

# Liahona

**President Packers  
laatste getuigenis, p. 10**

**Voor leerkrachten: betere  
vragen, beter leren, p. 20**

**Eeuwig huwelijk: een verbond  
binnen het verbond, p. 24**

**Onze zorgen over de toekomst  
tot bedaren brengen, p. 34**



*'Ook is het Koninkrijk  
der hemelen gelijk aan  
een koopman die  
mooie parels zoekt.*

*'Toen hij één parel van  
grote gevonden had,  
ging hij heen en  
verkocht alles wat hij  
had, en hij kocht hem.'*

**Mattheüs 13:45-46**



## BOODSCHAPPEN

- 4 Boodschap van het Eerste Presidium: Maak tijd voor de Heiland**  
President Thomas S. Monson
- 7 Huisbezoekboodschap: Goddelijke eigenschappen van Jezus Christus: medelevend en menslievend**

## HOOFDARTIKELN

- 10 Getuige van de Heiland Jezus Christus**  
President Boyd K. Packer  
*Een apostel die 45 jaar lang 'met absolute zekerheid' van de Heiland getuigde.*

- 14 Joseph Smith en het boek Openbaring**  
David A. Edwards  
*Waarom noemde Joseph Smith het boek Openbaring 'een van de duidelijkste boeken die God heeft laten schrijven'?*

- 20 Op de juiste manier de juiste vragen stellen**  
Scott H. Knecht  
*De juiste vraag kan bij het leren van en onderrichten in het evangelie een groot verschil uitmaken.*

- 24 Het nieuw en eeuwigdurend verbond**  
Ouderling Marcus B. Nash  
*Voor allen die zich aan de voorwaarden van het nieuw en eeuwigdurend verbond houden, zal de beloning vreugde en vrede in deze wereld en het eeuwige leven in de toekomstige wereld zijn.*

- 32 'Ik had God een belofte gedaan'**  
Néstor Curbelo  
*De toewijding van één lid bleek een beslissend moment in de geschiedenis van de kerk in Ecuador te zijn.*

- 34 Kom tot rust**  
Ouderling D. Todd Christofferson  
*Neem deze kerst de tijd om de geruststellende verzekering van de Heiland te voelen.*

## RUBRIEKEN

- 8 Wij spreken over Christus: Een geschenk van leven en liefde**  
Brad Allred
- 38 Onder heiligen der laatste dagen**
- 80 Tot we elkaar weerzien: De ware kerstgeest**  
President Howard W. Hunter

### OP DE OMSLAG

Voorzijde: foto-illustratie Matthew Reier.  
Binnenkant vooromslag: foto Patrizio Martorana/  
iStock/Thinkstock. Binnenkant achteromslag:  
foto Clebher Tex.



48

#### 44 Vervroegd van zending terugkeren

Brittany Romanello Casco

*Ik geloofde de verhalen waarin Christus de zieken genas, en geloofde dat Hij dat ook bij mij zou doen.*

#### 48 Profielen van jongvolwassenen: In Duitsland als getuige optreden

Justina McCandless

*Begrijpen hoe onze hemelse Vader haar ziet, heeft Esther in haar omgang met anderen geholpen.*



*Kijk eens of je de Liahona kunt vinden die we in deze uitgave hebben verstoep.*

*Hint: wat heb je van je ouders geleerd?*



64

#### 50 De ware betekenis van Kerstmis zien

President Dieter F. Uchtdorf

*Hoe kunnen we dankbaarder zijn voor Christus en Hem vastberadener volgen?*

#### 51 Een geweldig cadeau uit de kringloopwinkel

Keanu Williams

*Met kerst leidde een verhoord gebed tot een eeuwig gezin.*

#### 52 De nieuwe jongen

Matthew Flitton

*Matthew was nagenoeg alleen in zijn quorum, maar ontdekte al snel dat veel priesters alleen maar een uitnodiging nodig hadden.*

#### 54 Zij kenden Joseph

*Leer de profeet Joseph Smith kennen door de woorden van mensen die hem persoonlijk gekend hebben.*

#### 56 Ben je een ontvanger of een gever?

*Denk eens goed na over je houding wat de geboden en dienen in de kerk betreft.*

#### 57 Poster: Grootmaken of kwijtraken

#### 58 Vraag en antwoord

*Ik vind niet dat ik een goede klas-presidente jongevrouwen ben. Hoe kan ik een betere leidster worden?*

#### 60 Wat ik als jonge bekeerling heb geleerd

Ouderling Jörg Klebingat

*Als je altijd bidt en de verzoening dagelijks toepast, krijg je blijvend zelfvertrouwen en blijf je rein.*

#### 64 Persoonlijke vooruitgang dankzij mijn stamboom

Raisa Marcondes

*Door haar familiegeschiedenis uit te pluizen, kwam Raisa erachter dat ze niet het enige kerklid in haar familie was.*



68

#### 65 Schriften voor Spencer

Ouderling Marcus B. Nash

*Spencer wist niet waarom hij niet goed kon slapen toen zijn ouders weg waren. Wat was er aan de hand?*

#### 66 Een les van mijn vader

Ouderling David A. Bednar

*Ouderling Bednars vader was geen lid van de kerk, maar hij bracht hem wel een belangrijke les over het priesterschap bij.*

#### 67 Figuren uit de Schriften: Het Boek van Mormon

#### 68 Kerstavond met de familie Córdoba

Honney Thalia Cabel Losno

*Marycielo en haar zus konden de familie Córdoba's voor Kerstmis iets beters dan geschenken geven.*

#### 70 De puzzel van de herstelling

Heidi Poelman

*Anna moest een toespraakje houden in het jeugdwerk. Maar hoe kon ze uitleggen wat herstelling betekent?*

#### 72 Tijd voor de Schriften: Jezus Christus zal terugkomen!

Erin Sanderson

#### 74 Voor jonge kinderen: Het kerstverhaal

# Ideeën voor de gezinsavond

In deze uitgave staan artikelen en activiteiten die u voor de gezinsavond kunt gebruiken.  
Hieronder staan twee voorbeelden.



**'Kom tot rust'**, pagina 34: ouderling Christofferson vraagt ons deze kerst rustig de tijd te nemen om over het kindje Jezus na te denken. Lees het artikel desgewenst in gezinsverband en schep een eerbiedige sfeer door Schriftteksten te lezen, lofzangen te zingen of bijbeldvideo's te bekijken (beschikbaar op [Biblevideos.org](http://Biblevideos.org)) over de geboorte van de Heiland. Laat iedereen dan bedenken wat de geboorte van de Heiland voor hem of haar betekent. Zorg eventueel dat men zijn of haar dagboek erbij pakt of deel notitieblaadjes uit aan wie hun gedachten willen opschrijven. Vraag de gezinsleden die dat willen hun gedachten te verwoorden.

**Kerstvideo**, Mormon.org: bespreek hoe u als gezin de kerstvideo van dit jaar kunt gebruiken om het evangelie aan anderen uit te dragen. U zou iets lekkers voor kerst kunnen maken en het met een kaartje met de videolink erop aan vrienden kunnen geven. U zou ook een gezinscampagne via sociale media kunnen plannen om de video met zoveel mogelijk mensen te delen. Nog een mogelijkheid is vrienden bij u thuis uit te nodigen om de video samen te bekijken.

## IN UW TAAL

De *Liahona* en andere kerkmaterialen staan in vele talen op [languages.lds.org](http://languages.lds.org).

Ga naar [facebook.com/liahona.magazine](http://facebook.com/liahona.magazine) om ideeën te vinden voor de gezinsavond, zondagse lessen en informatie waar u vrienden en familieleden over kunt vertellen. [Facebookpagina alleen in het Engels, het Spaans en het Portugees beschikbaar.]

## ONDERWERPEN IN DEZE UITGAVE

De nummers verwijzen naar de eerste pagina van het artikel

**Boek van Mormon**, 67

**Dienen**, 4, 39, 41, 56,  
58, 68

**Eeuwig leven**, 24

**Familiegeschiedenis**, 64

**Gebed**, 41, 42, 60

**Gehoorzaamheid**, 24, 56

**Herstelling**, 70

**Huwelijk**, 24

**Jezus Christus**, 4, 10, 24,  
34, 50, 60, 72

**Kerstmis**, 4, 8, 34, 38, 39,  
40, 41, 42, 43, 50, 51, 68,  
72, 74, 80

**Leiderschap**, 58

**Leren**, 20

**Liefde**, 8

**Medeleven**, 7

**Menslievendheid**, 7, 41, 58

**Nieuwe Testament**, 14

**Onderwijzen**, 20

**Opoffering**, 8, 32, 39, 40,  
43, 56, 60

**Priesterschap**, 66

**Rust**, 34

**Schriftstudie**, 65

**Smith, Joseph**, 14, 54, 70

**Talenten**, 57

**Tempelwerk**, 42, 43, 58

**Toewijding**, 32

**Verbonden**, 24

**Verzoening**, 10, 44, 60

**Wederkomst**, 72

**Zendingswerk**, 32, 44, 48,  
51, 52



President  
Thomas S. Monson

# MAAK TIJD VOOR DE Heiland

**H**et is weer bijna Kerstmis en daarna volgt de start van een nieuw jaar. Het lijkt alsof we gisteren nog de geboorte van de Heiland vierden en goede voornemens kozen.

Hebben we ons dit jaar voorgenomen om in ons hart tijd en ruimte voor de Heiland te maken? Hoeveel succes we tot nu toe ook hebben gehad in het bereiken van dat voornemen, ik heb er vertrouwen in dat we het allemaal nog beter willen doen. Deze kersttijd is de ideale tijd om onze inspanningen onder de loep te nemen en te hernieuwen.

In ons drukke leven, waarin zo veel andere zaken om onze aandacht wedijveren, is het essentieel dat we ons bewust moeite getroosten om Christus in ons leven en in ons gezin te brengen. En we moeten net als de wijzen uit het oosten op zijn ster gericht zijn en komen 'om Hem te aanbidden'.<sup>1</sup>

Door de generaties en de eeuwen heen is de boodschap van Jezus dezelfde gebleven. Tot Petrus en Andreas zei Hij aan de oevers van het Meer van Galilea: 'Kom achter Mij.'<sup>2</sup> Filippus kreeg de oproep: 'Volg Mij.'<sup>3</sup> De Leviet kreeg bij zijn tolhuis de opdracht: 'Volg Mij!'<sup>4</sup> En u en mij zal Hij, als wij maar luisteren, dezelfde uitnodiging geven: 'Volgt Mij.'<sup>5</sup>

Als wij in deze tijd in zijn voetspoor treden en zijn voorbeeld volgen, zullen wij kansen krijgen om anderen tot zegen te zijn. Jezus nodigt ons uit om van onszelf te geven: 'Zie, de Heer verlangt het hart en een gewillige geest.'<sup>6</sup>

Is er iemand die we dit kerstfeest zouden moeten dienen? Is er iemand die op een bezoekje van u wacht?

Jaren geleden bracht ik met kerst een bezoekje aan een oudere weduwe. Terwijl ik daar was, ging de deurbel. Aan de deur stond een uiterst drukke, vooraanstaande arts. Hij was niet gevraagd om te komen; hij had gewoon de ingeving gekregen om een bezoekje aan een eenzame patiënte te brengen.

In deze tijd van het jaar zien wie aan huis gebonden of aan bed gekluisterd zijn diep in hun hart reikhalzend naar een kerstbezoekje uit. Ik bezocht met Kerstmis eens een verzorgingstehuis. Daar sprak ik met vijf bejaarde dames, van wie de oudste 101 was. Ze was blind, maar herkende mijn stem.

'Bisschop, u bent dit jaar een beetje laat!' zei ze. 'Ik dacht al dat u niet meer kwam.'

We hadden samen een fijne tijd. Eén patiënte keek echter halsreikend uit het raam en herhaalde voortdurend: 'Ik weet zeker dat mijn jongen vandaag langskomt.' Ik vroeg me af of hij dat wel zou doen, want er waren kerstdagen geweest waarop hij haar niet had gebeld.

Er is dit jaar nog tijd om een helpende hand, een liefhebbend hart en een bereidwillige geest te bieden — met andere woorden: om het voorbeeld te volgen dat onze Heiland heeft gegeven, en te dienen zoals Hij dat zou willen. Dienen we Hem, dan zullen we de kans niet mislopen, zoals de herbergier van weleer,<sup>7</sup> om in



ons hart tijd en plaats voor Hem te maken.

Doorgronden wij de prachtige belofte in de boodschap van de engel aan de herders in het veld: 'Ik verkondig u grote blijdschap. [...] Namelijk dat heden voor u [...] de Zaligmaker geboren is; Hij is Christus, de Heere?'

Wanneer wij met Kerstmis geschenken geven en ontvangen, mogen wij dan het grootste van alle geschenken gedenken, waarderen en ontvangen: het geschenk van onze Heiland en Verlosser, dat het eeuwige leven binnen ons bereik brengt.

'Want wat baat het een mens indien hem een geschenk wordt gegeven en hij het geschenk niet aanneemt? Zie, hij verheugt zich niet in hetgeen hem wordt gegeven, evenmin verheugt

hij zich in hem die de gever is van het geschenk.'

Mogen wij Hem volgen, dienen, eren, en mogen wij zijn geschenken ontvangen, zodat wij net als vader Lehi kunnen zeggen dat wij voor eeuwig in de armen van zijn liefde zijn gesloten.<sup>10</sup> ■

#### NOTEN

1. Mattheüs 2:2.
2. Mattheüs 4:19.
3. Johannes 1:44.
4. Mattheüs 9:9.
5. Leer en Verbonden 38:22.
6. Leer en Verbonden 64:34.
7. Zie Lukas 2:7.
8. Lukas 2:10-11.
9. Leer en Verbonden 88:33.
10. Zie 2 Nephi 1:15.

#### LESGEVEN MET DEZE BOODSCHAP

**P**resident Monson vraagt ons om 'ons bewust moeite te getroosten om Christus in ons leven en in ons gezin te brengen.' Overweeg om samen met de mensen die u onderwijst te bespreken hoe ze zich hier individueel en als gezin bewust op kunnen toeleggen. U kunt hun vragen om aan een persoon of gezin te denken die ze in deze kersttijd kunnen bezoeken of helpen. 'Er is dit jaar nog tijd om een helpende hand, een liefhebbend hart en een bereidwillige geest te bieden.'

### Manieren om in de kersttijd te dienen

**P**resident Monson neemt de tijd om ouderen en mensen in zorgcentra te bezoeken, vooral in de kersttijd. Hij merkte op dat er blije mensen zijn omdat ze bezoek hebben gehad, terwijl anderen alleen maar hopen op bezoekers die nooit komen. Er zijn mensen die op iemand wachten — misschien kun *jij* deze Kerstmis diegene zijn.

Hierna volgen enkele manieren om ervoor te zorgen dat niemand zich in deze kersttijd eenzaam voelt. Bedenk zelf meer manieren om met deze feestdagen naar anderen om te zien. 'Is er iemand die op een bezoekje van je wacht?'



- Maak kerstkaarten die je aan de zendingen en de alleenstaande en oudere leden uit je wijk of gemeente kunt sturen.
- Bied vrijwillig je diensten aan een buurtvereniging of -organisatie aan.
- Geef je vrienden en burens een exemplaar van het Boek van Mormon als kerstcadeau.
- Bezoek bejaarde mensen in je wijk of familie.
- Maak wat lekkers voor je burens.

Ga voor meer ideeën over hoe je mensen in je buurt van dienst kunt zijn naar [lds.org/topics/humanitarian-service/help](https://lds.org/topics/humanitarian-service/help).

### Het licht volgen

**T**oen Jezus geboren was, brachten de wijzen Hem geschenken. Ze volgden een nieuwe, heldere ster aan de hemel om Hem te vinden.

Volg het pad naar Jezus. Welke geschenken kun jij Hem geven?





Bestudeer dit materiaal onder gebed om te bepalen wat u het beste kunt bespreken. Hoe zal uw begrip van de goddelijke eigenschappen van de Heiland uw geloof in Hem vergroten en is het hen over wie u door huisbezoek waakt tot zegen? Ga voor meer informatie naar [reliefsociety.lds.org](http://reliefsociety.lds.org).

# Goddelijke eigenschappen van Jezus Christus: medelevend en menslievend

Deze boodschap maakt deel uit van een reeks huisbezoekboodschappen over de goddelijke eigenschappen van de Heiland.

In de Schriften wordt medelijden in de letterlijke zin van “met een ander mee lijden” gebruikt; daarnaast betekent medelijden het tonen van sympathie, mededogen en barmhartigheid jegens een medemens.<sup>1</sup>

President Thomas S. Monson heeft gezegd: ‘Jezus gaf ons heel veel voorbeelden van medeleven en barmhartigheid. De kreupele man bij het bad van Bethesda; de vrouw die op overspel betrappt was; de vrouw bij de bron van Jakob; de dochter van Jairus; Lazarus, broer van Maria en Marta — ieder stelde een slachtoffer langs de weg naar Jericho voor. Ieder had hulp nodig.

‘Jezus zei tegen de kreupele in Bethesda: “Sta op, neem uw ligmat op en ga lopen.” De zondige vrouw gaf Hij de raad: “Ga heen en zondig



niet meer.” De vrouw die water kwam halen, verschaftte Hij een bron van water dat “opwelt tot in het eeuwige leven”. De overleden dochter van Jairus kreeg het gebod: “Meisje (Ik zeg je), sta op.” Tegen Lazarus in het graf zei hij: ‘Kom naar buiten!’

‘De Heiland heeft altijd al zijn oneindige barmhartigheid getoond. [...] Laten wij de deur naar ons hart open doen opdat Hij, het levende voorbeeld van ware barmhartigheid, mag binnenkomen.’<sup>2</sup>

## Aanvullende Schriftteksten

Psalmen 145:8; Zacharia 7:9; 1 Petrus 3:8; Mosiah 15:1, 9; 3 Nephi 17:5–7

## NOTEN

1. Gids bij de Schriften, ‘Medelijden’.
2. Thomas S. Monson, ‘De gave van medeleven’, *Liahona*, maart 2007, 4–5, 8.
3. Linda S. Reeves, ‘De Heer is u niet vergeten’, *Liahona*, november 2012, 120.
4. Linda S. Reeves, ‘De Heer is u niet vergeten’, 118.
5. Linda S. Reeves, ‘De Heer is u niet vergeten’, 120.



## Geloof, gezin, hulp

### Uit de Schriften

Zuster Linda S. Reeves, tweede raadgeefster in het algemeen ZHV-presidium, heeft gezegd: ‘Mijn man en ik [knielden] naast onze zeventienjarige dochter en pleitten voor haar leven. ‘Dit keer was het antwoord “nee”, maar [...] we hebben geleerd [dat de Heiland] medeleven voor ons voelt in ons verdriet en onze pijn.’<sup>3</sup>

‘Een van mijn lievelingsverhalen over de Heiland is dat van Lazarus. In de Schriften staat: “Jezus nu had Martha en haar zuster [Maria] en [hun broer] Lazarus lief.”<sup>4</sup> Toen Lazarus ziek werd, bracht men Jezus op de hoogte, maar toen Hij arriveerde, was Lazarus al gestorven. Maria rende naar Jezus toe, viel aan zijn voeten neer en weende. Toen Jezus Maria zag huilen, ‘werd Hij heftig in de geest bewogen en [...] weende’ (Johannes 11:33, 35).

‘Dat is onze opdracht. We moeten zelf voelen en zien, en dan alle kinderen van onze hemelse Vader helpen voelen en zien en weten dat onze Heiland niet alleen al onze zonden, maar ook onze pijn en ons lijden en onze beproevingen op Zich heeft genomen, zodat Hij weet wat wij voelen en hoe Hij ons kan troosten.’<sup>5</sup>

### Ter overweging

Wie kunt u met uw medeleven tot zegen zijn?

# EEN GESCHENK VAN LEVEN EN LIEFDE

Brad Allred

*Het geschenk van mijn moeder liet ons de ware betekenis van Kerstmis zien.*

Mijn oom Ed heeft altijd een aanstekelijke liefde voor het leven gehad. Helaas had hij ook slechte nieren. Ed had jarenlang door dialyse het uitvallen van zijn nieren voorkomen. Hij moest deze pijnlijke behandelingen regelmatig ondergaan. Elke behandeling putte hem volledig uit. Tegen het najaar van 1995 was hij slechts een schim van zichzelf.

De dokter vertelde Ed uiteindelijk dat hij niet lang meer te leven had als hij niet snel een nieuwe nier kreeg. Hoewel het goed mogelijk is om met één nier te leven, had Ed niemand willen vragen om er een af te staan vanwege het risico dat met

de operatie gepaard gaat. Maar nu stond hij voor een voldongen feit. Een aantal goede vrienden en familieleden lieten zich testen om te zien of hun nieren compatibel waren. Er was slechts één persoon met een compatibele nier: Eds zus, Dottie — mijn moeder.

Op 7 december vastten en baden Eds familie en vrienden samen voor hem en Dottie. De chirurgen die de operatie uitvoerden, waren tweelingen. Een van hen had zelfs een nier aan de ander afgestaan. Ed en mijn moeder waren onder de indruk toen ze hoorden dat deze twee artsen bij elke operatie hun uiterste best deden,

vervolgens hun hoofd bogen en hun vertrouwen in de Heer stelden.

Op de dag van de operatie verwijderde een van de artsen een van mijn moeders nieren. Terwijl hij haar dichtnaaide, bracht zijn broer de nier voorzichtig in Eds onderbuik in.

De operatie was een succes, maar het was afwachten of Eds lichaam de nieuwe nier zou aanvaarden. De anti-stoffen in zijn immuunsysteem werden onderdrukt om zijn slaagkans te verhogen, dus moest Ed in de intensive care opgenomen worden om hem tegen virussen te beschermen. Zelfs na zijn ontslag uit het ziekenhuis mocht alleen zijn naaste familie bij hem komen. Maar op kerstavond kreeg Ed bijzondere toestemming om het jaarlijkse kerstfeest van mijn grootouders bij te wonen.

Ed droeg een masker toen hij binnenkwam. Hij stapte meteen op Dottie af en gaf haar een stevige knuffel. Toen ze elkaar omhelsden, had iedereen tranen in de ogen. Iedereen kon de liefde voelen die van ze uitging. Een zus had geleden om haar broer leven te schenken. Het was een geschenk van liefde en opoffering, een geschenk dat hij zichzelf niet kon geven.

Toen ik, terwijl de tranen mij over de wangen liepen, naar ze keek,



'Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

'Want God heeft Zijn Zoon niet in de wereld gezonden opdat Hij de wereld zou veroordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden zou worden.'

Johannes 3:16-17



drong het opeens tot mij door: zo zou het wel eens kunnen zijn als we straks oog in oog met de Heiland staan. Hij heeft voor ons gedaan wat wij niet voor onszelf konden doen. Omdat Hij goddelijk was, kon alleen Hij een offer brengen dat groot genoeg was om de wet van gerechtigheid te bevredigen. En omdat Hij volmaakt was, was alleen Hij waardig om de zonden van alle mensen te verzoenen, zodat ieder die Hem als Heiland aanvaardt van de wet van barmhartigheid gebruik kan maken.

Ik koesterde dat inzicht en nam mezelf opnieuw voor mijn uiterste best te doen om mijn waardering voor de Heiland en zijn offer te tonen. Ik zou ernaar streven een echte discipel te zijn, zodat ik op een dag waardig mocht zijn om in zijn tegenwoordigheid te vertoeven, Hem te omhelzen en Hem persoonlijk te bedanken omdat Hij me zo lief had dat Hij zo'n offer wilde brengen. ■

*De auteur woont in Utah (VS).*

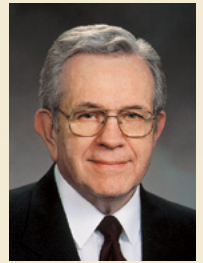
## **GESCHENKEN DOORGEVEN**

Wat betekent het liefdevolle offer van de Heer voor u?

Wie zou iets aan het geschenk van de liefde van de Heiland kunnen hebben?

Wie kunt u over het evangelie vertellen, een boodschap van hoop geven of de vreugde van de kersttijd doorgeven?





**President Boyd K. Packer (1924–2015)**

President van het Quorum der Twaalf Apostelen

# Getuige van de Heiland JEZUS CHRISTUS

*President Packer heeft gedurende de 54 jaar dat hij algemeen autoriteit was en de 45 jaar dat hij apostel was, een bijzondere getuige ‘van de naam van Christus in de gehele wereld’ (LV 107:23), nederig getuigenis gegeven. Kort voor zijn dood op 3 juli 2015 verzocht president Packer de redactie de volgende passages uit zijn bediening in de Liahona op te nemen. In de geest van de kersttijd accentueren ze zijn getuigenis van en liefde voor de Heiland Jezus Christus.*

## **Ik heb de Heer lief**

‘Ik houd van Kerstmis. Er is een bepaalde sfeer in de kersttijd. Die daalt neer op de wereld — niet alleen op de leden van de kerk, maar op de hele wereld — als getuigenis en bevestiging dat Jezus de Christus is. [...] Als dienstknecht van de Heer, als een van de Twaalf, weet ik dat Jezus de Christus is. [...]

‘Ik heb de Heer lief. Ik houd van zijn werk. Ik houd van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen en getuig van Hem die onze Meester en Vriend is.’<sup>1</sup>

## **Ik ben een getuige van Hem**

‘Sommige zaken zijn te heilig om te bespreken. [...]

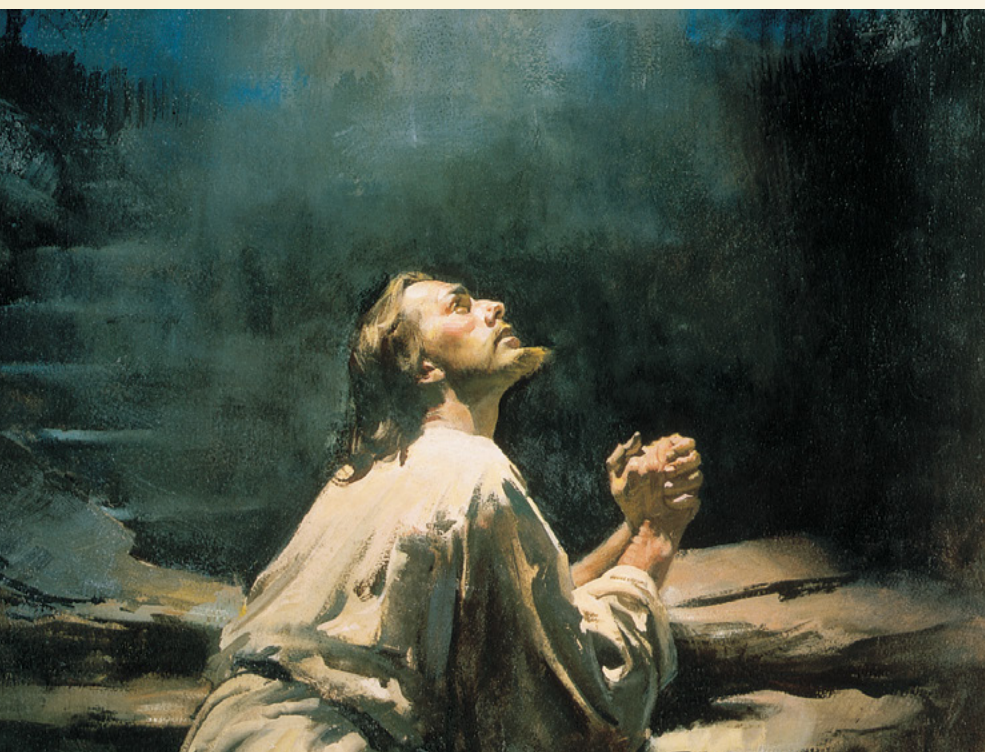
‘Niet omdat ze geheim zijn, maar omdat ze heilig zijn. Ze worden niet besproken,

maar worden beschermd en met de grootste eerbied beschouwd.

‘Ik heb geleerd wat de profeet Alma met deze woorden bedoelde:

“[...] Het wordt velen gegeven de verborgenheden Gods te kennen; niettemin wordt hun een streng gebod opgelegd slechts dat gedeelte van zijn woord mee te delen wat Hij de mensenkinderen toekent volgens de aandacht en ijver die zij Hem schenken.

“En daarom ontvangt hij die zijn hart verstokt, een kleiner deel van het woord; en hij die zijn hart niet verstokt, hem wordt een groter deel van het woord geschonken, totdat het hem wordt gegeven de verborgenheden Gods te kennen totdat hij die ten volle kent” (Alma 12:9–10). [...]



Ik vraag mij net als u af waarom iemand zoals ik tot het heilige apostelambt geordend wordt. Er ontbreekt veel aan mij. Er is zoveel in mijn bediening waarin ik tekortschiet. Ik heb er over nagedacht en heb één ding gevonden, één enkele reden, en die is dat ik *dat* getuigenis heb.

‘Ik getuig tot u dat ik weet dat Jezus de Christus is. Ik weet dat Hij leeft. Hij werd in het midden des tijds geboren. Hij predikte zijn evangelie, werd berecht en gekruisigd. Hij herrees op de derde dag. Hij was de eersteling van de opstanding. Hij heeft een lichaam van vlees en beenderen. Daarvan getuig ik. Ik ben zijn getuige.’<sup>2</sup>

### Hij nam de straf op zich

‘Vóór en na de kruisiging zijn veel mensen op heldhaftige en onbaatzuchtige wijze bereid geweest om hun leven te geven. Maar niemand hoefde mee te maken wat Christus heeft doorstaan. Op Hem woog de last van alle overtredingen van alle mensen, alle menselijke schuld. De verzoening stond op het spel. Door zijn bereidwillige daad konden barmhartigheid en gerechtigheid met elkaar worden verzoend, kon de eeuwige wet worden beantwoord en kon de bemiddeling worden verwezenlijkt zonder welke de sterfelijke mens niet kon worden verlost.

‘Hij koos ervoor om de straf op zich te nemen die de mensen met hun goddeloosheid en verdorvenheid over zich hadden afgeroepen: hun wreedheid, onzedelijkheid, verdorvenheid en verwording; hun verslavingen; hun moorden,

martelingen en gruwelen — voor alle zonden die ooit waren of nog zullen worden begaan. Door die keuze kreeg Hij te maken met de ontzaglijke macht van de boze, die niet door een stoffelijk lichaam gebonden was of onderhevig aan de pijnen van stervelingen. Dat was Gethsémané!

‘Hoe de verzoening is gewrocht, weten we niet. Geen sterveling keek toe toen de boze afdroop en zich in schaamte verborg voor het licht van dat zuivere Wezen. Alle goddeloosheid kon dat licht niet uitdoven. Toen er gedaan was wat er gedaan moest worden, was

de schuld ingelost. Zowel dood als hel verloor zijn greep op alle bekeerlijke mensen. De mens was weer vrij. Iedere ziel die ooit geleefd had, kon er nu voor kiezen dat Licht aan te raken en erdoor te worden verlost.

‘Dankzij dit oneindige offer, de verzoening van Christus, kan “de gehele mensheid [...] worden gered door gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het evangelie” (Geloofsartikelen 1:3).’<sup>3</sup>

### De Meesterleraar

‘Bij mijn inspanningen om in zijn evangelie te onderwijzen, heb ik Hem leren kennen, namelijk Jezus Christus, de Zoon van God, de Eniggeborene van de Vader. Ik breng Hem eer met diep ontzag voor waarin Hij onderwees, en met diep ontzag voor hoe Hij onderwees. Het is niet ongepast dat wij ernaar streven om te onderwijzen zoals Hij dat deed. Het is niet ongepast dat wij ernaar streven om zoals Hij te worden. Hij was niet zomaar een leraar; Hij was de Meesterleraar.’<sup>4</sup>

### De waarheid die het meest de moeite waard is om te weten

‘Wij stervelingen kunnen onmogelijk begrijpen *hoe* de Heiland zijn zoenoffer tot stand heeft gebracht. Maar voorlopig is het *hoe* niet zozeer van belang als het *waarom* van zijn lijden. Waarom deed Hij het voor jou en voor mij — voor de hele mensheid? Hij deed het uit liefde voor God, de Vader, en voor de hele mensheid. ‘Niemand heeft een

grotere liefde dan deze, namelijk dat iemand zijn leven geeft voor zijn vrienden' (Johannes 15:13).

In Gethsémané zonderde Christus Zich af van zijn apostelen om te gaan bidden. Wat het ook is dat daar toen gebeurde, gaat ons begrip te boven! Maar we weten dat Hij de verzoening volbracht. Hij was bereid de vergissingen, zonden en schuld, de twijfels en de angsten van de hele wereld, op Zich te nemen. Hij leed voor ons zodat wij niet zouden hoeven lijden. Veel stervelingen hebben kwellingen ondergaan en zijn een pijnlijke, verschrikkelijke dood gestorven. Maar zijn kwellingen overtroffen dat alles. [...]

'Zijn lijden was anders dan dat van alle anderen voor of na Hem, omdat Hij alle straffen op Zich nam die de mens-

*Er komt er maar Eén in de annalen van de geschiedenis van de mensheid voor die volkomen zondeloos was en die in staat was om de schuld voor de zonden en overtredingen van alle mensen op Zich te nemen, en de pijn te overleven die met het boeten voor die schuld gepaard ging.*

heid ooit [kunnen worden] opgelegd. Denk je dat eens in! Hij had geen schuld af te betalen. Hij had geen kwaad gedaan. En toch ervoer Hij een optelsom van alle schuld, verdriet, pijn en vernedering; alle mentale, emotionele en lichamelijke kwellingen die de mens kent. Hij heeft het allemaal meegemaakt. Er komt er maar Eén in de annalen van de geschiedenis van de mensheid voor die volkomen zondeloos was en die in staat was om de schuld voor de zonden en overtredingen van alle mensen op Zich te nemen, en de pijn te overleven die met het boeten voor die schuld gepaard ging.

'Hij bood zijn leven aan en zei in feite: "Ik ben het die de zonden der wereld op Mij neemt" (Mosiah 26:23). Hij werd gekruisigd; Hij stierf. Ze konden Hem niet het leven benemen. Hij stemde erin toe om te sterven. [...]

'Als je wel eens bent gestruikeld of tijdelijk afgedwaald, als je het gevoel hebt dat de tegenstander je gevangen houdt, kun je in geloof verder gaan en hoef je niet meer

door de wereld te dwalen. Er zijn mensen die klaarstaan om je naar gemoedsrust en veiligheid terug te leiden. Zelfs de genade van God die ons in de Schriften wordt beloofd, komt "na alles wat wij kunnen doen" (2 Nephi 25:23). Dat dit mogelijk is, is voor mij de waarheid die het meest de moeite waard is om te weten.

'Ik beloof dat de heldere ochtend van vergiffenis kan komen. Dan komt "de vrede van God, die alle begrip te boven gaat" (Filippenzen 4:7) weer in je leven, net als een zonsopgang, en zullen jij en Hij niet meer aan je zonde denken (zie Jeremia 31:34). Hoe weet je dat? Je zult het weten! (Zie Mosiah 4:1-3.)'<sup>5</sup>

### Mijn getuigenis

'Na alle jaren waarin ik heb geleefd en onderwezen en gediend, na de miljoenen kilometers die ik over de hele wereld heb gereisd, na alles wat ik heb meegemaakt, is er één grote waarheid waarover ik wil spreken. Dat is mijn getuigenis van de Heiland, Jezus Christus.

'Joseph Smith en Sidney Rigdon schreven na een heilige ervaring het volgende:

"En nu, na de vele getuigenissen die van Hem zijn gegeven, is dit het getuigenis, het laatste van alle, dat wij van Hem geven: dat Hij leeft!

"Want wij zagen Hem" (LV 76:22-23).

'Hun woorden zijn mijn woorden.'<sup>6</sup>

'Wat is het een voorrecht geweest om mijn bijzondere getuigenis te geven dat Jezus de Christus is, de Zoon van God. Ik getuig in alle nederigheid, maar met volkomen zekerheid, dat Hij de Eniggeborene van de Vader is. Dit is zijn kerk; Hij resideert haar en Hij leidt dit werk. Hij is onze Verlosser. Ik weet dat Hij leeft en ik ken hem. Daarvan getuig ik in de naam van Jezus Christus. Amen.'<sup>7</sup> ■

### NOTEN

1. 'Our Witness of the Lord', instructiebijeenkomst voor algemene autoriteiten, 5 december 1974.
2. 'The Spirit Beareth Record', *Ensign*, juni 1971, 87, 88.
3. 'Wie is Jezus Christus?', *Liahona*, maart 2008, 15.
4. *Mine Errand from the Lord: Selections from the Sermons and Writings of Boyd K. Packer* (2008), 337.
5. 'Het onzelfzuchtige en heilige offer van de Heiland', *Liahona*, april 2015, 37-38; zie ook 'Truths Most Worth Knowing', CES-devotional, 6 november 2011.
6. 'Het getuigenis', *Liahona*, mei 2014, 97.
7. President Packer schreef dit afsluitende getuigenis vlak voor hij overleed.

# JOSEPH SMITH

## EN HET BOEK OPENBARING

*De profeet Joseph  
Smith heeft enkele  
verborgenheden  
rondom het boek  
Openbaring opgehel-  
derd en het belang  
ervan in onze tijd  
aangetoond.*





## David A. Edwards

Kerkelijke tijdschriften

Het boek Openbaring werd in de eerste eeuw n.C. opgetekend. Het was echter het laatste boek van het Nieuwe Testament dat als canoniek (gezaghebbende Schriftuur) erkend werd. Sommige christelijke geleerden in latere eeuwen trokken het auteurschap van het boek in twijfel en maakten bezwaar tegen bepaalde leerstellingen erin (zoals die over het millennium, of dat mensen naar hun werken geoordeeld worden). Ook vonden ze de toespelingen op het Oude Testament en de visionaire schrijfrant te vreemd en te afwijkend van andere geschriften in het Nieuwe Testament.

Maar zekere onbetwistbare feiten hebben ertoe geleid dat het boek algemeen aanvaard werd. Zo vermeldden veel vroegchristelijke schrijvers het boek Openbaring en schreven het aan de apostel Johannes toe. Ze citeerden er in hun geschriften uitgebreid en goedkeurend uit. Diverse andere boeken die unaniem als canoniek beschouwd werden, konden niet op dergelijk bewijs bogen.

Aan het begin van de negentiende eeuw, toen God Joseph Smith als de profeet van de herstelling

FOTO-ILLUSTRATIE CHRISTINA SMITH, JOHANNES OP PATMOOS, MARK STEINER © PROVIDENCE COLLECTION





Dankzij Joseph Smith weten we dat Nephi te horen kreeg dat Johannes de Openbaarder aangewezen en voorgeordend was om de visioenen van de laatste dagen op te tekenen die nu in het boek Openbaring te vinden zijn (zie 1 Nephi 14:19–29).

riep, was het boek Openbaring in vrijwel alle versies van de Bijbel opgenomen en werd er veel in gelezen. De beeldspraak van Johannes' visioen sprak menigeen tot de verbeelding. Dat gaf aanleiding tot veel uiteenlopende uitleggingen, wat vandaag de dag nog steeds het geval is.

Als profeet van de bedeling van de volheid der tijden was Joseph Smith in een unieke positie om licht op het boek Openbaring te werpen. Hij kon het boek toegankelijker en begrijpelijker maken. Dat deed hij op ten minste twee manieren: (1) hij legde bepaalde delen van het boek Openbaring uit en breidde de algehele context uit, en (2) hij ontdeed het van de mystiek.

### **Uitleggen en uitbreiden**

Het beste voorbeeld van Joseph Smith als uitlegger van het boek Openbaring is te vinden in Leer en Verbonden 77. Deze openbaring werd in maart 1832 ontvangen en bestaat uit vragen en antwoorden aangaande bepaalde verzen in Openbaring 4–11. De profeet heeft gezegd dat deze uitleg aan hem geopenbaard werd terwijl hij met zijn geïnspireerde vertaling van de Bijbel bezig was (zie inleiding van LV 77).

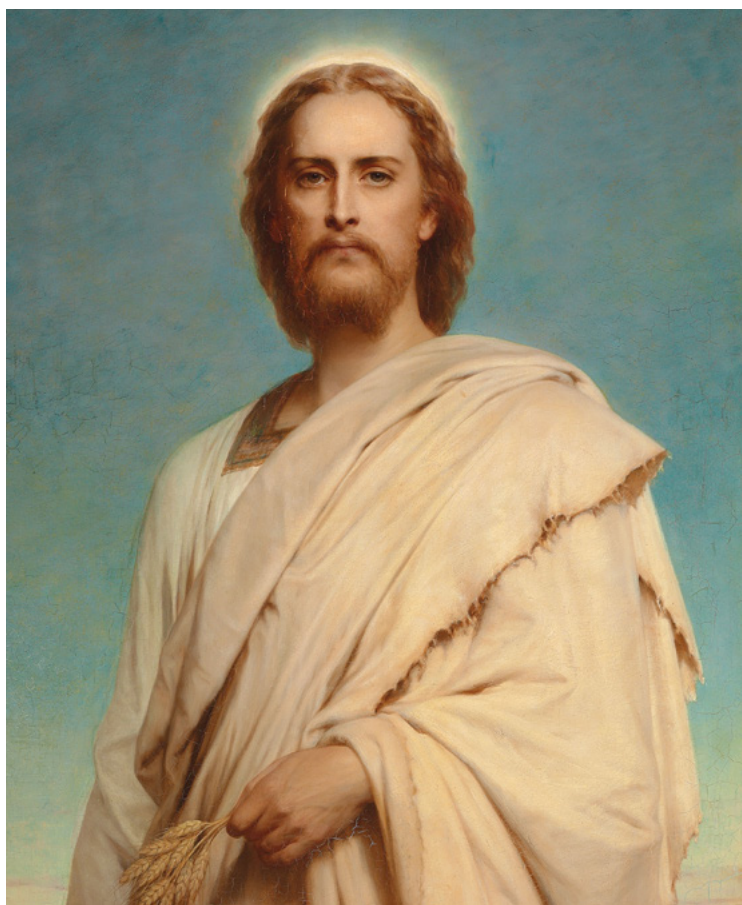
De vragen zijn tamelijk direct. Ze komen neer op: ‘Wat betekent dit?’ en ‘Wanneer gebeurt dat?’ De antwoorden zijn eveneens direct, maar niet altijd uitgebreid. De door de profeet Joseph Smith gezochte en verkregen antwoorden rekenen met sommige speculatieve interpretaties af. Ze laten ons in algemene zin zien hoe het visioen van Johannes op het werk in de laatste dagen betrekking heeft.

Deze openbaring maakt ons bijvoorbeeld duidelijk dat de zeven zegels in het boek die Johannes vanaf hoofdstuk 5 van Openbaring beschrijft, zeven belangrijke perioden in de geschiedenis van de aarde aanduiden. De laatste twee zegels hebben met onze tijd en later van doen (zie LV 77:6–7). Dat geeft ons

meer inzicht in de reden waarom het visioen van Johannes zo veel langer bij het zesde en zevende zegel stilstaat. Joseph Smiths openbaring onthult vervolgens hoe sommige figuren in het zesde zegel (de vier engelen en de honderdvierenveertigduizend verzegelde dienstknechten uit de stammen van Israël) met het werk van de herstelling en de vergadering in de laatste dagen te maken hebben (zie LV 77:9–11).

Die verhelderende openbaring was uiteraard niet het enige wat de profeet Joseph Smith door zijn vertaling van de Bijbel aan ons begrip van het boek Openbaring bijgedragen heeft. Bij het werk werd hij soms geïnspireerd om de tekst eenvoudigweg duidelijker weer te geven<sup>1</sup>. Maar hij werd ook vaak geïnspireerd om tekst toe te voegen of te herzien, om parallellen te trekken met andere Schriftteksten zodat ze elkaar kracht bijzetten.<sup>2</sup> Een deel van Joseph Smiths werk aan de Bijbel lijkt dan ook het verweven van die gemeenschappelijke draden met de verschillende Schriftuurlijke boeken voor een uniforme weergave van leringen en profetieën geweest te zijn. Het boek Openbaring was in dat opzicht geen uitzondering.

Daarnaast breidde Joseph Smith de context van het boek Openbaring op basis van andere openbaringen en vertalingen uit. Hij liet zien dat het boek een patroon van panoramische visioenen volgt die door de eeuwen heen aan meerdere profeten getoond zijn. In het Boek van Mormon en de Parel van grote waarde staat dat Nephi, de broeder van Jared, Mozes en Henoch allemaal soortgelijke visioenen hadden waarin ze de hele geschiedenis van het mensdom, inclusief het einde van de wereld, zagen. We komen er ook in te weten dat die andere profeten het einde van de wereld weliswaar aanschouwden, maar dat hun verboden werd dit aan de wereld bekend te maken omdat Johannes er in het voorsterfelijke leven toe geordend was om



## EEN VAN DE FAVORIETE CITATEN VAN JOSEPH SMITH UIT HET BOEK OPENBARING

‘Het getuigenis van Jezus is [...] de geest van de profetie’ (Openbaring 19:10).

De profeet Joseph Smith haalde die woorden van de engel aan Johannes vaak aan. Ze zijn een sleutel tot het begrip van de aard van een getuigenis en de behoefte aan profetie en openbaring in de kerk en in ons eigen leven. Joseph Smith heeft bijvoorbeeld gezegd:

‘Het eeuwig heil kan niet zonder openbaring worden verkregen; het is vruchteloos om zonder openbaring te dienen. Niemand is een dienstknecht van Jezus Christus zonder een profeet te zijn. Niemand kan een dienaar van Jezus Christus zijn tenzij hij het getuigenis van Jezus heeft; en dat is de geest van profetie.’  
(*History of the Church*, 3:389.)

het op te tekenen (zie 1 Nephi 14:25–26). Het Boek van Mormon, dat door toedoen van de profeet Joseph Smith voortgebracht is, leert ons dus dat het de bedoeling was dat we Johannes’ beschrijving hebben van de gebeurtenissen die tot de wederkomst van Jezus Christus leiden, en dat die de moeite van het bestuderen waard is.

Het overkoepelende thema van het boek Openbaring wordt ons duidelijker dankzij het aanvullende licht dat Joseph Smith geopenbaard kreeg: dat ‘God uiteindelijk op aarde over de duivel zal zegevieren — een blijvende overwinning van het goede over het kwade, van de heiligen over hun vervolgers, van het koninkrijk van God over de koninkrijken van mensen en van Satan. [...] De overwinning [zal] door Jezus Christus bewerkstelligd worden.’<sup>3</sup> Daarnaast beklemtoonde Joseph Smith dat de boodschap in Openbaring is dat onze hoop op Jezus Christus gericht is. We komen er ook door te weten dat we de wereld door getrouwheid aan Hem en zijn werk in de laatste dagen kunnen overwinnen.

### Ontdoen van mystiek

In een conferentie van de kerk op 8 april 1843 zei de profeet Joseph Smith: ‘Het boek Openbaring is een van

de duidelijkste boeken die God heeft laten schrijven.’<sup>4</sup> Die woorden zullen zijn toehoorders wellicht vreemd in de oren hebben geklonken, omdat die tegen hun ervaringen met het boek indruisten. Wat bedoelde de profeet er dan mee?

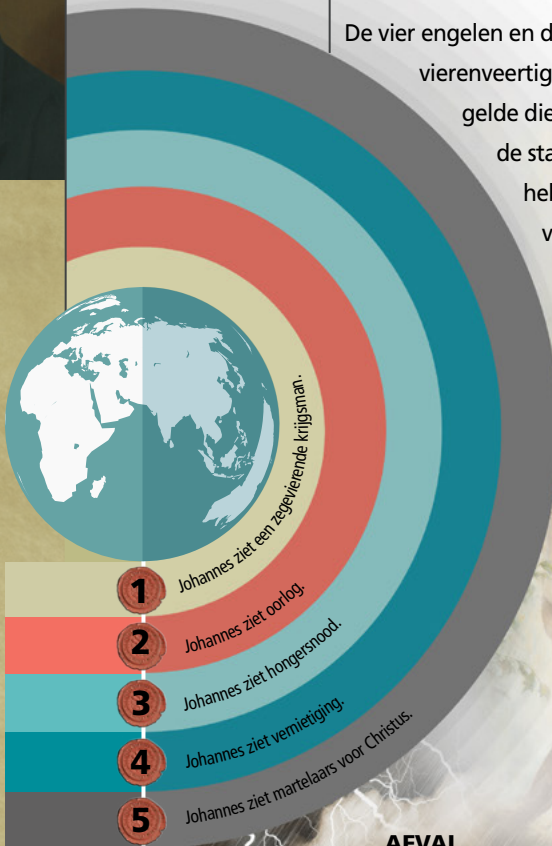
Hoewel Joseph Smith bepaalde verborgenheden in het boek Openbaring zeker verduidelijkt heeft, lijkt hij het boek in die redevoering ook van een bepaalde mystiek te hebben willen ontdoen. Hij toonde bijvoorbeeld aan dat de cryptische beeldspraak in het boek niet altijd zo cryptisch is als we wellicht denken. En dat een Schrifttekst in ondoorgrondelijke beeldspraak is verrat, wil nog niet zeggen dat deze voor ons meer belang of betekenis heeft.

Elders in de toespraak gaf Joseph Smith bijvoorbeeld aan dat we het boek Openbaring nauwkeurig moeten lezen. Dan zal blijken dat er beperkingen aan sommige uitleggingen zijn. Hij wees erop dat de eerste drie hoofdstukken van het boek over de tijd van Johannes gaan en ‘wat spoedig moet geschieden’ (Openbaring 1:1). De rest van het boek gaat over ‘wat hierna moet geschieden’ (Openbaring 4:1), ofwel na de tijd van Johannes.<sup>5</sup> Door de mogelijke toepassing van de beeldspraak in deze delen van het boek te beperken, doen de genoemde tijdsperioden iets van de vermeende mystiek af.

Enkele dingen die we dankzij **JOSEPH SMITH** over het **BOEK OPENBARING** weten



Dankzij het aanvullende licht dat door toedoen van Joseph Smith geopenbaard is, kunnen we het thema in Openbaring aangaande de overwinning van Christus en zijn heiligen op de duivel en de wereld beter begrijpen.



**OPENBARING 7:1-8**

**LV 77:8-11**

De vier engelen en de honderd-vierenveertigduizend verzegelde dienstknechten uit de stammen van Israël hebben met het werk van de herstelling en de vergadering in de laatste dagen te maken.



De aarde zal gereinigd worden en het millennium zal beginnen (zie LV 88:89-110).

**OPENBARING 20:2**

**1 NEPHI 22:26**

Satan zal tijdens het millennium 'wegens de rechtvaardigheid van [Christus'] volk' gebonden worden.



**OPSTANDING**

**HERSTELLING**



**OPENBARING 12:4, 7-9**

**LV 29:36-37; 76:25-29**

Het visioen van Johannes blikk kort terug op de voorsterfelijke oorlog in de hemel om de voortgaande oorlog op aarde tussen Gods en Satans legermachten te markeren.

**OPENBARING 5-8**

**LV 77:6-7, 12**

De zeven zegels staan voor zeven tijdsperiodes. De laatste twee hebben met onze tijd en later van doen.

**AFVAL**

*'De aarde zal vergaan als door vuur'* (zie LV 43:32-33).

**OPENBARING 20:5**

**LV 76:81-85**

Wie pas na het millennium zullen opstaan, zullen het telestiale koninkrijk beëven.

*'En ik, Johannes, zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, neerdalen van God uit de hemel'* (Openbaring 21:2). Dit kan verwijzen naar de terugkeer van de stad van Henoch (zie Mozes 7:63).

## OPENBARING 20:11-13

### LV 128:6-7

De boeken (op aarde en in de hemel) waaruit mensen naar hun werken geoordeeld zullen worden, omvatten onder meer verslagen over de verlossing van de doden.

## OPENBARING 17:5

### 1 NEPHI 13:6; 14:10

Het door Johannes aangeduide 'grote Babylon, de moeder van de hoeren en van de gruwelen van de aarde' is de kerk van de duivel. Die kerk omvat alle krachten die tegen Jezus Christus, zijn evangelie en zijn kerk gericht zijn, want er zijn slechts twee kerken: de kerk van het Lam van God en de kerk van de duivel.

Joseph Smith heeft bovendien verklaard dat een dier soms gewoon een dier is. Hij zette uiteen dat de dieren die Johannes in de hemel zag (zie Openbaring 4:6) in feite [...] dieren in de hemel waren. De profeet gaf daarmee te kennen dat de beschrijvingen die Johannes van zijn visioenen gaf in elk geval soms letterlijk zijn, terwijl andere figuurlijk zijn.<sup>6</sup> Ook zette hij een beginsel aangaande dergelijke figuren uiteen:

'Wanneer God een visioen van een beeld of dier of welk symbool dan ook geeft, acht Hij Zich steeds gebonden een openbaring of uitlegging van de betekenis ervan te geven; anders zouden wij niet verantwoordelijk kunnen zijn voor ons geloof in dat visioen. Wees niet bang dat u verdoemd zult worden omdat u de betekenis van een visioen of symbool niet kent, als God geen openbaring of uitlegging aangaande het onderwerp gegeven heeft.'<sup>7</sup>

Het gaat er bij onze studie van de Schriften niet om de uitleg van elk detail van mystieke visioenen te kennen. De verborgenheden in het figuurlijke taalgebruik van de profeten zijn niet gelijk aan de verborgenheden van God, die gegeven worden aan iemand 'die zich bekeert en geloof oefent en goede werken voortbrengt en voortdurend, zonder ophouden, bidt' (Alma 26:22).

Door het boek Openbaring van een bepaalde mystiek te ontdoen, heeft de profeet mogelijke afleidingen weggenomen van waar het in het evangelie van Jezus Christus werkelijk om gaat. Het visioen van Johannes geeft ons uiteraard belangrijke informatie over de laatste dagen: de afval en de herstelling, de wederkomst van Jezus Christus, zijn overwinning op de duivel, zijn millenniaanse bestuur, de opstanding en het laatste oordeel. Die zaken kunnen ons van nut zijn om de waarheid te vinden en de wil van de Heer te volgen. Maar als we hardnekkig aan een bepaalde uitleg van een beschreven figuur in

dat visioen vasthouden, veronachtzamen we wellicht zaken die er werkelijk toe doen.<sup>8</sup>

Als we het boek Openbaring bestuderen en ons voordeel doen met het leerzame licht dat de profeet Joseph Smith erop heeft laten schijnen, zien we beter waar we ons in het grootse panorama van de wereldgeschiedenis en van Gods bemoeienissen met zijn kinderen bevinden. Met die kennis zien we het belang van ons eigen getuigenis van Jezus Christus, en van onze onverdeelde deelname aan zijn werk in de laatste dagen beter in. Dan kunnen wij de wereld overwinnen en, met Christus, alle dingen van de Vader beërven (zie Openbaring 3:21; 21:7). ■

#### NOTEN

1. Zie bijvoorbeeld onder voetnoot a van Openbaring 2:1 en voetnoot a van Openbaring 6:14 in de kerkuitgave van de King Jamesbijbel.
2. Joseph Smith geeft Openbaring 1:7 bijvoorbeeld als volgt weer: 'Want zie, Hij komt in de wolken met zijn tienduizenden heiligen in het Koninkrijk, bekleed met de heerlijkheid van zijn Vader. En elk oog zal Hem zien, ook zij die Hem doorstoken hebben. En alle stammen van de aarde zullen rouw over Hem bedrijven.' De recursiverde woorden zijn door Joseph Smith toegevoegd en verbinden dit vers met andere Schriftuurlijke leringen over de wederkomst van Christus, zoals Mattheüs 16:27 ('de heerlijkheid van Zijn Vader') en Judas 1:14 ('Zijn tienduizenden heiligen').
3. Bible Dictionary, 'Revelation of John'.
4. *History of the Church*, 5:342.
5. De eerste vijf van de zeven zegels gaan uiteraard over gebeurtenissen uit het verleden, zoals Joseph Smith wist. Ze markeren echter het thema van een doel of eindpunt van de geschiedenis van het mensdom, uitmondend in de gebeurtenissen die de wederkomst inluiden — ver na de tijd van Johannes.
6. In dit voorbeeld stellen de dieren zelf letterlijk vier afzonderlijke dieren voor. De *beschrijving* die Johannes ervan geeft, bevat figuurlijke elementen (meerdere ogen en vleugels), die op hun abstracte eigenschappen en niet op hun uiterlijke verschijning slaan (zie Openbaring 4:6-8; LV 77:4).
7. *History of the Church*, 5:343.
8. Joseph Smith vond dat kennelijk vooral voor zendelingen van belang. Hij zei: 'O, gij ouderlingen Israëls, luister naar mijn stem; en als u de wereld in wordt gezonden om te prediken, vertel dan waartoe u gezonden bent; predik en roep met luide stem: "Bekeert u, want het koninkrijk des hemels is nabij; bekeert u en geloof in het evangelie." Verkondig de eerste beginselen en laat verborgenheden met rust, anders gaat u ten onder. Laat u nooit in met de visioenen van dieren en onderwerpen die u niet begrijpt.' (*History of the Church*, 5:344.)



Scott H. Knecht  
Seminaries en instituten

# Op de juiste manier de juiste **vragen** stellen

*Vragen leren voorbereiden, bedenken, stellen en erop reageren, kan veel voor uw evangeliestudie en -onderwijs betekenen.*

**E**r zijn veel manieren om een geweldige les te geven of een goed gezinsgesprek te houden. Leeractiviteiten, in stilte studeren en in groepjes werken, zijn enkele hulpmiddelen die leerkrachten — of ze nu officieel geroepen zijn, vrijwillig in het seminarie of instituut lesgeven, of een ouder zijn — kunnen gebruiken om hun onderwijs te verbeteren.

Maar een van de twee of drie belangrijkste vaardigheden die alle leerkrachten nodig hebben, is de bekwaamheid om vragen goed te gebruiken: ze bedenken, ze stellen en interessante antwoorden aan de aanwezigen ontlokken. President Henry B. Eyring, eerste raadgever in het Eerste Presidium, heeft gezegd: 'Het stellen en beantwoorden van vragen ligt ten grondslag aan alle kennisoverdracht.'<sup>1</sup> Als u een doeltreffende leerkracht wilt zijn, moet u zich die vaardigheid eigen maken. We geven u vijf suggesties om dat te doen.

## **De meest doeltreffende reacties uitlokken**

Als we een les volgen en een geweldige vraag horen, worden we aan de grote

uitwerking van uitstekend onderwijs herinnerd. Maar doeltreffende vragen bedenken en stellen, valt niet mee en kan voor veel leerkrachten heel wat voeten in de aarde hebben. Gelukkig is het een vaardigheid die iedere leerkracht kan leren.

Probeer bij het bedenken van vragen te voorspellen welk soort antwoord de vraag zal uitlokken. Op sommige vragen is er één bepaald antwoord, namelijk het antwoord dat de vraag juist beantwoordt. Die vragen zijn goed in een wiskundeles ('Wat is de oppervlakte van dit vierkant?') of natuurkundeles ('Bij welke temperatuur kookt water?') omdat er maar één juist antwoord is. Ze zijn ook gepast in een evangelieles om de feiten op een rijtje te stellen voordat u aan een bespreking begint, maar ze bevorderen de bespreking niet echt. Maar dat soort vragen komt in het algemeen het meeste voor omdat ze makkelijk voor te bereiden zijn.

We vragen bijvoorbeeld 'Waarover hebben we het de vorige keer gehad?' of 'Hoe heet ...?' Die vragen doen uw leerlingen vaak verstijven. Ze denken dat ze het antwoord weten, maar zijn niet zeker en dus bang om



te antwoorden. De leerkracht interpreteert die stilte als een teken dat de vraag te moeilijk was, terwijl de vraag eigenlijk te eenvoudig was om meer dan een snel antwoord uit te lokken.

Om een goed gesprek op gang te brengen, is het veel nuttiger om een vraag te stellen die een verscheidenheid aan diepzinnige reacties uitlokt. Als u dat soort vragen stelt, kunt u tijdens het gesprek de mening of gedachten van uw publiek over het onderwerp te weten komen. Moroni 1 bevat bijvoorbeeld vier erg emotionele verzen. Wat zou er gebeuren als u de vier verzen klassikaal las en vervolgens vroeg: 'Welke vers heeft u het diepste geraakt?' Geef ze even de tijd om te beginnen met praten. U vraagt niet om één bepaald antwoord, waardoor alles wat ze zeggen bruikbaar is. Ik heb datzelfde hoofdstuk en diezelfde vraag gebruikt en er ongelofelijke reacties mee gekregen die diepgaande gesprekken op gang brachten.

Dat soort vragen zet aan tot nadenken en voelen, terwijl de andere vragen het publiek zich slechts iets laten herinneren of feiten laten noemen. Herinnering is soms nuttig, maar de leerkracht kan veel van hetgeen men zich moet herinneren zelf op deze manier

aanreiken: 'Weet u nog dat we het vorige keer over Moroni 1 gehad hebben en dat elke vers indrukwekkende lessen bevatte?' Als ik dat zeg, lokt dat gedachten uit, en mijn leerlingen zullen meer geneigd zijn mee te doen en de bespreking voort te zetten. Maar als ik zeg: 'Waarover hebben we het de vorige keer gehad?' kan ik vaak een speld horen vallen.

### De tweede vraag stellen

Een veelvoorkomende soort vraag die evangelieleerkrachten stellen, is 'Hoe belangrijk is geloof voor u?' Op het eerste zicht lijkt dat een goede vraag, maar als je erover nadent, is er eigenlijk maar één juist antwoord: 'Heel belangrijk'. Natuurlijk *is* geloof (en elk ander evangeliebeginsel) erg belangrijk, maar dat soort vragen leidt meestal tot niets, omdat je sowieso een tweede vraag moet stellen zoals 'Waarom is het zo belangrijk?' of 'Kunt u ons een voorbeeld geven van wanneer het voor u belangrijk was?' Die vragen bevorderen klassikale besprekingen. Sla de eerste vraag

dus gewoon over en stel de tweede. Als u de tweede vraag eerst stelt, bespaart u tijd en houdt u de bespreking beter op gang.

### Schrijf uw vragen van tevoren op

Er zijn twee dingen die u bij de voorbereiding van uw les kunt doen waar u erg veel aan zult hebben. Ten eerste: schrijf de vragen op. Bedenk ze niet alleen, schrijf ze ook op. Kies uw woorden zorgvuldig uit en lees ze een paar keer om er zeker van te zijn dat u duidelijk formuleert wat u wilt vragen.

Ten tweede: vraag u af wat uw leerlingen zullen doen als u die vraag stelt. Ik heb soms gedacht dat ik een heel goede vraag had geformuleerd, maar toen ik die oplas en me mijn klas voorstelde, wist ik dat het niets zou worden. Misschien zou het een goede vraag voor een andere klas geweest zijn, maar voor de mijne zou het niets worden, en dus begon ik opnieuw. Ik weet dat ik besprekingen op gang kan brengen als ik twee of drie erg goed bedachte en opgeschreven vragen in mijn lesschema heb. Er zullen vanzelf andere vragen op volgen, maar ik heb goed geformuleerde beginpunten nodig.

Die techniek werkt thuis net zo goed. We lijken bij ons thuis veel spontane evangeliegesprekken met vragen en antwoorden te hebben, maar soms moesten we een kind rechtstreeks op iets ernstigers aanspreken. In die gevallen leerde ik dat als ik specifieke vragen voorbereidde, mijn aanpak oefende, en me de mogelijke resultaten voorstelde,





het veel beter verliep. Die vragen had ik niet op papier geschreven, maar in mijn hart, en ik kon ze naar behoefte gebruiken.

### Wees niet bang voor stiltes

Als u een erg goede vraag bedacht hebt, een die de klas aan het denken zet en een groot scala aan antwoorden mogelijk maakt, wees dan niet verrast als men wat tijd nodig heeft om een antwoord te formuleren. Het kan stil zijn, maar wees niet bang. Oppervlakkige vragen — die slechts één juist antwoord hebben (bijvoorbeeld ‘Hoeveel geloofsartikelen zijn er?’) — worden snel beantwoord. Diepzinnige vragen — die een andere reactie vereisen — hebben vaak wat tijd nodig om tot de leerling door te dringen. In dit geval is de stilte een goed teken. Laat het gewoon gebeuren, en als de klas begint te antwoorden, zullen hun antwoorden u aangenaam verrassen.

### Stel vragen over de Schriften

Als u echt doeltreffende vragen wilt leren bedenken en stellen, moet u leren om tijdens uw studie en voorbereiding goede vragen over de Schriften te stellen.

We kunnen in de Schriften lezen om persoonlijke inspiratie te ontvangen. We lezen dan hoofdstukken en verzen om te genieten van hun pracht en om door de leer en waarheid opgebouwd te worden. Maar er is ook een andere aanpak, die beter werkt voor ouders en leerkrachten die hun les voorbereiden, namelijk om in de Schriften te lezen en ze met vragen

te onderzoeken. Ik doe dat om mijn denkproces te stimuleren terwijl ik me afvraag hoe ik mijn leerlingen het beste kan helpen om de Schriften te begrijpen. Een voorbeeld: in Leer en Verbonden 18:10 staat een bekende, opbouwende zinsnede: ‘Bedenkt dat de waarde van zielen groot is in de ogen van God.’ Ik vind dat een mooie gedachte, maar als die me alleen maar inspireert, kan ik ze niet echt in de les gebruiken.

Als ik mezelf bij mijn studie en voorbereiding nou eens deze vraag stelde: ‘Wat is de waarde van een ziel? Ik weet dat die groot is, maar kunnen we er een waarde aan toekennen?’ Toen we op een avond aan tafel zaten, stelde een van mijn dochters dezelfde vraag, en dat bracht een uitgebreid gesprek op gang. Onze conclusie was als volgt: de waarde van een ziel is wat iemand ervoor wil betalen, en wat heeft onze Vader voor onze ziel betaald? Hij heeft met het bloed van zijn volmaakte Zoon betaald. Dus elke ziel is onbeschrijfelijk waardevol. Hadden we ons met die vraag niet op de tekst zelf gericht, dan waren we nooit tot die conclusie gekomen.

De benadering uit dat gesprek aan

onze eettafel is makkelijk op andere lessituaties toe te passen. Als u uw leerlingen betere vragen wilt stellen, stel dan tijdens de voorbereiding bij het lezen en bestuderen echte vragen over de Schriften. Wees nieuwsgierig en wees niet bang om op onderzoek te gaan. De Schriften kunnen tegen nauwkeurig onderzoek. Hoe beter u tijdens uw studie vragen over de Schriften leert stellen, hoe beter u diezelfde goede vragen aan uw leerlingen zult leren stellen.

### Blijf uw onderwijsvaardigheden ontwikkelen

Men denkt vaak dat goede leerkrachten een aangeboren talent hebben. Ze lijken een gave te hebben die de gemiddelde persoon maar moeilijk kan verwerven. Natuurlijk is de bekwaamheid om te onderwijzen een van de gaven van de Geest (zie Moroni 10:9–10), dus een deel van die vaardigheid kan een hemelse gave zijn, maar het is een gave die iedereen die ernaar streeft, kan verwerven. Heel veel van wat goede leerkrachten doen, kunt u leren door studie en oefening. Doeltreffende vragen leren stellen, is een van die vaardigheden. Als u onder gebed naar die vaardigheid streeft, zult u inzien dat het erg belangrijk is om vragen te bedenken die uw leerlingen aan het denken zetten, en zal dat u steeds beter afgaan. ■

*De auteur woont in Californië (VS).*

#### NOOT

1. Henry B. Eyring, ‘The Lord Will Multiply the Harvest’ (satellietuitzending voor CES-godsdiensleerkrachten, 6 februari 1998), 5–6.



Als onderdeel van zijn plan stelde de Vader het nieuw en eeuwigdurend verbond in zodat zijn zoons en dochters in zijn tegenwoordigheid kunnen terugkeren en het eeuwige leven kunnen beërven.





Ouderling  
Marcus B. Nash  
van de Zeventig

# HET NIEUW EN EEUWIGDUREND verbond

*Als wij het nieuw en eeuwigdurend verbond begrijpen en ernaar leven, zullen wij het eeuwige leven beërven.*

## Het doel van het leven

Ieder mens is een geliefde zoon of dochter van hemelse Ouders.<sup>1</sup> Het heilsplan van onze hemelse Vader maakt het ieder mogelijk om het eeuwige leven te ontvangen, ofwel het leven dat God leidt.<sup>2</sup> Er is geen grotere gave.<sup>3</sup> Kennis van het heilsplan geeft ons inzicht in het doel van het leven en biedt ons de mogelijkheid om onze beslissingen vanuit een eeuwig perspectief af te wegen.

Het plan en de betekenis ervan voor het aards bestaan zijn krachtig uiteengezet in een artikel van ouderling Robert D. Hales van het Quorum van de Twaalf Apostelen over dat onderwerp in de *Liahona* van oktober 2015.<sup>4</sup> Als onderdeel van zijn plan stelde de Vader het nieuw en eeuwigdurend verbond in zodat zijn zoons en dochters in zijn tegenwoordigheid kunnen terugkeren en het eeuwige leven kunnen beërven.

In zijn voorwoord bij de Leer en Verbonden heeft de Heer gezegd: ‘Welnu, omdat Ik, de Heer, de rampspoed kende die de bewoners der aarde zou overkomen, heb Ik mij gericht tot mijn dienstknecht Joseph Smith jr. en heb tot hem gesproken vanuit de hemel en hem geboden gegeven; [...]

‘opdat mijn eeuwigdurend verbond kon worden gevestigd.’<sup>5</sup>



Dit verbond, door de Heer vaak het ‘nieuw en eeuwigdurend verbond’ genoemd, omvat de volheid van het evangelie van Jezus Christus, met inbegrip van alle verordeningen en verbonden die voor het heil van het mensdom noodzakelijk zijn.<sup>6</sup> Hoewel de vestiging van het nieuw en eeuwigdurend verbond op aarde een belangrijk doel van de herstelling is, beseffen sommige heiligen der laatste dagen niet de betekenis en de beloften van de zegeningen voor wie zich eraan houden. Het doel van dit artikel is dat wij het nieuw en eeuwigdurend verbond beter gaan begrijpen en naleven, zodat wij het eeuwige leven mogen beërven. Ik zal ook uiteenzetten hoe een van de belangrijkste verordeningen en verbonden van het evangelie — het eeuwig huwelijk — binnen het nieuw en eeuwigdurend verbond van het evangelie past.

### **De betekenis en het doel van het nieuw en eeuwigdurend verbond**

Een verbond in evangeliezin is een verbintenis, een contract of een overeenkomst tussen

*Het nieuw en eeuwigdurend verbond ‘is het totaal van alle evangelieverbonden en -verplichtingen’.*

God en een of meer personen die priester­schapsverordeningen ontvangen, verricht door iemand met priesterschapsgesag, waarbij men erin toestemt zich aan de voorwaarden van het verbond te houden. Die voorwaarden worden door God vastgesteld.<sup>7</sup>

Het nieuw en eeuwigdurend verbond ‘is het totaal van alle evangelieverbonden en -verplichtingen’<sup>8</sup> die vanouds zijn gegeven<sup>9</sup> en in deze laatste dagen op aarde zijn hersteld. Dat wordt uitgelegd in Leer en Verbonden 66:2: ‘Voorwaar, Ik zeg u: Gezegend bent u voor het aanvaarden van *mijn eeuwigdurend verbond, ja, de volheid van mijn evangelie*, dat tot de menskinderen is uitgezonden, opdat zij leven zullen hebben en deel zullen krijgen aan de heerlijkheden die in de laatste dagen geopenbaard zullen worden, zoals geschreven is door de profeten en apostelen in de dagen vanouds.’<sup>10</sup> Omdat het verbond in de laatste bedeling is hersteld, is het ‘nieuw’, en omdat het de ganse eeuwigheid omspannt<sup>11</sup>, is het ‘eeuwigdurend’.

De Heer spreekt in de Schriften over zowel ‘het’ nieuw en eeuwigdurend verbond als ‘een’

nieuw en eeuwigdurend verbond. In Leer en Verbonden 22:1 noemt Hij de doop bijvoorbeeld 'een nieuw en eeuwigdurend verbond, namelijk datgene wat vanaf het begin heeft bestaan'. In Leer en Verbonden 132:4 noemt Hij het eeuwig huwelijk eveneens 'een nieuw en eeuwigdurend verbond'. Als Hij van 'een' nieuw en eeuwigdurend verbond spreekt, heeft Hij het over een van de vele verbonden die tot zijn evangelie behoren.

Als de Heer in het algemeen van 'het' nieuw en eeuwigdurend verbond spreekt, heeft Hij het over de volheid van het evangelie van Jezus Christus, dat alle verordeningen en verbonden omsluit die voor het heil en de verhoging van het mensdom nodig zijn. De doop noch het eeuwig huwelijk is 'het' nieuw en eeuwigdurend verbond: beide maken deel uit van het geheel.

### **Wie tot het einde toe in het nieuw en eeuwigdurend verbond volharden, ontvangen het eeuwige leven**

Er worden grote en eeuwige zegeningen beloofd aan wie evangelieverordeningen ontvangen die verricht zijn krachtens het juiste priesterschapsgesag en verzegeld zijn door de Heilige Geest der belofte<sup>12</sup>, en wie de bij de verordeningen behorende verbonden vervolgens nakomen. Die zegeningen omvatten de vergeving van zonden<sup>13</sup>, de macht der goddelijkheid<sup>14</sup> en het gezelschap van de Heilige Geest<sup>15</sup>, met de leiding, inspiratie, troost, vrede, hoop en heiliging die met die gave gepaard gaan.<sup>16</sup>

De grootste van alle zegeningen en gaven van God is het eeuwige leven — ofwel het leven dat God leidt!<sup>17</sup> Die gave wordt alleen gegeven aan wie alle evangelieverordeningen ontvangen en zich aan de verbonden houden die deel van het nieuw en eeuwigdurend verbond uitmaken.<sup>18</sup> De Heer heeft gezegd: 'Het nieuw en eeuwigdurend verbond [...] werd ingesteld voor de volheid van mijn heerlijkheid.'<sup>19</sup> Wie het nieuw en eeuwigdurend verbond aangaan en tot het einde toe volharden zullen waarlijk 'in de eerste opstanding voortkomen [...] en tronen, koninkrijken, prinsdommen en machten, heerschappijen en alle hoogten en diepten beërven'.<sup>20</sup> De Heer verklaart met klem dat 'hun alle dingen

[zullen] geschieden die mijn dienstknecht op hen heeft bevestigd, in tijd en in alle eeuwigheid; en [die] zullen volledig van kracht zijn wanneer zij uit de wereld zijn; en zij zullen de engelen passeren, en de goden die daar zijn gesteld, op weg naar hun verhoging en verheerlijking in alle dingen, zoals op hun hoofd is verzegeld, en die heerlijkheid zal een volheid en een voortzetting zijn van nakomelingschap tot in alle eeuwigheid. Dan zullen zij goden zijn.'<sup>21</sup>

Kortom, wie het nieuw en eeuwigdurend verbond aangaan en trouw tot het einde toe volharden, zullen (1) de volheid van de heerlijkheid van God ontvangen, (2) in tijd en eeuwigheid de macht der goddelijkheid genieten<sup>22</sup>, (3) verhoogd worden, (4) een eeuwig huwelijk en nakomelingen hebben, en (5) goden worden. Al die zegeningen tezamen monden in de gave van het eeuwige leven uit.

Grote en eeuwige  
zegeningen worden beloofd  
aan wie evangelieverordeningen  
ontvangen.

### **We moeten elk verbond binnen het nieuw en eeuwigdurend verbond gehoorzamen**

De Heer heeft klip en klaar gezegd dat we die hemelse zegeningen alleen ontvangen als we zijn wetten gehoorzamen die in het nieuw en eeuwigdurend verbond vervat zijn: 'Het nieuw en eeuwigdurend verbond [...] werd ingesteld voor de volheid van mijn heerlijkheid; en wie daarvan een volheid ontvangt, moet en zal zich aan de wet houden of hij zal worden verdoemd, zegt de Here God.'<sup>23</sup> Hij heeft eveneens verklaard: 'Want allen die uit mijn hand een zegen willen verkrijgen, moeten zich houden aan de wet die voor die zegen werd gesteld, en aan de voorwaarden ervan, zoals die vóór de grondlegging der wereld werden vastgesteld.'<sup>24</sup> In dezelfde afdeling van de Leer en Verbonden herhaalt de Heer dit punt: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Tenzij gij u aan mijn wet houdt, kunt gij die heerlijkheid niet bereiken.'<sup>25</sup>

De heldere voorwaarde dat we de wetten van God moeten gehoorzamen teneinde de heerlijkheid te ontvangen die Hij de getrouwen biedt, geldt voor alle verordeningen en verbonden binnen het nieuw en eeuwigdurend verbond. Als ik bijvoorbeeld de verordening en het verbond van de doop niet ontvang en nakom, word ik verdoemd, wat

betekent dat ik geen vooruitgang kan maken — ik kan dan niet de volheid van zijn heerlijkheid beërven. Hetzelfde geldt voor de verordeningen en verbonden van de tempel en in feite voor alle verordeningen en de daarbij horende verbonden: als ik die niet wil ontvangen of nakomen, kan ik niet verhoogd worden. Ik zal dan verdoemd worden, ofwel in mijn vooruitgang gestopt. Kortom, ik moet elke verordening van het evangelie ontvangen en leven naar elk verbond dat daarbij hoort als ik het eeuwige leven verlang.

De voorwaarden van de verbonden die wij als heiligen der laatste dagen beloven na te leven, zijn in vier categorieën onder te brengen: (1) de naam van de Heiland op ons nemen; Hem altijd indachtig zijn en zijn voorbeeld volgen; (2) al zijn geboden onderhouden; (3) Gods kinderen bereidwillig dienen als onderdeel van zijn heilswerk, zelfs als dat offers vergt; en (4) onszelf en onze middelen aan het werk van de Heer toewijden.

Gods wet schrijft voor dat het evangelie (en de heerlijkheden die het biedt) ontvangen wordt door bepaalde verordeningen die krachtens het gezag van het priesterschap bediend worden. Het is dankzij de priesterschapsverordeningen dat de macht der goddelijkheid kenbaar wordt in ons leven — maar alleen voor zover we de bijbehorende verbonden nakomen. Het verbond activeert, of geeft leven aan, de verordening, net zoals een motor een auto aandrijft en in staat stelt de inzittenden van de ene naar de andere plaats te vervoeren. Kortom, de mate waarin we behoedzaam en trouw de verbonden nakomen die bij de verordeningen die we ontvangen horen, bepaalt de toename in onze kennis van God en ervaring van de ‘macht der goddelijkheid’<sup>26</sup> door de genade van God dankzij de verzoening van Christus.<sup>27</sup>

### De plaats van het huwelijk in het nieuw en eeuwigdurend verbond

In Leer en Verbonden 132:4 verklaarde de Heer dat Hij ‘een’ nieuw en eeuwigdurend verbond zou openbaren en voegde daaraan toe: ‘Indien gij u niet aan dat verbond houdt, zijt gij verdoemd; want niemand kan dat verbond

verwerpen en in mijn heerlijkheid worden toegelaten.’ Die woorden verwijzen naar het verbond van het eeuwig huwelijk<sup>28</sup>, verricht met het juiste priesterschapsgezag<sup>29</sup>, dat een centraal en essentieel onderdeel is van ‘het’ nieuw en eeuwigdurend verbond (de volheid van het herstelde evangelie van Jezus Christus).<sup>30</sup> De Heer beklemtoonde het grote belang van het verbond van het eeuwig huwelijk met de verklaring dat wie dit verbond verwerpen niet het eeuwige leven zullen ontvangen.<sup>31</sup>

Sommige mensen, ook kerkleden, leiden uit Leer en Verbonden 132:4 onterecht af dat het meervoudig huwelijk voor de verhoging noodzakelijk is. Zij geloven dat een meervoudig huwelijk een noodzakelijke voorwaarde voor verhoging in de eeuwige wereld is. Dat wordt in de openbaringen echter niet gestaafd. In Leer en Verbonden 131 en 132 staat opgetekend dat de Heer de wet van het eeuwig huwelijk introduceerde met de uitdrukkelijke verwijzing naar de verzegeling van één man en één vrouw (zie Leer en Verbonden 132:4–7, 15–25). De Heer zet de wet van het eeuwig huwelijk in de context van een monogaam huwelijk uiteen, en maakt daarmee duidelijk dat de zegeningen van de verhoging voor iedere man en iedere vrouw weggelegd zijn die het verbond van het eeuwig huwelijk als waardig lid van de kerk krachtens het juiste priesterschapsgezag sluiten, of dat huwelijk nu meervoudig of monogaam is.<sup>32</sup>

Leer en Verbonden 132:19 stelt duidelijk dat het eeuwige leven aan een monogaam echtpaar beloofd wordt dat krachtens het gezag van het priesterschap verzegeld is en zich aan het verbond houdt — zonder verdere voorwaarden of vereisten. Iedere man en vrouw die aldus verzegeld zijn en zich aan het verbond houden, zullen verhoogd worden.<sup>33</sup> De praktijk in het verleden komt overeen met de leer van het eeuwig huwelijk zoals die hier wordt uitgelegd.<sup>34</sup> De verordening die echtparen voor de eeuwigheid verzegelt, omvat dezelfde verbonden en zegeningen voor monogame huwelijken en voor de geautoriseerde meervoudige huwelijken die in het verleden zijn gesloten. Diezelfde verbonden en zegeningen staan na dit leven ter

Het is dankzij de  
priesterschapsverordeningen  
dat de macht der goddelijkheid  
kenbaar wordt in  
ons leven.



beschikking aan de getrouwen die geen gelegenheid gehad hebben om zich op aarde te laten verzegelen.<sup>35</sup>

Na de openbaring van de wet en het verbond van het eeuwig huwelijk tussen één man en één vrouw gaf de Heer Joseph Smith te kennen dat een man binnen het verbond van het eeuwig huwelijk in rechtschapenheid meer dan één vrouw kan huwen als hij daartoe de autorisatie of opdracht van de Heer verkregen heeft door zijn naar behoren geordende profeet (die de desbetreffende priesterschapssleutels bezit).<sup>36</sup> De autorisatie en opdracht om het meervoudig huwelijk uit te oefenen, door de Heer aan Abraham en andere profeten vanouds gegeven<sup>37</sup>, werd eveneens aan de profeet Joseph Smith gegeven: 'Ik heb u, mijn dienstknecht Joseph, een opdracht gegeven, en Ik herstel alle dingen.'<sup>38</sup>

De Heer trok zijn autorisatie en opdracht aan kerkleden om het meervoudig huwelijk uit te oefenen (ofwel om aan meer dan één levende partner verzegeld te worden) jaren later in toen president Wilford Woodruff

*'Het celestiale huwelijk is cruciaal voor een volheid van heerlijkheid in de komende wereld.'*

(1807–1898) het manifest van 1890 uitvaardigde.<sup>39</sup> Daarmee kwam er een einde aan de uitoefening van het meervoudig huwelijk. Geen lid van de kerk kon nog met meer dan één levende partner een huwelijk of verzegeling aangaan. Het manifest sluit nadrukkelijk niet uit dat een waardige man die verzegeld is aan een vrouw die inmiddels overleden is, zich aan een andere, levende partner laat verzegelen. Het voorgaande strookt met de geopenbaarde leer dat monogamie de huwelijksnorm van de Heer is, tenzij Hij anders verklaart en autorisatie verleent bij monde van zijn naar behoren aangestelde vertegenwoordiger, namelijk de president en profeet van de kerk.<sup>40</sup>

Namens het Eerste Presidium, en als antwoord op de vraag 'Is het meervoudige of celestiale huwelijk cruciaal voor een volheid van heerlijkheid in de komende wereld?', heeft president Charles W. Penrose (1832–1925) geschreven: 'Het celestiale huwelijk is cruciaal voor een volheid van heerlijkheid in de komende wereld, zoals in de betreffende openbaring uitgelegd wordt. *Er wordt echter*



*niet vermeld dat het meervoudig huwelijk daarvoor cruciaal is.*<sup>41</sup>

In 1933 heeft het Eerste Presidium verklaard: ‘Het celestiale huwelijk — dat wil zeggen het huwelijk voor tijd en eeuwigheid — en het polygame of meervoudige huwelijk zijn geen synonieme termen. Monogame huwelijken voor tijd en eeuwigheid, in onze tempels voltrokken overeenkomstig het woord van de Heer en de wetten van de kerk, zijn celestiale huwelijken.’<sup>42</sup>

Ouderling Bruce R. McConkie (1915–1985) van het Quorum van de Twaalf Apostelen heeft in overeenstemming met die verklaringen geschreven: *‘Het meervoudig huwelijk is niet cruciaal voor ons heil of onze verhoging. Nephi en zijn volk mochten niet meer dan één vrouw hebben en konden toch aanspraak maken op elke zegening in de eeuwigheid die de Heer ooit voor enig volk weggelegd had. In onze tijd heeft de Heer de gehele leer van de verhoging door openbaring samengevat en heeft Hij die op het huwelijk tussen één man en één vrouw gebaseerd. (LV 132:1–28).* Daarna voegde Hij er de beginselen met betrekking tot

*Voor allen die zich aan de voorwaarden van het nieuw en eeuwigdurend verbond houden, zal de beloning vreugde en vrede in deze wereld en het eeuwige leven in de toekomstige wereld zijn.*

het hebben van meer vrouwen aan toe, met de expliciete voorwaarde dat een dergelijk huwelijk alleen met de autorisatie van de president van de kerk van kracht zou zijn. (LV 132:7, 29–66.)<sup>43</sup>

Op aanwijzing van de Heer bij monde van zijn profeet oefent De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen tegenwoordig niet langer het meervoudig huwelijk uit. Mensen die dat wél doen, mogen geen lid van de kerk worden of blijven. De kerk bevestigt dat monogamie Gods norm voor het huwelijk is, tenzij Hij anders verklaart en autoriseert bij monde van zijn profeet. De kerk leert niet dat een meervoudig huwelijk voor onze verhoging noodzakelijk is.

### **Tot slot**

We weten lang niet alles over het leven in het hiernamaals. We weten echter wél dat het nieuw en eeuwigdurend verbond ontvangen en ernaar leven noodzakelijk is om het eeuwige leven te beërven. We weten ook dat voor hen ‘dezelfde betrekkingen die hier onder ons



[op aarde] bestaan, [...] ook daar [in de hemel] onder ons [zullen] bestaan, maar [ze] zullen dan gepaard gaan met eeuwige heerlijkheid.<sup>44</sup>

De hemelse zegeningen die door het nieuw en eeuwigdurend verbond beschikbaar zijn, staan centraal in het grootse doel van het plan van de Vader en de herstelling van de Kerk van Jezus Christus in deze laatste dagen. De 'volmaakt stralende hoop'<sup>45</sup> die dit heerlijke verbond in de getrouwen inspireert, vormt 'een anker [...] voor de ziel der mensen, dat hen zeker en standvastig maakt, te allen tijde overvloedig in goede werken, en hen ertoe leidt God te verheerlijken'.<sup>46</sup> Voor allen die zich aan de voorwaarden van het nieuw en eeuwigdurend verbond houden, zal de beloning vreugde en vrede in deze wereld en het eeuwige leven in de toekomstige wereld zijn.<sup>47</sup> ■

#### NOTEN

1. Zie 'Het gezin: een proclamatie aan de wereld', *Liahona*, november 2010, 129; zie ook *God heeft zijn kinderen lief* (boekje, 2007), 1.
2. Zie Robert D. Hales, 'Het heilsplan: een heilige schat aan kennis en een richtsnoer', *Liahona*, oktober 2015, 32–39.
3. Zie Leer en Verbonden 14:7.
4. Zie Robert D. Hales, 'Het heilsplan: een heilige schat aan kennis en een richtsnoer', 32–39.
5. Leer en Verbonden 1:17, 22.
6. Leer en Verbonden 66:2.
7. Zie Gids bij de Schriften, 'Verbond'.
8. Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation*, red. Bruce R. McConkie, 3 delen (1954–1956), 1:156.
9. Zie Jeremia 32:40; Leer en Verbonden 22:1.
10. Cursivering toegevoegd; zie ook Leer en Verbonden 39:11; 45:9; 49:9; 88:131, 133; 101:39.
11. Zie Leer en Verbonden 132:7.
12. President Joseph Fielding Smith (1876–1972) heeft gezegd: 'De Heilige Geest der belofte is de Heilige Geest die zijn goedkeuring aan elke verordening hecht: doop, bevestiging, ordening, huwelijk. De belofte is dat de zegeningen door getrouwheid ontvangen zullen worden. Als iemand een verbond schendt, of dat nu het verbond van de doop, de ordening, het huwelijk of iets anders is, dan trekt de Geest zijn goedkeuring in, en zal men de zegeningen niet ontvangen. Elke verordening wordt verzegeld met de belofte dat bij getrouwheid een beloning zal worden gegeven. De Heilige Geest trekt zijn goedkeuring in als er verbonden verbroken worden.' (*Doctrines of Salvation* 1:45; zie ook Leer en Verbonden 76:52–53; 132:7.)
13. Zie Handelingen 2:38; 2 Nephi 31:17; Moroni 8:25.
14. Zie Leer en Verbonden 84:19–21; zie ook Moroni 10:32–33.
15. Zie Johannes 14:26; Leer en Verbonden 121:45–46.
16. Zie 2 Nephi 32:5; 3 Nephi 27:20; Moroni 8:26; Leer en Verbonden 11:13; Mozes 6:59–61.
17. 'Het eeuwige leven is Gods leven, ofwel leven bij God.' (Harold B. Lee, Conference Report, oktober 1956, 61.) 'Wie voor tijd en eeuwigheid in de tempel gehuwd zijn, verkrijgen de zegening van een eeuwig leven. Ik benadruk een eeuwig leven. Eeuwig leven is Gods leven, dat wil zeggen aan Hem gelijk zijn.' (Joseph Fielding Smith, *Answers to Gospel Questions* samengesteld door Joseph Fielding Smith jr., 5 delen (1957–1966), 4:197.)
18. Zie Leer en Verbonden 14:7.
19. Leer en Verbonden 132:6.
20. Leer en Verbonden 132:19.
21. Leer en Verbonden 132:19–20.
22. Zie Leer en Verbonden 84:19–21.
23. Leer en Verbonden 132:6.
24. Leer en Verbonden 132:5.
25. Leer en Verbonden 132:21.
26. Leer en Verbonden 84:20–21.
27. Zie Moroni 10:32–33.
28. Zie Leer en Verbonden 132:4, 15.
29. Zie Leer en Verbonden 132:7, 18.
30. Zie Leer en Verbonden 132:6–7; zie ook Leer en Verbonden 66:2.
31. Merk op dat het eeuwige leven wordt onthouden aan wie dit verbond 'verwerpen'. Wie in dit leven echter niet de gelegenheid hadden voor een eeuwig huwelijk, zullen die gelegenheid in het hiernamaals krijgen. Zie ook voetnoot 35 hieronder.
32. Zie Leer en Verbonden 132:15–25.
33. Zie Leer en Verbonden 131 voor nog meer bewijs dat monogame echtparen die voor de eeuwigheid verzegeld zijn en de bijbehorende verbonden nakomen, voor de verhoging in aanmerking komen.
34. Zie Gospel Topics, 'Plural Marriage in The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints', topics.lds.org.
35. 'Geen enkele heilige der laatste dagen die een goed leven geleid heeft, zal na zijn of haar dood ook maar iets onthouden worden omdat hij of zij niet datgene heeft gerealiseerd waartoe hij of zij in dit leven geen gelegenheid heeft gehad. Met andere woorden, als een jonge man of jonge vrouw geen gelegenheid heeft gehad om te huwen, maar verder goed geleefd heeft, dan zal hij of zij dezelfde zegeningen, verhoging en heerlijkheid ontvangen die elke man of vrouw ontvangt die wel in die gelegenheid was en die heeft grootgemaakt. Dat staat als een paal boven water.' (*Leringen van kerkpresidenten: Lorenzo Snow* [2011], 132.)
36. Zie Leer en Verbonden 132:34–35, 37–39.
37. Zie Leer en Verbonden 132:34–39.
38. Leer en Verbonden 132:40.
39. Zie Officiële Verklaring 1.
40. Zie Jakob 2:27–30. De Heer heeft niet alle redenen uitgelegd waarom Hij de uitoefening van het meervoudig huwelijk geboden of geautoriseerd heeft. In Leer en Verbonden 132 geeft de Heer evenwel twee redenen aan: (1) om beloften volgens het verbond van Abraham te vervullen, en (2) 'om zich te vermenigvuldigen en de aarde te vervullen', (LV 132:63; zie ook vers 34). Jakob 2:30 biedt wellicht de bondigste formulering waarom de Heer de uitoefening van het meervoudig huwelijk bij tijden geboden heeft: 'Want, zegt de Heer der heerscharen, als ik voor Mijzelf nageslacht wil doen opstaan, zal Ik mijn volk gebieden; maar anders moeten zij naar deze dingen luisteren.' Zie ook Gospel Topics, 'Plural Marriage in The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints', topics.lds.org.
41. Charles W. Penrose, 'Peculiar Questions Briefly Answered', *Improvement Era*, september 1912, 1042; cursivering toegevoegd.
42. In James R. Clark, *Messages of the First Presidency of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 6 delen (1965–75), 5:329.
43. Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, 2e editie (1966), 578–579; cursivering toegevoegd. Zie ook het volgende citaat van ouderling Melvin J. Ballard (1873–1939) van het Quorum van de Twaalf Apostelen: 'Wie eindeloos nakomelingschap ontzegt wordt, kan niet zijn wat God is, want dát, in verband met andere zaken, maakt hem God. De heiligen der laatste dagen moeten de eeuwigheid van het huwelijksverbond duidelijk begrijpen als de verzegeling voor tijd en voor alle eeuwigheid van ten minste één vrouw aan één man. Raak dus op dat punt niet in de war door te denken dat het per se meer dan één vrouw betekent. Dat kán wel zo zijn, maar het betekent in elk geval dat één man en één vrouw voor tijd en voor alle eeuwigheid krachtens het heilige priesterschap en door de verzegelende goedkeuring van de Heilige Geest aan elkaar verzegeld zijn, en dat zij dan hun verbonden nakomen, voordat zij in aanmerking komen voor de hoogste graad van celestiale heerlijkheid, en dat van alle groepen kinderen van onze Vader alleen zij de belofte van eindeloos of eeuwig nakomelingschap.' (*The Three Degrees of Glory: A Discourse by Melvin J. Ballard*, 22 september 1922, 10; cursivering toegevoegd.)
44. Leer en Verbonden 130:2.
45. 2 Nephi 31:20.
46. Ether 12:4.
47. Zie Leer en Verbonden 59:23.

# 'IK HAD GOD EEN **BELOFTE** GEDAAN'

## Néstor Curbelo

Adviseur kerkgeschiedenis, gebied  
Zuid-Amerika-Zuid

Virgilio Simarrón Salazar was een leider in zijn Chachi-geboortestreek in het noorden van Ecuador. Tot op de dag van vandaag houden de Chachi hun kenmerkende manier van leven en hun eigen rechtssysteem met een gemeenschapsraad, gouverneurs en rechters in stand. Die leiderschapstaken zijn gewoonlijk ereposities die families generaties lang bekleden en die gebaseerd zijn op een diep fundament van respect en achting binnen de gemeenschap. Respect voor de positie was een kwestie van vertrouwen en werd zorgvuldig aan de volgende generatie doorgegeven.

Maar Virgilio Simarróns plannen voor zijn leven namen in 1996 een andere wending. Zijn zoon, Wilson, was van zijn studie in Quindí teruggekeerd met exemplaren van het Boek van Mormon en een vast getuigenis van zijn nieuwe religie. Vervuld met het geloof en enthousiasme van iemand die de waarheid gevonden had, droeg Wilson de boodschap van het evangelie aan zijn familieleden uit. Zij lieten zich al spoedig in de wateren van de rivier de Canandé dopen.

De Simarróns begonnen het evangelie aan vrienden en burenen in de Chachi-gemeenschap uit te dragen. Dat gaf echter aanleiding tot

*De vestiging van de kerk in Guayacana (Ecuador) is in grote mate aan Virgilio Simarrón te danken. Hij nam een moeilijke beslissing om zijn getuigenis trouw te blijven.*

een ernstig conflict. Sommige Chachi's vonden dat Virgilio Simarróns geloofsovertuiging hem tot een ketter maakten. Ze overwoogen hem zelfs geweld aan te doen. Anderen waren van mening dat hij, als gouverneur, niet betrokken hoorde te zijn bij een nieuw geloof dat verdeeldheid onder het volk zou



***Dankzij het zendingswerk van de familie Simarrón lieten zestig mensen zich in mei 1999 in de rivier de Canandé dopen.***

kunnen veroorzaken. Met die zorg brachten ze hem voor de gemeenschapsraad om berecht te worden. Dat zou een van de moeilijkste ervaringen van Virgilio's leven worden.

Wilson vertelt wat er gebeurde: 'De raad, voltallig bijeen, gaf mijn vader te kennen: "U blijft aan als onze gouverneur als u de Kerk van Jezus Christus afzweert; u moet erop terugkomen." Mijn vader zei: "Ik heb God een belofte gedaan. Wie God een belofte doet, kan daar niet op terugkomen. Ik kan de kerk niet opgeven. Als u vindt dat ik een gouverneur ben die verdeeldheid onder het Chachi-volk gebracht heeft, o, mijn volk, kiest u dan vandaag een ander in mijn plaats." Toen zag ik mijn vader huilen. De raad was ruim vijf minuten volkomen stil — niemand sprak een woord. Uiteindelijk zei iemand: "U kunt gaan, gouverneur." Mijn vader stond langzaam op, waarop mijn moeder, mijn zusje en ik naar beneden gingen en de raad verlieten.'

Nadat broeder Simarrón uit zijn ambt was ontzet, kreeg het gezin zware dagen te verduren. Ze werden met de nek aangekeken door velen die hun eerst met respect bejegend hadden. Ze wendden zich tot het geloof dat ze aangenomen hadden en predikten het evangelie vol vuur. Hun ringpresident, Omar Intriago Cesar, legt uit: 'Ze begonnen het evangelie van huis tot huis aan elk gezin in deze gemeenschap te prediken. De gemeente Guayacana begon met Virgilio Simarrón en zijn zoon, Wilson. De kerk werd gevestigd dankzij zijn geloof, zijn kracht en zijn getuigenis.'

In slechts een paar jaar tijd wierp de inzet van de familie Simarrón veel vruchten af. 30 mei 1999 werd een feestdag in Guayacana toen er een grote doopdienst gehouden

werd. President Intriago vertelt: 'We kwamen met Roberto Garcia, de zendingspresident, aan en namen allebei deel aan die heerlijke dag, waarop twee zendingen aan het strand van de rivier de Canandé zestig mensen doopten. Daarna bevestigden president Garcia aan de ene zijde en ik aan de andere allen die zich hadden laten dopen als lid van de kerk. Het was een voorrecht dat nooit uit mijn leven gewist zal worden.'

Hoewel Virgilio zijn gouverneurschap opgaf om zijn getuigenis trouw te blijven, was hij in staat een ander erfgoed aan de volgende generatie door te geven: dat van dienstbetoon aan het volk door het evangelie onder hen te vestigen. Hij heeft nog mee mogen maken dat Wilson een voltijdzending vervulde, naar Guayacana terugkeerde, in het huwelijk trad met zijn vrouw, Ruth, en kinderen kreeg. Enkele jaren later stierf Virgilio als trouw lid van de kerk. Zijn vrouw, Maria Juana Apa, was in 2014 getuige van de roeping van hun zoon als gemeentepresident in Guayacana.

Wilson is zich zeer bewust van het erfgoed dat zijn vader hem altijd wilde meegeven. 'Mijn voorouders zijn altijd gouverneurs, aanvoerders van strijders, sterke krijgers geweest', zegt hij. 'Ik voel dat al die wortels uit het verleden nog steeds in mij geplant zijn. Maar nu ik lid van de kerk ben, heeft al die kracht mij geholpen om een goede strijder voor Jezus Christus te worden. ■



*Boven: een nieuwe generatie leiders, Ruth en Wilson Simarrón van de gemeente Guayacana (met gemeenteleden in foto links).*



**Ouderling D. Todd Christofferson**  
van het Quorum der  
Twaalf Apostelen

# KOM TOT RUST

*Ik hoop dat u in deze kersttijd de tijd zult nemen om even stil te zijn en u door de Geest van de Heiland te laten verwarmen en te verzekeren dat Hij met uw inzet, uw offer en uw leven tevreden is.*



**H**et is altijd bemoedigend voor mij om na te denken over het geschenk van dienstbetoon en offerande dat heiligen der laatste dagen aan hun gezin, wijk en hemelse Vader geven. Dat is iets heiligs. De grootste eer zou volgens mij zijn als de Heer ons offer waardig en gepast zou achten en Hij het zou respecteren en aanvaarden.

Zo loofde de Vader de Zoon toen Hij Hem voorstelde als ‘mijn geliefde Zoon, in wie Ik mijn welbehagen heb’ (3 Nephi 11:7; zie ook Mattheüs 3:17; Markus 1:11; Lukas 9:35; LV 93:15; Geschiedenis van Joseph Smith 1:17). Wat een prachtige titel. Er is geen grotere eer dan dat God u zijn ‘geliefde zoon’ of ‘geliefde dochter’ zou noemen en dat Hij u voor uw offer zou prijzen: ‘in wie Ik mijn welbehagen heb.’

Het is mijn gebed dat u in deze kersttijd zult voelen wat de Heer van uw offer vindt, hoe Hij u ziet, en hoezeer Hij u als zijn geliefde zoon of dochter ziet. En ik bid dat uw besef daarvan u veel troost, geruststelling en vertrouwen zal geven, en de verzekering dat Hij tevreden met u is.





## DE VREDE DIE DE HEILAND ONS VERLEENT

‘Hij die veel verdriet en leed doorstond, spreekt tot elke verontruste ziel en verleent de gave van vrede: “Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; niet zoals de wereld die geeft, geef Ik die u. Laat uw hart niet in beroering raken en niet bevreesd worden” [Johannes 14:27].’

President Thomas S. Monson, ‘Gaven om te koesteren’, *Liahona*, december 2006, 5.

## De geboorte van de Heiland

Als we over de geboorte van Jezus Christus spreken, denken we vaak na over wat erop volgde. Zijn geboorte was enorm belangrijk vanwege de dingen die Hij zou ervaren en waarvoor Hij zou lijden om ons beter te kunnen troosten. Dat lijden bereikte een hoogtepunt bij zijn kruisiging en opstanding (zie Alma 7:11–12). Maar zijn zending omvatte ook de pracht van zijn dienen, de wonderen van zijn bediening, de verlichting die Hij de lijdenden bracht, en de vreugde die Hij de rouwendenden bood — en nog steeds biedt.

Ik denk ook graag na over wat nog moet komen. Twee van mijn lievelingsverzen over die periode staan aan het eind van hoofdstuk 7 in het boek Openbaring.

‘Zij zullen geen honger of dorst meer hebben, en geen zonnesteek of enige hitte zal hen treffen.

‘Want het Lam, Dat in het midden van de troon is, zal hen weiden en zal hen geleiden naar de levende waterbronnen. En God zal alle tranen van hun ogen afwissen’ (Openbaring 7:16–17; zie ook 21:4).

Dat geeft voor mij de heilige hoop weer van wat nog moet komen, van hoe het tijdens het grote millennium en daarna de celestiale heerschappij van Christus zal zijn.

Aangezien dat alles nog moet komen, denk ik dat het goed is om in deze tijd van het jaar gewoon aan het Kindje in de kribbe te denken. Houd u niet te veel met de toekomst bezig en wat er allemaal zou kunnen gebeuren; denk gewoon aan dat kleine Kindje. Neem even de tijd om rustig over het begin van zijn leven na te denken — het hoogtepunt van hemelse profetie, maar voor Hem het aardse begin.

Ontspan u, kom tot rust en beeld u dat Kindje in. Denk niet te veel aan zijn of uw

toekomst en laat u er niet door overweldigen. Neem in plaats daarvan even de tijd om rustig na te denken over wat misschien wel het meest serene moment uit de geschiedenis was — toen de hemelse heirscharen zich verheugden met de boodschap: ‘Eer zij aan God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in mensen een welbehagen’ (Lukas 2:14).

## Laat de Geest u verwarmen

Een aantal jaren geleden luisterde ik op de radio naar een interview met bisschop



Desmond Tutu, de anglicaanse aartsbisschop in Zuid-Afrika. Hij had net met zijn dochter een boek uitgebracht over de verzoening die na het apartheidsregime in Zuid-Afrika plaatsgevonden had.<sup>1</sup> De boodschap van het boek is eigenlijk dat er in alle mensen iets goeds zit.

De interviewer stelde bisschop Tutu een indringende, geïnspireerde vraag: ‘Hebt u gemerkt dat uw band met God door de jaren heen veranderd is?’

Bisschop Tutu dacht even na en zei toen: ‘Ja. Ik ben aan het leren om in de aanwezigheid van God mijn mond te houden.’



—  
Neem even de  
tijd om rustig na  
te denken over  
wat misschien wel  
het meest serene  
moment uit de  
geschiedenis was  
— toen de hemelse  
heirscharen zich  
verheugden met de  
boodschap: ‘Eer zij  
aan God in de hoogste  
hemelen, en vrede  
op aarde, in mensen  
een welbehagen.’

Hij herinnerde zich dat hij in zijn jeugd tijdens het bidden steeds een lijst met verzoeken en zorgen doornam. Hij richtte zich tot de hemel met wat hij ‘een soort boodschappenlijstje’ noemde. Maar nu, zei hij, ‘probeer ik gewoon te groeien door er te zijn. Je kunt het vergelijken met in de winter bij het vuur zitten. Je zit er gewoon bij en hoeft niet slim te zijn of zo. Het vuur verwarmt je.’<sup>2</sup>

Ik vind dat een mooie metafoor: zit gewoon bij de Heer en laat Hem u verwarmen zoals een vuur in de winter. U hoeft niet volmaakt te zijn of de beste persoon die ooit geleefd heeft of ergens in uit te blinken om bij Hem te zijn.

Ik hoop dat u in deze kersttijd de tijd zult nemen om even stil te zijn en de Geest van de Heiland u te laten verwarmen en verzekeren dat Hij met uw dienstbaarheid, uw offer en uw leven tevreden is. Ga even

rustig bij dat Kindje zitten en laat u geestelijk sterken en voorbereiden op de toekomst. Laat dat een rustgevend, verkwikkend, geruststellend en hernieuwend moment zijn.

Ik bid dat u in deze kersttijd die zegening zult ontvangen als u samen met mij van de Heiland Jezus Christus getuigt — dat Hij het middelpunt van ons leven, van de mensheid en van het doel van ons bestaan is.

We aanbidden Hem, we dienen Hem en we hebben Hem lief. Moge uw leven die liefde weerspiegelen door de offers die u in deze kersttijd en altijd brengt. ■

#### NOTEN

1. Desmond Tutu en Mpho Tutu, *Made for Goodness: And Why This Makes All the Difference* (2011).
2. Desmond Tutu, in ‘Desmond Tutu, Insisting We Are “Made for Goodness”’ (NPR-interview door Renee Montagne, 11 maart 2010), [npr.org](http://npr.org).

## NAAR DE TEMPEL RENNEN

In december 1999 waren we ons op onze jaarlijkse kerstreis naar de Berntempel in Zwitserland aan het voorbereiden. De reis is een speciale traditie die we kort na ons huwelijk startten om de geboorte van de Heiland te gedenken.

De reis zou per auto ongeveer acht uur duren en vóór ons vertrek hadden we slecht weer. Ontwortelde bomen, een scherpe wind en gladde wegen zouden onze reis verraderlijk maken.

Ik voelde me onzeker en snapte niet waarom er zoveel obstakels waren aangezien we wisten dat de Heer wilde dat we naar de tempel zouden gaan. Zou Hij ons pad niet makkelijker maken?

Mijn man, Antonio, en ik knielden met onze kinderen in gebed neer en vertelden onze hemelse Vader dat we

de volgende dag naar Bern zouden vertrekken, tenzij Hij ons liet weten dat we niet moesten gaan.

‘Als de weg echt onberijdbaar is, keren we terug’, zei Antonio na ons gebed.

Ik voelde dat we de juiste beslissing genomen hadden, maar was nog steeds bang. De volgende ochtend had ik veel twijfels en wilde opnieuw bidden. Antonio zei dat we ons antwoord al ontvangen hadden, maar knielde liefdevol en geduldig met me neer.

De dageraad was nog maar pas aangebroken toen we vertrokken en donkere wolken pakten zich boven ons samen. Tijdens de rit zag ik een klein beetje blauwe lucht boven de bergen. Een bescheiden streepje zon brak door de wolken heen.

Dat zonnestraaltje versterkte mijn wankele geloof. Als bij wonder kwam de zon tevoorschijn. De temperatuur ging omhoog. Er was geen mist, geen ijs, geen wind — slechts een heldere, ongebruikelijk warme winterdag. Ik kreeg tranen in de ogen. Het leek erop dat onze hemelse Vader onze gebeden verhoord had.

Toen we in Bern aangekomen waren, begon het hevig te sneeuwen en het zou blijven sneeuwen tot we naar huis gingen. Toen we de volgende ochtend vóór de dageraad naar de tempel gingen, veranderde de gestage sneeuwval in een hevige sneeuwstorm. Ik was even bang en begon over het voetpad naar de tempel te rennen.





## MIJN KERSTWONDER

Toen kreeg ik deze gedachte: zo hoort het te zijn. De wereld bestookt ons met moeilijkheden, maar we moeten naar de vrede van de Heer in zijn huis rennen.

We brachten een fijne kersttijd in de tempel door, maar we maakten ons zorgen over de terugrit. Het bleef maar sneeuwen en onze jongste zoon kreeg hoge koorts. Maar op de dag van ons vertrek hield het als bij wonder op met sneeuwen en de koorts van onze zoon nam dankzij een priesterschapzalving af.

Toen we van de vrede van de tempel genoten, moest ik aan een tekst uit de Bijbel denken: 'Zou er iets voor de Heere te wonderlijk zijn?' (Genesis 18:14.) Dankbaar beseftte ik dat het antwoord daarop nee was. ■

Antonella Trevisan, Udine (Italië)



Toen we de volgende ochtend vóór de dageraad naar de tempel gingen, veranderde de gestage sneeuwval in een hevige sneeuwstorm.

In het najaar van 1968 vroeg onze bisschop aan mijn ouders of ze geld aan de bouw van de Provotempel (Utah) wilden bijdragen. Dat doen wijken tegenwoordig niet meer, maar in die tijd was dat gebruikelijk. Mijn vader zegde duizend dollar toe. Dat lijkt misschien niet veel geld, maar dat was het voor ons wel. Mijn vader had twee banen om een studerende zoon, een zoon op zending en vijf kinderen thuis van te onderhouden.

Toen mijn vader ons voor een gezinsraad bijeenriep en vertelde dat hij duizend dollar toegezegd had voor de tempel, dacht ik nog: je had net zo goed een miljoen dollar kunnen toezeggen, want beide bedragen zijn onhaalbaar. Ik kon niet geloven dat hij zoveel toegezegd had, en we hadden geen vier maanden de tijd meer om het geld bijeen te brengen.

We kozen vier manieren uit om aan geld te komen: we zouden met Kerstmis geen cadeaus geven en het uitgespaarde geld doneren; mijn zussen en ik zouden ons oppasgeld doneren; mijn broertje zou klusjes doen om geld te verdienen; en als gezin zouden we een paar weken lang op een boerderij in de buurt dagelijks appels plukken en de opbrengst doneren.

We verpakten een schoenendoos in cadeaupapier voor onze bijdragen, plakten er platen van een tempel en van Jezus Christus op, en plaatsten de doos op een tafeltje. We raakten steeds enthousiaster naarmate onze donaties toenamen. Onze focus ging van de cadeaus die we wilden naar ons geschenk aan de Heiland. Ik had

zoveel waardering voor de gave die Hij aan Gods kinderen gegeven had — zijn leven — dat ik Hem iets terug wilde geven.

Appels plukken bleek de moeilijkste en fijnste manier te zijn om geld te verdienen. Het was ontzettend vermoeiend, maar we werden gesterkt en beloond terwijl we als gezin samen tijd doorbrachten. We begonnen 'in eenheid en in liefde jegens elkaar' samengevoegd te worden (Mosiah 18:21).

Bij het naderen van de kerstdagen nam ik geregeld een kijkje in de doos met donaties maar was steeds weer teleurgesteld. Ondanks onze inspanningen was ons doel nog ver weg.

Ik voelde me echter geweldig over ons besluit om elkaar geen cadeaus te geven. Ik wist wel dat onze offers klein waren, maar ik geloofde dat de Heiland er blij mee zou zijn.

Op een dag kondigde mijn vader aan dat we ons doel bereikt hadden en dat hij het geld geschonken had. Ik ben er nooit achter gekomen hoe we de rest zo snel bijeen hebben gekregen.

De inlossing van papa's toezegging die Kerstmis was wonderbaarlijk. Maar voor mij was het echte wonder dat ik door te geven in plaats van te ontvangen dichter tot de Heiland kwam. Dat was beter dan enig kerstcadeau dat ik had kunnen ontvangen. Zeven jaar later kreeg ik het geschenk terug toen ik aan een altaar in de Provotempel geknield zat om voor tijd en eeuwigheid aan mijn man verzegeld te worden. ■

Joan Burton Stott (Californië, VS)

Toen ik de doos opende, zag ik een met de hand gemaakt kerstschort.



## OFFERS EN SCHORTEN

Jaren geleden had ik in de kersttijd te veel aan mijn hoofd om van de kerst te kunnen genieten. Mijn man, Andy, had een hoest die, na medisch onderzoek, snel gevolgd werd door longschade, een operatie, reconstructie van zijn slokdarm en biopsieën — ‘om erger uit te sluiten’. Zijn operatie vond één week voor we verhuisden plaats.

Een paar weken vóór Kerstmis ging ik bij mijn buurvrouw Janae op bezoek. Ze vroeg of ik klaar was voor Kerstmis. Ik zei dat ik zo klaar was als ik kon zijn. Ik vertelde dat we vlak vóór Kerstmis altijd koekjes bakten met mijn oma, en dat ik schorten voor de meisjes wilde maken, maar er waarschijnlijk geen tijd voor kon maken.

Een week later nestelde ik me in de luie stoel naast onze kerstboom. De meisjes lagen in bed en Andy was in zijn kantoor aan het werk toen de deurbel ging. Ik opende de deur en daar stond Janae met drie pakjes in haar handen, terwijl de sneeuwvlokjes

achter haar neer dwarrelden.

‘Kom binnen’, zei ik. Ze zal ongetwijfeld gevoeld hebben dat haar bezoek mij verraste.

‘Dank je, maar ik moet er snel weer vandoor’, zei ze. ‘Deze zijn voor je dochters.’

Janae gaf me de pakjes.

‘Het zijn schorten’, zei ze. ‘Ze zijn niet super, maar ik heb ze vanavond kunnen afmaken.’

Ik was totaal verbaasd en kon nog net een bedankje uitbrengen. We omhelsden elkaar, waarna ik keek hoe ze naar huis liep.

Toen ik weer was gaan zitten, maakte ik het witte satijnen lint van een van de dozen voorzichtig los. Toen ik de doos opende, zag ik een met de hand gemaakt kerstschort. Ik hield een zoom tussen mijn duim en wijsvinger terwijl ik aan Janae dacht. Ze had vier kleine kinderen, onder wie een tweeling die net één jaar oud was. Ze gaf pianoles en had

een drukke en belangrijke roeping in de wijk.

Ik probeerde uit te dokteren waar ze de tijd vandaan had gehaald om de schorten te maken, en besepte plots dat ze er geen tijd voor had gehad. Ze had er tijd voor vrijgemaakt.

Ik kreeg tranen in mijn ogen toen ik de liefde voelde die mijn hemelse Vader mij via Janae bewees. Ik voelde warmte en troost alsof ik ‘in de armen van [zijn] liefde’ gesloten was (LV 6:20).

Er zijn sindsdien vele jaren verstreken. Mijn dochters zijn de schorten ondertussen ontgroeid, maar ik houd ze in de voorraadkast. Ze hangen er aan een blinkende haak onder enkele nieuwere schorten. Telkens als ik Janae’s geschenken zie, moet ik denken aan de troost en liefde die ik die avond voelde. Ze doen me denken aan wie ik wil zijn: een discipel van Jezus Christus die openbaring waardig is en bereid is om te dienen. ■

Candice A. Grover, Idaho (VS)

## IK WAS NIET ALLEEN

Ik zat in een haastig gegraven verdedigingspositie en keek uit over het zand richting het noorden — richting Irak. Het was 24 december tijdens operatie Desert Shield en ik hield vanaf middernacht de wacht.

Ik was de enige heilige der laatste dagen in mijn bataljon, wat de feestdagen nog eenzamer maakte. We waren al sinds augustus in de woestijn van Saoedi-Arabië en nu was het Kerstmis, met niet meer dan een koude sterrennacht. Het hele kamp sliep en ik had een paar uur alleen met de blauwgrijze zandheuvelds en mijn gedachten.

Ik dacht aan mijn vrouw en zoontje in Georgia (VS), en dat ik de feestelijkheden thuis zou missen — de boom, de cadeaus, een echt kerstdiner. Toen begon ik over het kerstverhaal na te denken.

Ik mijmerde over de nacht waarin Christus werd geboren. Ik vroeg me af hoe donker het toen was en of het maanlicht het landschap bescheen of dat er alleen sterrenlicht was. Er was in de tijd van zijn geboorte nog geen elektrische verlichting, zodat die nacht er ongeveer moet hebben uitgezien als die ik aanschouwde. Er was geen sprake van feestelijkheden — alleen een donkere, stille nacht.

Opeens kwam er een geweldige gedachte bij me op. In de Bijbel staat

dat er later wijzen uit het oosten kwamen, geleid door een ster die aan de nachtelijke hemel was verschenen. Toen ik zo de donkere hemel in keek, besepte ik dat ik me ten oosten van Bethlehem bevond en dat Bagdad in die tijd een van de kenniscentra was. Konden de wijzen afkomstig zijn uit een plek niet ver van waar ik was? Welke ster scheen er? Stond die nog steeds aan de hemel? Kon ik hem zien?

Ik blikte vol verwondering over Gods scheppingen hemelwaarts en voelde innerlijke warmte naar boven komen. Het maakte niet uit of ik op dezelfde plek was of dezelfde ster aan de hemel stond. Wat wel

uitmaakte was dat ik dezelfde kennis als de wijzen had van een kindje dat in Bethlehem geboren was en de Koning der koningen is.

Ik was die Kerstmis niet alleen. Ik was vereend met allen die Hem zoeken, of het nu wijzen, profeten of gewoon eenzame soldaten in een schuttersput in de woestijn betrof. Die nacht werd mijn getuigenis van de geboorte van de Heiland versterkt. De volgende ochtend was de Heilige Geest nog steeds bij me.

Kerstmis was dat jaar dan ook gezinszins droevig, maar juist een van de meest gekoesterde. ■  
Robert Hoffman (Washington, VS)



Toen ik zo de donkere hemel in keek, besepte ik dat ik me ten oosten van Bethlehem bevond.



ILLUSTRATIE ALLEN GARRIS

Ik bad dat de 'Help de Kerstman'-pot aan het einde van de avond vol zou zijn.

## EEN HEDENDAAGS MUNTJE VAN DE WEDUWE

De geleende witte tafellakens en sneeuwpoppen als decoratie gaven de recreatiezaal bij de laatste voorbereidingen voor ons familiekerstfeest een feestelijk aanzicht.

Onze gasten konden elk moment komen. Onderwijl viel mijn blik op een tafel waarop een lege pot met de tekst 'Help de Kerstman' stond. Ik bad dat de pot aan het einde van de avond vol zou zijn.

Bij de voorbereidingen van ons feestje kwamen we erachter dat de man van mijn nicht al ruim anderhalf jaar zonder werk zat. De voornaamste bron van inkomsten voor haar gezin bestond uit vijf krantenwijken. Daarvoor moesten ze iedere dag om half vier in de ochtend beginnen. Bijna al hun verdiensten gingen aan hun hypotheek en andere levensbehoeften op. Er bleef weinig over voor andere wensen, zoals kerstcadeaus.

Het gezin van mijn nicht kwam als een van de eersten binnen. Ik keek toe terwijl ze naar de eettafels liepen, langs onze kerstpot. De man van mijn nicht

hield stil en las wat er op de pot stond. Zonder aarzelen pakte hij zijn versleten portemonnee, haalde er een paar dollar uit en stopte die in de pot, niet wetende wie de familie 'in nood' was.

Ik kreeg een brok in mijn keel en moest direct denken aan het verhaal van de weduwe en haar twee muntjes in het Nieuwe Testament. Rijke lieden lieten zich voorstaan op hun grote bijdragen aan de schatkist toen er 'één arme weduwe [kwam], die er twee kleine munten in wierp' (zie Markus 12:41-42).

De Heiland zei toen tegen zijn discipelen:

'Deze arme weduwe [heeft] er meer ingeworpen [...] dan allen die iets in de schatkist geworpen hebben.

'Want zij allen hebben van hun overvloed erin geworpen; maar deze heeft van haar armoede alles wat zij had, erin geworpen, heel haar levensonderhoud' (Markus 12:43-44).

Jezus Christus zei dat ze van 'haar armoede' gaf en 'heel haar levensonderhoud' erin wierp. Ze had ook slechts

één muntje kunnen geven. Daarmee had ze waarschijnlijk aan de vereiste voldaan. Maar haar trouwe hart en haar bereidheid om alles te offeren trokken de aandacht van de Zoon van God.

Niemand zou het de man van mijn nicht kwalijk genomen hebben als hij de pot voorbijgelopen was met de gedachte: 'Indien ik wél had, zou ik geven' (Mosiah 4:24). Zijn grote voorbeeld van liefdadigheid en liefde voor zijn medemensen raakte niet alleen mij maar ook anderen uit onze familie die hem gadesloegen. Ik wist dat het met zijn gezin wel goed zou komen, want 'naasteliefde is de reine liefde van Christus [...]; en wie ook ten laatsten dage in het bezit daarvan wordt bevonden, met hem zal het wel zijn' (Moroni 7:47).

We hadden gehoopt zijn gezin die avond iets te geven, wat we later ook gedaan hebben, maar door te geven in zijn eigen tijd van nood liet hij ons zien dat hij in het belangrijkste opzicht al een rijk man was. ■

Stephanie H. Olsen (Utah, VS)

# HOE WISTEN ZE WAT IK NODIG HAD?

**B**ijna twintig jaar geleden ontving ik mijn zendingsoproep om in Japan te dienen. Ik keek er met grote verwachting en enige spanning naar uit om in januari te vertrekken en begon me daarop voor te bereiden. Rond die tijd raakten mijn beide ouders hun baan kwijt.

Ik had wel geld voor óp mijn zending, maar ons gezin had het financieel moeilijk. Ik wist niet waar ik het geld vandaan moest halen om de nodige spullen vóór mijn zending aan te schaffen, zoals kleding, bagage en dergelijke. Ik had een deeltijdbaantje maar dat leverde niet genoeg op. Ik maakte me vooral zorgen hoe ik

aan het geld moest komen om direct een paspoort aan te vragen, zodat ik het op tijd zou hebben om naar Japan te gaan.

Op een middag ging ik wanhopig naar mijn kamer om mijn hart voor mijn hemelse Vader uit te storten. Ik vertelde Hem dat ik graag in Japan wilde dienen en dat ik dankbaar was dat mijn droom om op zending te gaan weldra uit zou komen. Ik slikte mijn tranen weg toen ik Hem vertelde dat ik 75 dollar voor een paspoort nodig had. Toen ik na mijn gebed opstond, wist ik dat alles goed zou komen. Ik wist niet hoe, maar een kalme gemoedsrust verzekerde me dat de Heer ervoor zou zorgen.

Later die dag trof ik in onze brievenbus een kerstkaart aan. De bezorger ervan had er alles aan gedaan om anoniem te blijven. Er zat geen

postzegel op; de kaart was door iemand persoonlijk in de bus gestopt.

Aan de binnenkant van de kaart was getypt: 'Gefeliciteerd! Je bent de ontvanger van een willekeurige daad van christelijke liefdadigheid. Vrolijk kerstfeest, Hannah. Veel succes op je zending.'

Er zat honderd dollar in de kaart. Ik stond bij de voordeur te huilen. Wie hadden dit gedaan en hoe wisten ze wat ik nodig had?

Jaren later weet ik nog steeds niet wie het geld die dag bij mij thuis bezorgd heeft. Ik heb sinds die tijd vaak aan die persoon, of personen, gedacht. Zij hebben laten zien wat ouderling Joseph B. Wirthlin (1917–2008) van het Quorum van de Twaalf Apostelen volgens mij bedoelde toen hij zei: 'Het medeleven van goede vrienden raakt ons diep en verandert ons leven [...] In deze kerk verhoort de Heer gebeden om hulp vaak door de eenvoudige, dagelijkse steun van liefdevolle broeders en zusters. In de goedheid van oprechte vrienden heb ik de barmhartigheid van de Heer zelf weerspiegeld gezien.'<sup>1</sup>

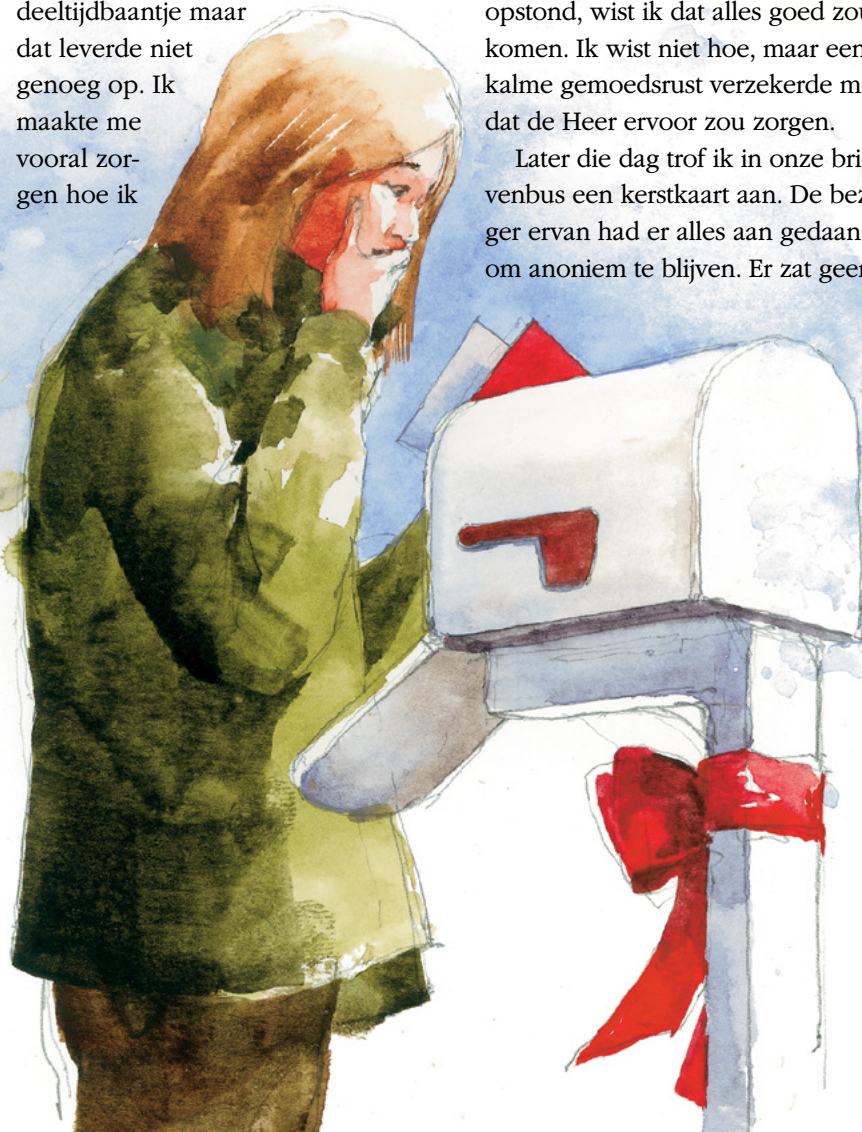
Die vriendelijke daad veranderde me. Ik kon op de geplande tijd op zending gaan en ben er op gaan letten hoe ik het antwoord op de gebeden van anderen kan zijn. ■

Hannah Eiselin (Arizona, VS)

## NOOT

1. Joseph B. Wirthlin, 'Valued Companions', *Ensign*, november 1997, 32.

Ik trof in onze brievenbus een kerstkaart aan. Er zat geen postzegel op; de kaart was door iemand persoonlijk in de bus gestopt.



# Vervroegd VAN ZENDING TERUGKEREN

**Brittany Romanello Casco**

**H**et ontvangen van mijn zendingsoproep was een van de heftigste en heerlijkste momenten van mijn leven. Ik had op mijn achttiende een getuigenis van het evangelie ontvangen en had voordien veel over een zending nagedacht.

Toen ik mijn oproep kreeg om in het zendingsgebied Taichung (Taiwan) te dienen, wist ik dat dat voor mij de juiste plek was, en ik was enthousiast.

Ik las dagelijks in de Schriften, ging naar de cursussen tempel- en zendingsvoorbereiding en probeerde zelfs Mandarijn te leren. Ik was enig kind en wist dat mijn zending niet alleen mijzelf, maar ook mijn ouders en mijn hemelse Vader eer zou aandoen. Op de dag dat ik het opleidingscentrum voor zendingen binnenging, dacht ik dat er het komende anderhalf jaar niets fout kon gaan. Ik was heel enthousiast voor alles wat ik zou meemaken: van bekeerlingen tot de

Taiwanese keuken waarover ik zoveel gehoord had. Toen ik het opleidingscentrum voor zendingen binnenging had ik er geen flauw benul van dat mijn zending heel anders zou verlopen dan ik me voorgesteld had.

## **Ziekte**

Toen ik ongeveer vier maanden op zending was, begon ik pijn te krijgen — niet alleen als we fysieke inspanningen zoals fietsen of lichaamsbeweging deden, maar ook als ik sliep of studeerde. Ik begon snel gewicht te verliezen. Ik werd zelfs ziek als ik water dronk. De dokters konden niet vinden wat er met me aan de hand was. Ik had geen parasieten of virusen. Mijn zendingspresident, mijn collega en ikzelf snaptten niet waarom ik steeds zieker werd.

In de daaropvolgende maand bleef ik zo sterk in het geloof dat ik er zelf van stond te kijken. Hoewel het niet liep zoals ik wilde, was ik ervan

**Toen ik het opleidingscentrum voor zendingen binnenging had ik er geen flauw benul van dat mijn zending heel anders zou verlopen dan ik me voorgesteld had.**

overtuigd dat als ik harder werkte, sneller fietste en met iedereen in mijn gebrekkige Chinees praatte, God me op wonderbaarlijke wijze zou genezen. Ik geloofde de verhalen over Christus die de zieken genas en de doden opwekte, en geloofde met heel mijn hart dat Hij dat ook voor mij — een zwakke, maar enthousiaste zendinge — zou doen. Toen mijn



collega en ik op zekere zondag naar de kerk fietsten om er met een onderzoeker te spreken, werden de pijn en stuiptrekkingen in mijn hele lichaam ondraaglijk. Bij aankomst in de kerk vroeg ik de ouderlingen om me een zalving te geven. En dat hielp. De dagen gingen voorbij en de zalvingen en gebeden om me te genezen, vonden steeds vaker plaats.

De zwaarste dag van mijn zending was toen ik op een ochtend in de branderige Taiwanese hitte wakker werd en besepte dat ik niet genoeg kracht had om uit bed te komen. Op dat moment wist ik dat ik niet lang meer zending zou zijn. Mijn zendingspresident kwam me bezoeken en praatte met me. We bespraken de mogelijkheden en na veel gebed en vele tranen bevestigde de Geest dat ik naar huis moest gaan en aan mijn herstel moest werken.

### Vroegtijdige thuiskomst

In plaats van met ballonnen en bordjes met 'Welkom thuis' ontvangen te worden, werd ik in een rolstoel uit het vliegtuig gehaald. Mijn bezorgde ouders brachten me meteen naar de spoedafdeling van het ziekenhuis. Dat was het begin van maandenlange onderzoeken, maar de dokters konden niets vinden. Bovendien zeiden mensen met goede bedoelingen dingen zoals: 'Wanneer ga je terug naar je zendingsgebied?' 'Ga je thuisblijven?' 'Misschien was het wel de bedoeling dat je trouwde.' 'Misschien was op zending gaan de verkeerde beslissing.'

Ik schaamde me en was verward. Was ik Gods liefde waardig? Waarom overkwam mij dit? Ik had toch ijverig gediend? Was ik geen goede zending? Luisterde God naar me? Zouden mijn leeftijdgenoten vanwege mijn 'gebrekkige' zending op me neerkijken?

Het daaropvolgende half jaar worstelde ik met mijn getuigenis en ik voelde me daar schuldig over. Ik vroeg me af of ik buiten de genade stond en of mijn hemelse Vader me

**Hoewel mijn lichaam niet volledig genezen kon worden, is mijn hart nog nooit zo gezond of bereid geweest om de zaak van de Meester te dienen.**

echt liefhad. Hoewel ik me langzaam aan beter voelde, voelde ik me anders dan vóór mijn zending. En ik kon het niet opbrengen om verder te gaan met mijn leven.

Op zekere avond sprak ik met een goede vriend. Hij had de pijn en het verdriet van een vroegtijdige thuiskomst vanwege ziekte ook ervaren, en bereidde zich voor om naar zijn zending terug te keren. Ik weet nog dat ik die avond voor het eerst in een half jaar gemoedsrust had. De Geest fluisterde me in: 'Je moet teruggaan.' Ik was zo opgelucht omdat ik eindelijk wist welke richting ik moest opgaan. Ik ging de volgende dag met mijn bisschop praten. Vervolgens schreef ik een vurige brief aan de afdeling zendingswerk, waarin ik vroeg of ik naar het zendingsveld mocht terugkeren. Mijn verzoek werd ingewilligd en een maand later droeg ik mijn naamplaatje weer.





Maar na een half jaar kreeg ik opnieuw dezelfde gezondheidsklachten. Ik weet nog dat ik na uren onderzoek en injecties ijlend in een ziekenhuisbed lag. Ik kon het gewoon niet geloven. Dit keer wist ik dat mijn zending voorbij was. Met tranen van teleurstelling in de ogen hoorde ik mijn wijze zendingspresident zeggen: 'Zuster Romanello, je hebt de Heer dubbel zoveel liefgehad omdat je teruggekomen bent.' Ik putte erg veel troost uit zijn woorden. Toen ik ditmaal het vliegtuig huiswaarts instapte, beloofde ik mijn hemelse Vader dat ik getrouw zou blijven, ook al kreeg ik geen antwoorden.

### Genezing door de verzoening van Christus

Mijn thuiskomst is nu iets meer dan twee jaar geleden. Mijn gezondheid laat nog steeds te wensen over. Het ontbreekt mij aan het uithoudingsvermogen en de energie die ik vóór mijn zending had. De dokters weten nog steeds niet wat er met me aan de hand is. Het is niet makkelijk om een teruggekeerde zendeling te zijn die haar zending niet heeft kunnen afmaken. Maar desondanks heb ik al mijn geweldige bekeerlingen lief. Ik heb tijd nodig gehad om met mijzelf in het reine te komen en tot het besef te komen dat mijn korte zending net zo waardevol was als een zending van anderhalf of twee jaar voor andere zendingen.

De Heer heeft me veel gelegenheden gegeven om met anderen te

praten die het trauma van een onverwachte terugkeer moesten verwerken. Ik weet dat mijn hemelse Vader me op hun pad gebracht heeft om tot hen te getuigen en hen te laten inzien dat vroegtijdig thuiskomen vanwege gezondheidsproblemen niet iets is wat je geheim moet houden. Je moet erover praten.

Toen ik de eerste keer thuiskwam, ervoer ik hoe het was om mijn geloof te verwaarlozen, maar de tweede keer ervoer ik hoe het was om getrouw te blijven. Ik bleef de basisdingen doen: de Schriften bestuderen, het instituut bijwonen, aan de kerkbijeenkomsten deelnemen en mijn roepingen uitvoeren. Ik bad vaak om te weten waarom alles zo gegaan is. Ik stopte met mezelf en mijn hemelse Vader de schuld te geven. Als ik nu terugkijk op mijn leven sinds mijn thuiskomst en de gesprekken die ik gehad heb met mijn Chinese broeders en zusters die hier wonen, ben ik ervan overtuigd dat het allemaal een eeuwige bedoeling had.

Ik vind Mosiah 5:15 mooi: 'Welnu, ik wil dat gij standvastig en onveranderlijk zijt, te allen tijde overvloedig in goede werken, opdat Christus, de Here God, de Almachtige, u als de zijne zal verzegelen, en gij naar de hemel zult worden gevoerd, en gij het eeuwigdurend heil en het eeuwige leven zult hebben door de wijsheid en macht en gerechtigheid en barmhertigheid van Hem die alle dingen heeft geschapen, in de hemel en op aarde, die God is boven alles.'

Ik geloof dat als ik mijn leven aan de Heer blijf toewijden, ik eeuwig gezegend zal worden. Zo weet ik dat ik door de verzoening van Jezus Christus genezen ben, want hoewel mijn lichaam niet volledig genezen kon worden, is mijn hart nog nooit zo gezond of bereid geweest om de zaak van de Meester te dienen. ■

*De auteur woont in Utah (VS).*

### WELKE MOGELIJKHEDEN HEB IK ALS IK OM GEZONDHEIDSREDENEN VROEGTIJDIG NAAR HUIS GA?

Neem als je fysieke, emotionele of mentale gezondheidsproblemen hebt contact op met je bisschop of gemeentepresident voor meer informatie over het programma voor jonge kerkwerkdiensten.

'Kerkwerkdiensten kunnen een grote zegening zijn, omdat de zendingen thuis kunnen wonen en de nodige medische hulp kunnen ontvangen terwijl ze in de dienst van de Heer groeien en zich ontwikkelen.'

Donald B. Doty, MD, voorzitter gezondheidsdienst afdeling zendingswerk, 'Missionary Health Preparation', *Ensign*, maart 2007, 67.

# In Duitsland als getuige optreden

Justina McCandless

**D**e kleine Duitse gemeente Stadthagen is slechts een treinreis van een half uur van het drukke Hannover verwijderd en is omringd door velden met lentebloemen. Hier is de 19-jarige Esther Graf opgegroeid. Alles is hier op loop- of fietsafstand, de bakkers en ijsalons zijn ruimschoots aanwezig en op het gemeenteplein staan doordeeweeks marktkaampjes.

Er is in Stadthagen ook een bloeiende mormoonse gemeenschap.

Hoewel Stadthagen klein is, heeft het een grote wijk — ongebruikelijk voor Duitsland, dat slechts vijf leden per tienduizend inwoners telt. Maar voor Esther was het de perfecte plek om de beginselen van het evangelie van Jezus Christus na te leren leven, en te leren hoe ze die beginselen kon toepassen om anderen te dienen en tot zegen te zijn.

Toen Esther veertien was, ontving ze haar patriarchale zegen, die haar

een belangrijk inzicht gaf. 'Ik besepte hoe belangrijk ik voor mijn hemelse Vader ben', zegt ze. 'Ik ontdekte hoe belangrijk wij allemaal voor Hem zijn.'

Ze past die kennis op haar relaties met andere mensen toe.

In haar roeping in de jonge-alleenstaandenraad van de ring is het bijvoorbeeld haar taak om ervoor te zorgen dat iedereen erbij hoort. 'Ik ben aan het leren om anderen te leren kennen in plaats van ze te bekritisieren.'

Dat houdt ze ook in gedachten als ze op school is. 'Ik krijg vaak vragen over mijn geloof, maar dat vind ik helemaal niet erg', zegt ze. 'Ik voel me dan altijd gelukkig omdat ik bedenk dat het me helpt en me veel zegeningen brengt. Ik weet zoveel dankzij het evangelie.'

'Er zullen altijd mensen zijn die ons geloof belachelijk maken en het niet begrijpen,' zegt ze, 'maar het valt best mee als we volledig achter onze overtuiging staan.'

**Pal staan voor haar geloof maakt het makkelijk om het evangelie te verkondigen.**

Esthers liefde voor en vertrouwen in God is haar grootste steun bij het naleven en verkondigen van het evangelie.

'Je moet eerst op God vertrouwen, vóór je je zorgen maakt', zegt ze. 'Als ik dat doe en geloof heb, is al het andere eenvoudig. Als we ons op God verlaten, kunnen we met geloof en vertrouwen in de toekomst voorwaarts gaan. Als we dat doen, kunnen we als getuige van God optreden.' ■

*De auteur woont in Duitsland.*



FOTO'S MET DANK AAN ESTHER GRAF



## MEER OVER ESTHER

### *Wat eten Duitsers graag?*

Duitsers eten graag aardappel- of pastaschotels. Mijn lievelingseten is aardappels met groenten en saus. Ik ben verzot op erwten en spruitjes.

### *Wat vind je leuk om te doen?*

Ik luister naar muziek, zing, en speel piano en gitaar. Ik bak graag. Ik ben aan het leren om versierde taarten te maken.

### *Hoe zit het met daten in Duitsland?*

We daten niet. Het zou raar zijn als een jongen me zou vragen of ik met hem op een date wil. Hier leer je elkaar in groepsverband kennen en als je iemand leuk vindt, bel je hem op of chat je met hem. Je ziet elkaar zo nu en dan, en dan krijg je verkering of niet.

## DE KERK IN DUITSLAND

- 39.401 heiligen der laatste dagen
- 15 ringen
- 89 wijken
- 85 gemeenten
- 3 zendingsgebieden
- 2 tempels

## STATISTIEKEN

- 80.995.685 inwoners (per juli 2014)
- 6.200 musea
- Meer dan 400 dierentuinen, het hoogste aantal ter wereld

## OVER DUITSLAND

Hoofdstad: Berlijn

Taal: Duits



**President  
Dieter F. Uchtdorf**  
Tweede raadgever in  
het Eerste Presidium

## DE WARE BETEKENIS VAN KERSTMIS ZIEN

**A**ls we tijdens onze voorbereidingen op Kerstmis over de ware betekenis ervan nadenken, bereiden we ons voor om Christus en zijn boodschap te ervaren. Ik wil graag drie dingen noemen die we tijdens de voorbereiding op Kerstmis kunnen bestuderen, overdenken en toepassen.

Ten eerste: ons in de geboorte van onze Heiland verheugen. We vieren de geboorte van de Zoon van God, de Schepper, onze Messias. We verheugen ons dat de Koning der koningen op aarde is geboren, in een kribbe is gelegd en een volmaakt leven heeft geleid. Toen Jezus was geboren, was de vreugde in de hemel zó groot dat die niet in toom kon worden gehouden (zie Lukas 2:8–14).

Ten tweede: over zijn invloed in ons leven nadenken. Kerstmis is een tijd om aan de Zoon van God te denken en ons opnieuw voor te nemen zijn naam op ons te nemen. Het is een tijd om ons leven te onderzoeken en onze gedachten, gevoelens en daden onder de loep te nemen. Laat dit een tijd van herdenking, van dankbaarheid en van vergeving zijn. Laat het een tijd zijn om over de verzoening van Jezus Christus na te denken en wat die voor ons persoonlijk betekent. Laat het vooral een tijd van vernieuwing zijn, en laten we ons opnieuw toewijden om naar het woord van God te leven en zijn geboden te onderhouden. Als we dat doen, eren we Hem veel meer dan we ooit met lichtjes, cadeautjes of feestjes kunnen doen.

Ten derde: standvastig naar zijn komst uitkijken. Hoewel de kersttijd in de regel een tijd is om terug te kijken en de geboorte van onze Heer te vieren, vind ik het ook een goede tijd om naar de toekomst te kijken. Laten we vooruitkijken. Laten we ons voorbereiden op die gezegende dag dat Hij zal terugkeren. Laten we net als de wijze mensen vanouds naar zijn komst uitkijken.

Ik bid dat wij in deze kersttijd en altijd de zuiverheid van het verhaal van de geboorte van de Heiland zullen zien, en dat we oprecht dankbaar zullen zijn voor zijn leven, leringen en verlossende offer voor ons. Mogen we ons door deze dankbaarheid opnieuw toewijden om Hem te volgen. Mogen we daardoor ook onze band met onze familieleden, onze kerk en onze naasten versterken. En mogen we standvastig uitkijken naar die gezegende dag dat de herrezen Christus opnieuw op aarde zal vertoeven als onze Heer, onze Koning en onze gezegende Heiland. ■

*Uit de kerstmeditatie van het Eerste Presidium, 2010.*



### HOE JONGEREN DIT HEBBEN TOEGEPAST

Een paar Kerstmisleden vroeg mijn oma aan al haar kinderen en kleinkinderen om anderen namens haar te dienen. Mijn zusjes breiden babymutsjes en hielpen in een dierenasiel. Mijn broertje hing kerstlichtjes voor een weduwe op. Ik zocht namen van overleden familieleden op en nam ze mee naar de tempel. We schreven oma allemaal een brief met onze ervaringen. Ze las de brieven op kerstochtend met tranen in de ogen. Ik was dankbaar voor mijn oma's voorbeeld. Ik besepte dat ik door anderen met liefde te dienen (zie Galaten 5:13) meer naastenliefde en een hechtere band met mijn familieleden had gekregen, zowel de levenden als de doden.

**Amanda S. (Utah, VS)**

# EEN GEWELDIG CADEAU

## UIT DE KRINGLOOPWINKEL

**Keanu Williams**

Op een keer hadden we weinig geld voor Kerstmis, en dus bad ik om hulp met het kopen van een cadeautje voor mijn stiefvader, Adrian (die mijn zus en ik Weege noemen). Mijn zus en ik hadden maar twee dollar voor cadeautjes.

Toen mama zei dat we naar de nabijgelegen kringloopwinkel gingen om kerstcadeautjes te kopen, rende ik naar mijn kamer en bad ik om hulp: 'Help ons alstublieft om een cadeautje van twee dollar te vinden.'

Elaina en ik keken in de zaak tussen de boeken en vonden er een tripelcombinatie die gloednieuw leek. We waren zo enthousiast. Ik hield het boek dicht tegen me aan terwijl we door de gangen naar mijn moeder renden. We sprongen op en neer en zeiden tegelijkertijd: 'We hebben een cadeautje voor Weegee gevonden!' Bij de kassa vroeg mijn moeder: 'Hoeveel kost dit?' 'Twee dollar', zei de kassierster. Mijn gebed was verhoord.

Onze stiefvader was op dat moment geen lid van de kerk. Hij had niets met de mormonen, hij geloofde niet in 'het mormoonse boek' en hij vond het niet leuk dat de leden ons voor de jongemannen- en jongevrouwenactiviteiten ophaalden. Hij had de

zendingen zelfs weggejaagd. Maar de wijkleden en de zendingen gaven de moed niet op.

Op kerstdag hadden we zijn cadeau voor het laatst bewaard. Elaina en ik zeiden: 'Dit is het mooiste geschenk dat iemand je ooit kan geven! Het zal je gelukkig maken.' Weegee giste een paar keer en we moesten om zijn antwoorden lachen. We zeiden: 'Het is een geweldig geschenk! Het gaat je leven veranderen. Het heeft het onze ook veranderd.'

Onze moeder was bang dat hij kwaad over ons cadeau zou zijn, maar Elaina en ik wisten dat het goed was.

Hij maakte het open, bedankte ons en zei dat hij het zou lezen.

We wilden dat Weegee over Jezus Christus en zijn verzoening te weten

zou komen, omdat we van hem hielden. We wilden dat hij net als wij zou geloven, bidden en zich bekeren, en dat hij het evangelie in zijn leven zou hebben.

Hij las het Boek van Mormon, bad erover en dankzij de hulp van de zendingen en de leden van de wijk liet hij zich dopen en is hij nu lid van de kerk. We waren zo gelukkig toen we ons in de tempel lieten verzegelen en we weten dat we eeuwig als gezin samen zullen zijn. ■

*De auteur woont in Arizona (VS).*



*Ik had weinig geld voor een cadeau voor mijn stiefvader, en dus bad ik vóór we er een gingen zoeken.*



## ZONDAGSE LESSEN

Het onderwerp van deze maand:  
**Het koninkrijk van  
God opbouwen in de  
laatste dagen**

# De NIEUWE JONGEN

*Ik was in mijn nieuwe wijk de enige actieve priester.  
Hoe moest ik de andere priesters naar de kerk krijgen?*

**Matthew Flitton**

Kerktijdschriften

Toen ons gezin een paar maanden na mijn achttiende verjaardag verhuisde, stond ik in mijn nieuwe wijk voor een uitdaging. Twee weken na onze verhuizing werden bijna alle priesters tot ouderling geordend. Ik werd als eerste assistent in het priestersquorum geroepen.

Toen de bisschop mij riep, legde hij uit dat er veel priesters op de ledenlijst stonden, maar dat bijna geen van hen naar de kerk ging. Het zou een hele klus zijn om ze aan te moedigen naar de kerk te gaan.

‘Nodig ze gewoon uit’, zei hij.

Er was maar één priester die ook naar de kerk ging, een jongen die Ryan heette. Hij was een paar keer per maand aanwezig. Ik besloot bij onze minderactieve quorumleden langs te gaan en ze voor onze activiteiten uit te nodigen. Ik was zenuwachtig en bang dat ze kwaad zouden worden als ik ze uitnodigde. Ik dacht dat ze niet naar de kerk gingen omdat ze het niet leuk vonden. Maar ik vond ook dat hen uitnodigen een goede voorbereiding op mijn zending was. Ik besloot mijn tanden erin te zetten

en begon de andere priesters op te bellen of bij hen langs te gaan. Ik nodigde hen uit voor haardvuuravonden, activiteiten en kerkdiensten.

Ik was verbaasd dat sommigen reageerden en kwamen. We hadden uiteindelijk een groep van vier priesters die regelmatig aanwezig waren. Het was niet zo dat ze niet graag naar de kerk gingen — ze wachtten gewoon op een uitnodiging. De nieuwe situatie — naar de kerk gaan — maakte hen net zo zenuwachtig als mij.

Bij sommige activiteiten hadden we meer succes dan bij andere. Iedereen kwam als we volleybal speelden, maar het was moeilijk om ze voor andere activiteiten warm te maken.

De jeugdconferentie gaf me dat jaar veel voldoening omdat een paar van die jongemannen opstonden en hun getuigenis gaven. Ik had het gevoel dat ik iets voor hen betekend had.

Ryan kwam wekelijks naar de kerk en we waren goede vrienden geworden.

Ryan en ik ontvingen het Melchizedeks priesterschap ongeveer een half jaar na mijn verhuizing.

Ik had ervoor gekozen pas na mijn zending naar de universiteit te gaan, zodat ik eerst geld voor mijn zending kon verdienen. Ryan had al een vak geleerd en besloot ook niet verder te studeren. Na ons werk trokken we vaak samen op.

Op een keer bleven we bijna de hele nacht op om het boek Alma helemaal te lezen. Het was de eerste keer dat Ryan in het Boek van Mormon las. We waren uitgeput maar ook geestelijk verkwikt. Het was ook mooi om de veranderingen in Ryans leven te zien. Hij gaf oude gewoonten op, begon betere, en liet een paar



ILLUSTRATIES GREG NEWBOLD

van zijn vrienden vallen zodat hij met mensen om kon gaan die dezelfde normen hadden als hij.

Ik was enkele jaren eerder voor het eerst naar de kerk gegaan, en vanaf dat moment had ik al naar mijn zending uitgekeken. Ryan wist niet of hij wel zou gaan. Als we samen tijd doorbrachten, praatten we over mijn zending en hoe graag ik wilde dienen. Doordat ik hem aanmoedigde en zijn evangelievragen beantwoordde, kreeg ik er meer vertrouwen in dat ik een goede zending kon worden. Ryan was oud genoeg om te gaan, maar vond het moeilijk om een beslissing te nemen.

‘Ik wist niet of mijn getuigenis sterk genoeg was, hoewel ik toen een goed gevoel over de kerk had’, zegt

hij. ‘Ik wilde wel gaan, maar het was erg moeilijk om mijn familie achter te laten.’

Eindelijk brak de dag aan waarop ik mijn zendingsaanvraag kon invullen. Toen ik dat aan Ryan vertelde, verraste hij me door te zeggen dat hij ook de beslissing genomen had om op zending te gaan. We kregen op dezelfde avond onze zendingsoproep. Ryan ging op zending naar Canada en een maand later vertrok ik naar Frankrijk.

Toen ik twee jaar later thuiskwam, zocht ik alle priesters op met wie ik

gewerkt had. Het bedroefde me dat een aantal van hen kort na mijn vertrek niet meer naar de kerk gegaan waren, maar ik was blij om Ryan terug te zien. Hij had een eervolle zending vervuld, en net als Alma en de zonen van Mosiah was ik nog meer verheugd om te zien dat hij nog steeds mijn broeder in de Heer was (zie Alma 17:2). ■

**Het was niet zo  
dat ze niet graag  
naar de kerk gingen –  
ze wachtten gewoon  
op een uitnodiging.**



# ZIJ KENDEN JOSEPH

Wat voor man was Joseph Smith, de profeet van de herstelling? We kunnen meer over hem te weten komen door te lezen wat mensen die hem ontmoet en die hem goed gekend hebben over hem te zeggen hadden.

## NIET-MORMONEN DIE JOSEPH ONTMOET HEBBEN

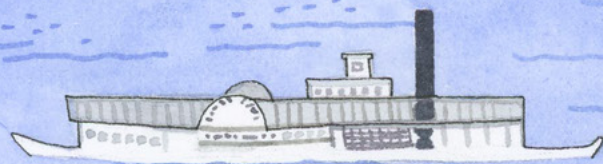
Veel niet-mormonen die Joseph ontmoet hebben, waren onder de indruk. Josiah Quincy, bijvoorbeeld, die aan Harvard was afgestudeerd en weldra burgemeester van Boston zou worden, bezocht Joseph Smith in Nauvoo. Hij zei dat Joseph een 'fenomeen dat verklaard moet worden' was, een geboren leider, 'met een gezaghebbend voorkomen [...] die als vanzelf gehoorzaamheid inboezemde'. Hij zei dat toekomstige schoolboeken wellicht naar Joseph Smith zouden verwijzen als iemand met 'grote invloed op het lot van zijn landgenoten'.<sup>1</sup>

## RECENTE BEKEERLINGEN DIE HEM ONTMOET HEBBEN

Bekeerlingen die Joseph voor het eerst ontmoetten, hebben eveneens hun bewondering geuit. Vijf dagen nadat William Clayton vanuit Engeland in Nauvoo was aangekomen, schreef hij naar huis: 'Gisteravond [verkeerden] velen van ons in het gezelschap van broeder Joseph. Ons hart was verheugd om hem te horen spreken over de aangelegenheden van het koninkrijk. Hij is een liefdevol man en net zo ongedwongen als de anderen onder ons. We zijn hem zeer toegeneegen en dat zult u ook zijn.'<sup>2</sup>

Mary Alice Cannon Lambert, die veertien was toen ze in Nauvoo aankwam, zei: '[Er] stonden daar verschillende kerkleiders om de groep heiligen te verwelkomen die van de boot afkwamen. Onder die broeders was de profeet Joseph Smith. Ik wist wie hij was zodra ik hem zag, en op dat moment kreeg ik mijn getuigenis dat hij een profeet van God was.'<sup>3</sup>

*Je kunt meer over Joseph Smith lezen in hoofdstuk 43 en 47 van Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith. Door de citaten daarin leer je de profeet Joseph beter kennen.*





## MENSEN DIE HEM GOED GEKEND HEBBEN

John M. Bernhisel, lid in de begintijd van de kerk, was arts. Hij was een paar maanden op kamers bij de familie Smith. Hij zei dat Joseph Smith 'een sterke persoonlijkheid', 'veel energie', 'veel inzicht in de menselijke natuur', een 'kalm oordeel', 'ruime denkbeelden' en gevoel voor 'gerechtigheid' had. 'Hij is vriendelijk en hulpvaardig, grootmoedig en vrijgevig, sociaal en vrolijk, en hij is leergierig en diepzinnig. Hij is eerlijk, oprecht, onverschrokken en onafhankelijk; huichelen is hem volledig vreemd.'<sup>4</sup>

Howard Coray, een van Josephs klerken, was onder de indruk van het vermogen van de profeet om met mensen van allerlei slag om te gaan – artsen, advocaten, priesters en anderen – die hem 'moeilijke vragen' kwamen stellen. Hij schreef dat Joseph 'altijd tegen de situatie opgewassen was. [...] Het deed mij echt goed om te zien hoezeer hij altijd op zijn gemak was, zelfs in het gezelschap van de grootste geleerden, en de prompte wijze waarop hij hun vragen beantwoordde.'<sup>5</sup>

Daniel D. McArthur, die later leiding aan een handkarrenkonvooi naar de Salt Lake Valley zou geven, zei: 'Mijn getuigenis is dat hij een ware profeet van de levende God was; en hoe meer ik naar hem luisterde en hoe meer ik hem gadesloeg, des te meer ik ervan overtuigd raakte dat hij werkelijk God de Vader en zijn Zoon Jezus Christus had gezien.'<sup>6</sup>



## PROFETEN DIE HEM GEKEND HEBBEN

John Taylor, die de derde president van de kerk zou worden, zei: 'Als u Joseph zou vragen hoe Adam eruitzag, zou hij dat meteen vertellen; hij zou u vertellen hoe lang hij is en hoe hij eruitziet en alles wat u van hem wilt weten. U had hem ook kunnen vragen wat voor mensen Petrus, Jakobus en Johannes waren, en hij had u dat kunnen vertellen. Waarom? Omdat hij hen gezien had.'<sup>7</sup>

Joseph F. Smith, neef van de profeet en de zesde president van de kerk, schreef over Joseph Smith: 'Hij bruieste van de edelste en zuiverste menselijke karaktereigenschappen, die vaak een uitlaatklep kregen in onschuldig amusement: in balspelen, in worstelen of een robbertje vechten met zijn broers, en in zich vermaken; [...] hij was vol vreugde; hij was vol blijdschap; hij was vol liefde en vervuld van elke andere edele eigenschap die mensen groot en goed maken, en tezelfdertijd eenvoudig en onschuldig; [...] hij had ook de macht, door de genade Gods, om de oogmerken van de Almachtige te doorgronden. Zo was het karakter van de profeet Joseph Smith.'<sup>8</sup> ■

### NOTEN

1. Josiah Quincy, 'Joseph Smith at Nauvoo', *Figures of the Past from the Leaves of Old Journals*, 3e editie (1883), 376–400; zie ook Richard L. Bushman, 'The Character of Joseph Smith', *BYU Studies*, deel 42, nr. 2 (2003), 29–30.
2. Bushman, 'The Character of Joseph Smith', 33.
3. *Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* (2007), 532.
4. *Leringen: Joseph Smith*, 535.
5. Bushman, 'The Character of Joseph Smith', 29.
6. *Leringen: Joseph Smith*, 532.
7. *Leringen: Joseph Smith*, 111.
8. *Leringen: Joseph Smith*, 535–536.



Hoe is tiende en vastengaven betalen mij tot zegen?

Wat heb ik eraan om naar de kerk te gaan?

Hoe bouwen mijn tiende en vastengaven het koninkrijk van God op?

Hoe toon ik mijn toewijding aan de Heer als ik naar de kerk ga?

Welke zegeningen ontvang ik dankzij een tempelhuwelijk?

Wat heb ik eraan om eerlijk te zijn?

Hoe kan ik dankzij een tempelhuwelijk mijn huwelijkspartner en kinderen dienen?

Hoe is mijn eerlijkheid anderen tot zegen?

Welke blijken van erkenning krijg ik door deze roeping?

Hoe kan een zending mij helpen?

Hoe kan ik in deze roeping anderen sterken?

Op welke manier kan ik op zending anderen dienen?

## BEN JIJ

# EEN ONTVANGER *of* EEN GEVER?

**H**eb je er ooit echt bij stilgestaan *waarom* je anderen dient en de geboden onderhoudt? Deze maand is een goede tijd om dat te doen, omdat de zondagse lessen over het opbouwen van Gods koninkrijk gaan. Je kunt je afvragen of je meer gemotiveerd bent door wat je kunt

*ontvangen* of wat je kunt *geven*.

Door de bovenstaande vragen kun je inzien of je vooral aan jezelf of aan anderen denkt.

Je mag gerust nadenken over zegeningen die je zult ontvangen, maar als je merkt dat je meer op jezelf dan op anderen gericht bent,

moet je je misschien wat meer op God richten. President Thomas S. Monson heeft gezegd: 'Bedenk dat dit werk niet enkel van u of van mij is. Wij kunnen omhoog kijken en hemelse hulp ontvangen.' ('Doe uw plicht; doe uw best', *Liahona*, november 2005, 58.) ■

# GROOTMAKEN OF KWIJTRAKEN



Ontwortel je smoesjes en ontwikkel je talenten.  
Met jouw spel kun je de wereld mooier maken.

# ‘Ik vind niet dat ik een goede klaspresidente jongevrouwen ben. Hoe kan ik een betere leidster worden?’

**A**ls je vindt dat je niet voor een roeping geschikt bent, verkeer je in goed gezelschap. Jeremia, Henoeh en Joseph Smith waren allemaal jong en vonden niet dat ze geschikt waren voor hun profetische roeping. Toch gebruikte de Heer ze om zijn koninkrijk vooruit te helpen. De Heer kan jou net als profeten van weleer gebruiken om grote dingen tot stand te brengen. Bid, en vertrouw op Hem.

Het beste wat je voor je klasgenoten kunt doen, is misschien gewoon hun vriendin zijn. Onthoud hun naam. Je kunt dagelijks voor ze bidden en misschien voor ze vasten als ze het moeilijk hebben. Vraag ze eventueel naar hun leven buiten de kerk, glimlach naar ze en begroet ze wanneer je ze ziet, en ga in de kerk of op school naast ze zitten. Let op wie er extra liefde en steun kunnen gebruiken.

En schroom niet om hulp te vragen. Je hemelse Vader zal je niet aan je lot overlaten — Hij heeft je raadgeefsters en volwassen adviseuses gegeven. Zij zullen je helpen, en Hij ook.

President Gordon B. Hinckley (1910–2008) heeft gezegd: ‘Ga op je knieën en vraag om de zegeningen van de Heer; sta dan op en doe wat er van je gevraagd wordt. En laat de rest aan de Heer over. Dan zul je ontdekken dat je iets hebt bereikt wat onbetaalbaar is.’ (Zie ‘Aan de vrouwen van de kerk’, *Liahona*, november 2003, 114.)

## Wees een vriendin

Ik vond ook niet dat ik een goede klaspresidente was. Maar het is belangrijk om de jongevrouwen het gevoel te geven dat iemand ze liefheeft en dat ze erbij horen. Geef als vriendin steun en luister bij het nemen van beslissingen naar je raadgeefsters. Wees een rechtschapen voorbeeld en leef zo goed mogelijk de waarden van de jongevrouwen na. Maar verwacht niet van jezelf dat je volmaakt moet zijn. Je hemelse Vader verwacht niet meer dan dat je je best doet. Als je Hem aanroept, zal Hij je de kracht en aanwijzingen geven die je nodig hebt.

*Rebecca N. (16), New Hampshire (VS)*



## Dien bereidwillig

Ik had hetzelfde gevoel toen ik presidente van de rozenmeisjesklas was. Ik weet nog goed hoe ik me voelde toen de bisschop me voor een gesprek in zijn kantoor binnenriep. Ik had kunnen weigeren, maar wist dat de taak niet van mijn bisschop kwam, maar dat het een roeping van God was. Onze hemelse Vader helpt ons in onze roeping als we ons gewillig aan Hem onderwerpen en nederig zijn.

*Nicole P. (16), Filipijnen*

## Heb lief wie je dient

Je wordt alleen een betere leidster als je echt liefhebt wie je dient. Laat je grieven dus varen en zorg dat je anderen vergeeft. Je kunt bidden dat je hun waarde leert zien zoals God die ziet. Bid om de liefde te voelen die Hij voor jou en je klasgenoten

heeft. Ik weet uit ervaring dat je met Persoonlijke vooruitgang de nodige eigenschappen en waarden kunt ontwikkelen om je roeping te vervullen. God zal je de nodige kracht geven als je om die hulp vraagt.

*Mary B. (16), Washington (VS)*



### Begin waar je bent

Je kunt een betere leider worden door de talenten aan te wenden die je al hebt. Bid dat de Geest je zal helpen

als je beslissingen neemt. Bid dat je de noden van de jongevrouwen zult opmerken. Je kunt veel doen om een betere leidster te worden, maar ik heb gemerkt dat de eerste stap altijd is dat je gelooft dat je het kunt.

*Savanna P. (15), Texas (VS)*

### Ga naar de tempel

Toen ik pas als quorumpresident diakenen geroepen was, wist ik niet zeker hoe ik mijn geestelijke instelling kon verbeteren. Ik begon aan mijn familiegeschiedenis te werken, meestal elke zondag. Ik ben ook elke zaterdagochtend naar de tempel gegaan. Mijn doel was zo vaak mogelijk mannennamen voor de doop en bevestiging mee te nemen als ik kon. Toen ik elke week in de tempel was geweest, voelde ik me wat geestelijker en zo kon ik mijn quorum beter van dienst zijn.

*Josh B. (13), Utah (VS)*

### Geef gehoor aan inspiratie

Als de Heer je een roeping geeft, heeft Hij werk voor je te doen. We

moeten God erom vragen, zoals in Jakobus 1:5 staat. Door de macht van de Heilige Geest zal ons geopenbaard worden wat we behoren te doen (zie 2 Nephi 32:5). Met zijn hulp kunnen we 'de waarheid van alle dingen kennen' (Moroni 10:5). Daarna moeten we handelen naar de inspiratie die we ontvangen. Ik ben er heilig van overtuigd dat we onze roeping allemaal groot kunnen maken, aangezien de Heer ons leidt.

*Lucy D. (17), Frankrijk*



### Plan opbouwende activiteiten

Vergader regelmatig met je presidium en plan opbouwende activiteiten die aan de

behoefte en interesses van de meisjes tegemoetkomen. Als een jongevrouw uit je klas er niet is, laat haar dan weten dat je haar gemist hebt. Een Schrifttekst die mij in het bijzonder geholpen heeft, is Mosiah 18:9.

*Karen P. (16), Mexico*



### DE HEER HEEFT JE GEKOZEN

'U bent door God geroepen. De Heer kent u. Hij weet wie Hij in welke positie in zijn kerk wil hebben. Hij heeft u uitgekozen. [...] De persoon die is geïnspireerd om u voor deze roeping aan te bevelen, heeft dat niet gedaan omdat hij u mag of omdat ze iemand voor de roeping nodig hadden. Hij en anderen hebben gebeden en gevoeld dat u ervoor moest worden geroepen. [...]

'U bent geroepen om de Heiland te vertegenwoordigen. Uw stem wordt zijn stem als u getuigt, uw handen worden zijn handen als u iemand verheft.'

**President Henry B. Eyring, eerste raadgever in het Eerste Presidium, 'In uw roeping groeien', Liahona, november 2002, 76.**

## VOLGENDE VRAAG

'Ik wil mijn neven en nichten voor de kerk uitnodigen, maar ik ben bang dat hun ouders boos worden. Hoe kan ik mijn neven en nichten mijn getuigenis geven?'

Stuur je antwoord, eventueel vergezeld van een foto met hoge resolutie, vóór 15 januari 2016 in op [liahona.lds.org](http://liahona.lds.org) of per e-mail naar [liahona@ldschurch.org](mailto:liahona@ldschurch.org).

Vermeld de volgende informatie en toestemming in je e-mail of brief: (1) volledige naam, (2) geboortedatum, (3) wijk of gemeente, (4) ring of district, (5) jouw schriftelijke toestemming, en, als je jonger dan achttien bent, die van je ouders om je antwoord en foto af te drukken. (Een e-mailbericht is voldoende.)

De redactie kan reacties inkorten of duidelijker formuleren.



Ouderling  
Jörg Klebingat  
van de Zeventig

Wat ik als  
**JONGE  
BEKEERLING**  
heb geleerd

*Toen ik nieuw was in de kerk, zag ik een groot voorbeeld van opoffering bij de andere jongeren in mijn wijk. Vanaf dat moment heb ik veel geweldige lessen geleerd.*

Ik werd lid van de kerk toen ik zeventien was. Ik had er via Amerikanen van een militaire basis in mijn woonplaats in Duitsland kennis mee gemaakt. Er was geen Duitstalige wijk in mijn omgeving, dus ging ik met de Amerikanen op de militaire basis in de kleine interkerkelijke kapel naar de kerk.

Op een zondag niet lang na mijn doop stond de bisschop aan het eind van de dienst op en vroeg: 'Willen alle ouders met seminariëleerlingen even achterblijven?' Hij vroeg mij of ik me bij hen wilde voegen.

Toen die gezinnen, de bisschop en ik nog de enigen in de kapel waren, legde de bisschop uit dat ik het volgende schooljaar aan hun seminarieklas mocht deelnemen. Maar ik ging naar de Duitse school in de buurt, die ruim een uur eerder begon dan de Amerikaanse school waar alle jongeren van de militaire basis op zaten. Als ik de heuvel af wilde racen om nog op tijd op school te zijn, zouden ze hun seminarieklas naar zes uur in de ochtend moeten verplaatsen, meer dan een uur eerder dan ze tot dan toe bijeenkwamen.

De bisschop vroeg toen of iedereen bereid was dat offer te brengen zodat ik de klas kon bijwonen. Alle ouders en alle cursisten staken direct hun hand op en stemden ermee in.

Dat was best een indrukwekkend moment voor mij. Het leerde mij een les over offers brengen. Die jonge cursisten waren bereid om hun eigen gemak opzij te zetten — niet



**De bisschop vroeg of iedereen  
bereid was om het semina-  
rie een uur eerder te houden  
zodat ik de klas kon bijwonen.  
Ze stemden er allemaal mee in.**



voor een dag of een week, maar voor het hele schooljaar — ten behoeve van een nieuwe bekeerling die anders niet aan het seminarie had kunnen deelnemen.

Ik ben nog steeds dankbaar voor hun offer, in het besef hoe belangrijk dat ene jaar seminarie (over de Leer en Verbonden) voor mijn begintijd in de kerk was. Zonder het seminarie zou ik behalve op zondag niet veel contact met de kerk hebben gehad. Dagelijks seminarie was een geweldige voorbereiding op een zending. Ik leerde er veel over discipline. Het zegende me uiteraard ook overvloedig met kennis van het evangelie en de Schriften. Vraag me alle kernteksten uit de Leer en Verbonden van toen en ik kan ze nog opzeggen. Die ervaringen hebben me dichterbij onze hemelse Vader gebracht en me beter leren omgaan met het feit dat ik het enige Duitstalige lid van de kerk in mijn woonplaats was.

### Communiceren met God

Voordat ik na mijn schoolexamen op zending ging, moest ik in militaire dienst. In die dienstperiode heb ik een gewoonte aangekweekt die ik nog steeds heb: om altijd te bidden.

Het militaire leven was uiteraard bepaald niet altijd geestelijk — de kluisjes, de plaatjes, de praatjes, de films waar men 's avonds naar keek. Maar ik wist dat ik op zending zou gaan. Ik wilde sterk blijven. Ik wilde niet tot zonde vervallen. Ik wilde niet aan de groepsdruk toegeven. Dus ontwikkelde ik de gewoonte om altijd een gebed in mijn hart te hebben.

Wandelend van gebouw naar gebouw, heuvel op heuvel af in de bossen, liggend in schuttersputten, bij het naspelen van oorlogssituaties — waar ik ook was en wanneer ik maar kon, communiceerde ik in gebed met mijn hemelse Vader. Ik vulde minuten en soms uren in gesprek met mijn hemelse Vader om dichterbij Hem te komen en sterk te blijven. Meestal dankte ik Hem alleen maar.

Die gewoonte heb ik nog steeds. Als ik ergens rijd, in een bus zit of aan het wandelen ben, is het voor mij een tweede natuur geworden om altijd een gebed in mijn hart te hebben of 'altijd [te] bidden' zoals er in de Schriften staat (zie bijvoorbeeld 2 Nephi 32:9). Dat is een goede gewoonte om al op jonge leeftijd aan te kweken.

We weten dat we geacht worden onze gebeden op te zeggen, maar dat betekent niet alleen maar in de ochtend en avond even knielen om onze hemelse Vader een plezier te doen. Bidden hoort tot een oprechte, diepgaande en voortdurende communicatie met je Vader uit te groeien, waardoor je mettertijd steeds dichterbij Hem nadert. Door deze gewoonte van gebed aan te kweken, ben je beter tegen alle verleidingen in de wereld opgewassen (zie 3 Nephi 18:15, 18). Wanneer je dus van A naar B gaat, of wanneer je een vrij moment hebt, besteed dan eens minder tijd aan het luisteren naar muziek of het lezen en sturen van berichtjes, en iets meer tijd aan bidden in je hart.

### De verzoening van Jezus Christus te allen tijde toepassen

Als je blijft bidden en je in evangeliekennis toeneemt, zul je merken dat je elk uur van elke dag uit de verzoening van Jezus Christus kunt putten zodat je 'altijd vergeving van [je] zonden zult behouden' (zie Mosiah 4:11–12). Je kunt je letterlijk op elk moment tot je hemelse Vader wenden en een beroep doen op zijn macht om rein te worden. Dat hoeft niet alleen op zondag of als je naar de bisschop gaat om iets ernstigs op te biechten.

De Heer wil graag dat je dagelijks van de verzoening van Jezus Christus gebruikmaakt. Zo kun je rein en waardevol worden, de Geest voelen en voortdurend leiding



ontvangen in plaats van telkens ups en downs mee te maken. Put je dagelijks kracht uit de verzoening, dan is die zegen voor je weggelegd, welke fouten je in het verleden ook begaan hebt. Veel jongeren denken dat bekering alleen betekent dat je naar de bisschop gaat en hem over ernstige zonden vertelt. Maar bekering is veel meer. Er komen nederige, aanhoudende, gebedsvolle inspanningen bij kijken om (1) de Schriften te bestuderen, in het bijzonder teksten die de verzoening van Christus uiteenzetten, en dan (2) te leren hoe je de verzoening elk moment van elke dag in je leven toepast. Daar hebben we het evangelie voor. Laat je hemelse Vader elke dag weten dat je dat wilt — dat je vandaag beter dan gisteren wilt zijn.

Laat de tegenstander geen afstand scheppen tussen jou en je hemelse vader door je het gevoel te geven dat je

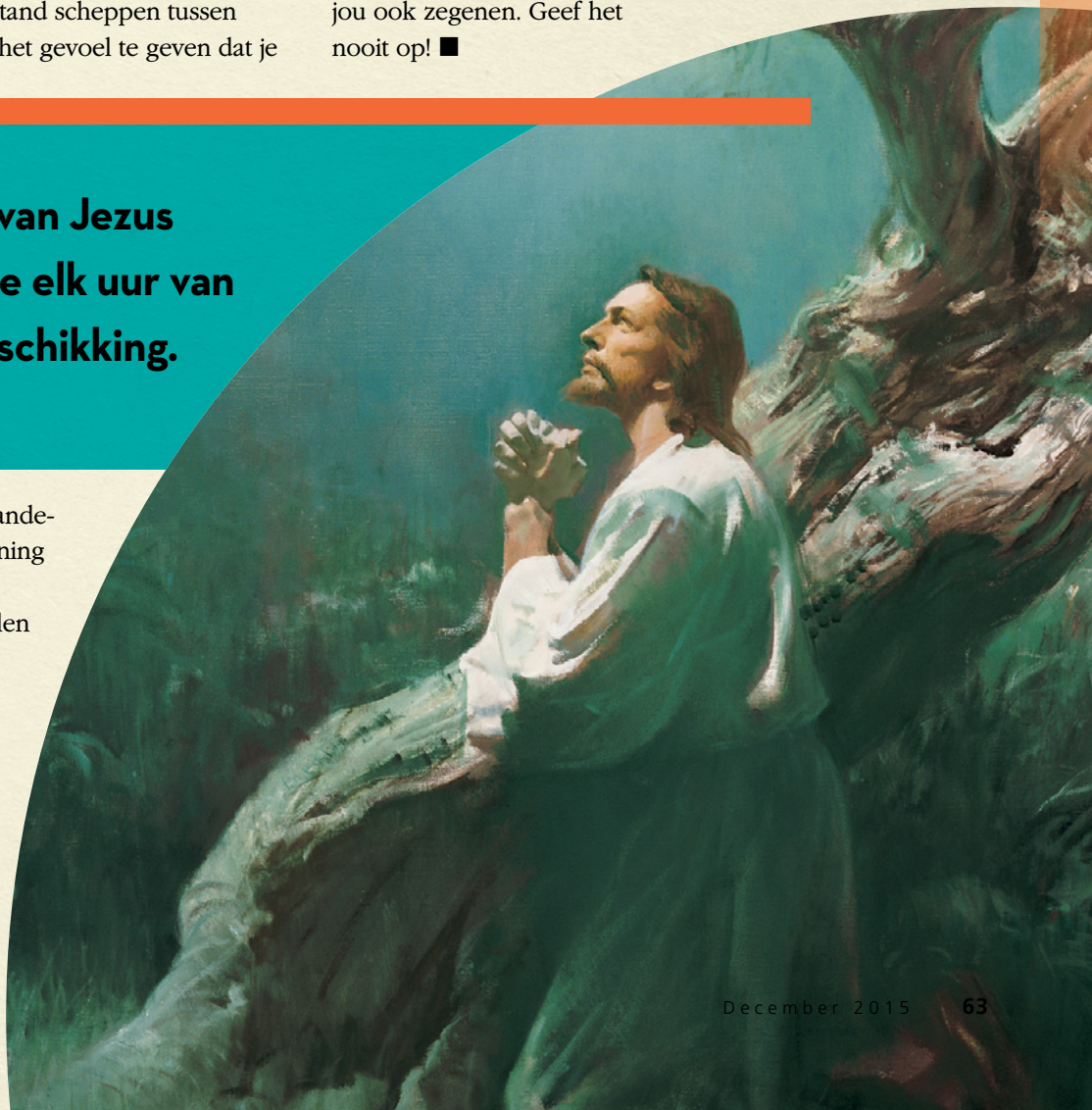
apostel Paulus heeft gezegd: ‘Onderzoek uzelf’ (2 Korinthe 13:5). Maar weet je eenmaal over de verzoening en hoe je eruit kunt putten, dan zul je merken dat je de liefde van de Heer ondanks je tekortkomingen kunt voelen.

Besef wie je bent. Besef ook wie Christus is en wat Hij voor je gedaan heeft. Voeg die twee elementen samen, zodat je voortdurend rein kunt zijn en vertrouwen in jezelf en in je hemelse Vader en de Heiland kunt hebben. Daar vloeit dan een gezond gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen uit voort.

Die dingen ben ik als jonge bekeerling steeds beter gaan begrijpen, en ze zijn me ook nu nog enorm tot zegen. Als je offers brengt, studeert en dicht bij je hemelse Vader probeert te blijven, zal Hij jou ook zegenen. Geef het nooit op! ■

## De verzoening van Jezus Christus staat je elk uur van elke dag ter beschikking.

niet goed genoeg bent, dat alle anderen beter zijn — alsof de verzoening van de Heiland en zijn liefde en goedkeuring vlak voor je bungelen maar altijd buiten bereik blijven. Dat is gewoonweg niet waar. Je hemelse Vader houdt van je, gewoon zoals je nu bent. Je moet je uiteraard wél *altijd* blijven verbeteren, ernaar streven de geboden te onderhouden en de verzoening toe te passen, elke dag, *de hele tijd*. De



# Persoonlijke vooruitgang dankzij MIJN STAMBOOM

*Mijn broer en ik zijn de enige kerkleden in onze familie – althans dat dacht ik voordat ik aan mijn familiegeschiedenis begon.*

**Raisa Marcondes**

Ik had nooit wat aan mijn genealogie gedaan. Maar door mijn verlangen om op zending te gaan, stelde ik doelen om me op een goede zending voor te bereiden. Dankzij de steun van een geïnspireerde bisschop, besloot ik aan mijn Persoonlijke vooruitgang te gaan werken. Ik moest met mijn genealogie aan de slag gaan om bepaalde doelen te bereiken en projecten van de waarde Goede werken te voltooien. Dus ging ik aan de slag.

Ik weet dat de Geest me leidde, want op een zondagavond, toen ik er nog maar drie uur aan had gewerkt, gebeurde er iets geweldigs.

Zodra ik begon, herinnerde ik me dat mijn betovergrootvader gouverneur van de Braziliaanse deelstaat Amazonas geweest was. Ik typte zijn naam in een online zoekmachine in en vond tot mijn grote verbazing een Wikipediapagina over mijn betovergrootvader en betovergrootmoeder! Ik zag meteen bepaalde talenten en gaven in hen die ik ook heb, en begon emotioneel te worden. Maar er was nog veel meer te ontdekken.

Ik nam de links op de pagina door en zag er een waarop ‘Stamboom’ stond. Ik klikte erop en vond familieleden van wie ik nog nooit gehoord had. Maar vooral de naam van mijn oudtante, Rosalina Meireles, die blijkbaar in Utah woonde, viel me op.

Ik was stomverbaasd. Ik dacht dat mijn broer en ik de enige kerkleden in onze familie waren. Konden er echt nog meer zijn? Toen ik op haar naam klikte, vond ik een link naar een Facebookpagina. Ik nam contact met haar op. Twee dagen later kreeg ik een bericht van haar waarin ze bevestigde dat we familie waren en dat zij ook lid van de kerk was.

Ik was mijn hemelse Vader erg dankbaar dat Hij mij toestond om op dat ogenblik zo gelukkig te zijn.

Ik bleef onderzoek naar mijn overleden voorouders doen en mijn hemelse Vader zegende me met veel namen die ik mee naar de tempel kon nemen. Maar Hij heeft me ook naar levende familieleden gebracht die het herstelde evangelie van Jezus Christus trouw naleven. En dat heb ik allemaal te danken aan mijn Persoonlijke vooruitgang, familiehistorisch werk en mijn verlangen om op zending te gaan. ■

*De auteur woont in Manaus (Brazilië).*





Ouderling  
 Marcus B. Nash  
 van de Zeventig

# Schriften voor Spencer

*Ik hou veel van de heil'ge Schriften. Als ik ze bestudeer, voel ik me heel erg blij, getuigt de Geest tot mij' (Kinderliedjes, 66).*

Toen mijn vrouw en ik pas getrouwd waren, moedigde president Spencer W. Kimball (1895–1985) de leden van de kerk aan om dagelijks met hun gezin in de Schriften te lezen. We wilden doen wat de profeet zei, dus besloten we dat samen als echtpaar te doen, en later samen met onze kinderen.

Jaren later hadden we vijf kinderen in ons gezin. Spencer was de jongste.

Toen Spencer zes was, gingen mijn vrouw en ik een paar daagjes weg en lieten we iemand op de kinderen passen. Bij thuiskomst vroeg ik aan Spencer hoe alles was gegaan terwijl we weg waren.

Hij zei dat hij moeite had gehad om te slapen. Ik vroeg waarom hij zo slecht sliep. Hij dacht erover na en zei dat hij het eigenlijk niet wist.

Later die avond gingen we zoals gebruikelijk als gezin in het Boek van Mormon lezen.

Opeens riep Spencer uit: 'Dat is het!' Ik vroeg waar hij het over had. 'Daarom kon ik 's nachts niet goed slapen.'

'Waarom kon je niet slapen?' vroeg ik.

'We lazen 's avonds niet in de Schriften toen jullie weg waren, en dat geeft me juist zo'n fijn gevoel.'

Spencer had ontdekt dat dagelijks in de Schriften lezen ons de troost, vrede en leiding van de Heilige Geest brengt.

We kunnen van de Schriften leren houden als we er dagelijks in lezen. Doen we dat, dan worden we door de Heilige Geest geleid en door onze hemelse Vader gesterkt. ■





**Ouderling**  
**David A. Bednar**  
van het Quorum der  
Twaalf Apostelen

# Een les van mijn vader

Ik heb van mijn vader eens een belangrijke les over priesterschapsgesetz en -macht geleerd.

Ik ben opgegroeid in een gezin met een gelovige moeder en een geweldige vader. Mijn vader was geen lid van de kerk, maar ging wel met ons mee naar kerkbijeenkomsten. Hij coachte het softbalteam van de wijk en hielp met de scoutingactiviteiten.

Als jongen vroeg ik mijn vader een paar keer per week wanneer hij zich zou laten dopen. Mijn vader antwoordde telkens: 'David, ik word pas lid van deze kerk als ik zeker weet dat het de juiste beslissing is.'

Op een zondag vroeg ik mijn vader nogmaals wanneer hij zich zou laten dopen. Hij glimlachte en stelde me een vraag. 'David, jouw kerk predikt dat het priesterschap lang geleden van de aarde is weggenomen, maar dat hemelse boodschappers het weer hebben hersteld. Als jouw kerk werkelijk het herstelde priesterschap van God heeft waarom gaan zoveel mannen in jouw kerk dan niet anders met hun godsdienstige taken om dan de mannen in mijn kerk?'

Ik wist niet wat ik moest zeggen. Daar had ik geen antwoord op.

Ik wist dat priesterschsdragers zich anders dan andere mannen *behoorden* te gedragen. Priesterschsdragers behoren niet alleen het priesterschsgezet te hebben ontvangen, maar ook getrouw en het uitoefenen van Gods macht waardig te zijn.

Ik nam me voor om nooit een slecht voorbeeld voor mijn vader te zijn. Ik wilde alleen maar een brave jongen zijn. De Heer wil dat alle priesterschsdragers altijd en overall eerzame, deugdzame en brave jongens zijn.

Een paar jaar later liet mijn vader zich dopen. Ik had het voorrecht om hem het Aäronisch en het Melchizedeks

priesterschap te verlenen. Een van de mooiste ervaringen van mijn leven was mijn vader het gezetz en de macht van het priesterschap te zien ontvangen. ■

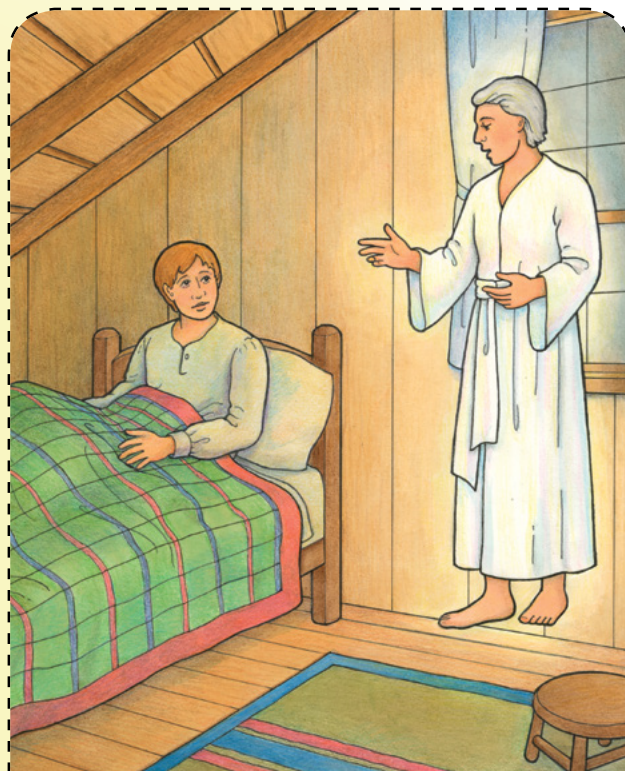


Het Boek van Mormon, een geschenk van onze hemelse Vader.

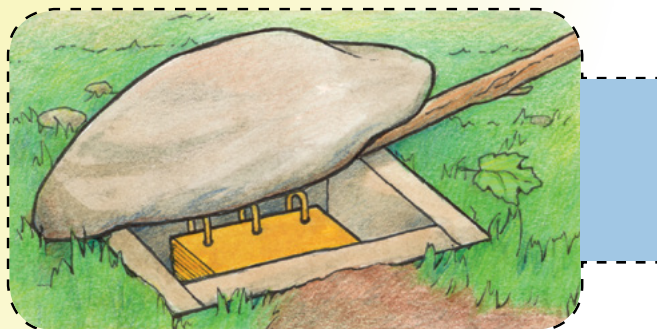
Geschiedenis van Joseph Smith 1:29–35, 42–54, 59–60



Joseph Smith



Engel Moroni



**K**nip deze figuren uit de Schriften uit en plak ze met lijm of plakband op karton, dik papier, een papieren zakje of op een stokje. Bewaar ze in een envelop of zakje, met de tekstverwijzingen erbij.

# Kerstavond met de familie Córdoba

*Marycielo en ik hadden allebei maar  
één cadeautje. Hoe konden we ze delen?*



### Honney Thalia Cabel Losno

Gebaseerd op een waargebeurd verhaal

*‘Voor zover u dit voor een van deze geringste broeders van Mij gedaan hebt, hebt u dat voor Mij gedaan’ (Matthëus 25:40).*

Op kerstavond lagen er maar twee cadeautjes onder ons kleine boompje. Eentje was voor mijn zusje van twee, Marycielo, en eentje was voor mij. We hadden niet veel geld, zei mama, dus meer zouden we niet krijgen.

Die avond las mama een verhaal uit de *Liahona* voor over een Kerstmis zonder cadeautjes. Terwijl ze voorlas, voelde ik me blij en rustig. Eén cadeautje was misschien toch niet zo erg. Toen zei mama: ‘Wat vinden jullie ervan als we geen spelletjes zouden doen zoals we altijd op kerstavond doen, maar een gezin in de wijk cadeautjes zouden brengen?’

‘Maar wat kunnen we ze geven?’ vroeg ik.

‘Nou, we hebben nog wat over.’

Ik keek naar onze twee cadeautjes en toen naar de plaat van Jezus aan de muur. ‘Ik denk dat Jezus wel zou delen wat Hij had.’

We baden om te vragen welk gezin we zouden bezoeken. Veel gezinnen die we kenden, hadden dat jaar niet veel. Na ons gebed hadden we het gevoel dat we naar de familie Córdoba moesten gaan. Ze hadden drie kinderen en hun papa was zijn baan kwijtgeraakt.

We gingen naar de winkel en kochten *panetón* (een soort



kerststol), een gebraden kip en drie kleine cadeautjes. Het was leuk om ze uit te zoeken. Mama gaf al het geld uit dat ze had, ongeveer 30 Peruaanse *sol* (circa 8 euro).

Toen we klaar waren, reden we naar de familie Córdoba. Ik hield Marycielo's hand vast terwijl we naar de deur liepen.

Zuster Córdoba zag ons en kwam naar buiten om ons te omhelzen. ‘Wat een leuke verrassing! Kom binnen! Ga zitten’, zei ze. Terwijl we naar binnen liepen, kneep ze in mama's hand en klopte ze op mijn schouder. ‘Rolando en de meisjes zullen zo blij zijn om jullie te zien’, zei ze tegen me.

De woning had een aarden vloer. Er was geen elektriciteit, alleen kaarsen. Ik had een beetje met de familie Córdoba te doen. Ik wenste dat we meer voor ze konden doen. Maar mama leek de aarden vloer of de kaarsen niet op te merken. Ze was gewoon blij om bij zuster Córdoba te zijn.

‘We komen jullie *feliz Navidad* wensen!’ zei mama. ‘We zijn blij dat

we vrienden zijn.’ Ze gaf het eten en de cadeautjes aan zuster Córdoba, die met een grote glimlach dankjewel zei.

Rolando, Madeline en Raquel kwamen uit de andere kamer gerend om dag te zeggen. Marycielo gluurde langs mij heen en glimlachte. Ze lachte toen Rolando een gek gezicht naar haar trok. Al snel was iedereen aan het praten, grappen en lachen.

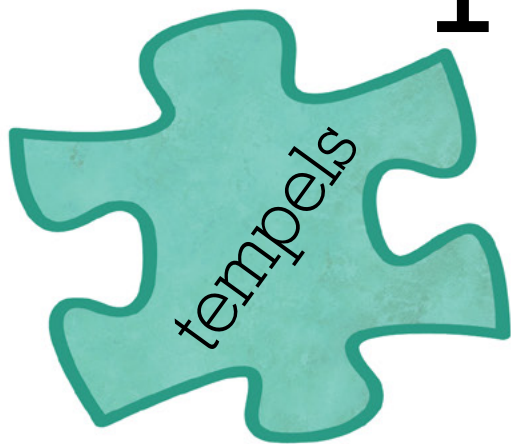
Dit is beter dan zelf spelletjes doen, dacht ik. Ik was blij dat we gekomen waren. Het maakte niet uit dat we niet veel hadden om te delen. En het maakte niet uit dat het een aarden vloer was. Met Kerstmis ging het niet om wat we hadden. Het ging erom dat we samen waren.

Toen we op het punt stonden om weg te gaan, omhelsde zuster Córdoba ons weer. ‘Heel erg bedankt’, zei ze. Haar stem trilde en ik zag tranen in haar ogen. Ik ging op mijn tenen staan en gaf zuster Córdoba een kus op de wang.

‘Feliz Navidad’, zei ik. ■

*De auteur woont in Peru.*

# De puzzel van de herstelling



*Wat betekent het woord herstelling?*

**Heidi Poelman**

Gebaseerd op een waargebeurd verhaal

*'Want Ik heb u de sleutels en de bevoegdheid van het priesterschap verleend, waardoor Ik alle dingen herstel en u te zijner tijd alle dingen bekendmaak' (LV 132:45).*

Toen ze uit de kerk naar huis ging, herinnerde Anna zich dat ze van haar leerkracht een briefje gekregen had. 'Mama, weet je wat? Ik hou volgende zondag in het jeugdwerk een toespraakje.'

'Wat fijn', zei mama. 'Waarover?'

'Ik moet over de herstelling spreken. Maar ik weet niet goed wat dat is.'

'De herstelling betekent dat God alles wat Hij in zijn kerk wil, teruggebracht of hersteld heeft', zei mama. 'Door de profeet Joseph Smith heeft Hij tempels, het priesterschap, de doop en de gave van de Heilige Geest teruggebracht. Zonder de herstelling zouden we de kerk niet hebben!'

Anna knikte. 'Dat snap ik. Maar ik denk niet dat ik het ook zo goed kan uitleggen.'

'Ik heb een idee', zei mama toen ze thuiskwamen. 'Kom maar mee.'

Anna volgde mama naar de huiskamer. Ze waren de avond daarvoor aan een puzzel begonnen en de stukjes lagen nog op een kleine tafel verspreid.

'We zullen het evangelie met een afgewerkte puzzel vergelijken.' Mama nam een puzzelstukje. 'Veel stukjes waren in verschillende tijden op aarde. Maar na de dood van Jezus en zijn apostelen, gingen er veel evangeliewaarheden verloren of werden ze veranderd. Die stukjes waarheid moesten teruggebracht worden.'

'Wat gebeurde er toen?' Anna speelde wat met de losse stukjes.

'Vele jaren later riep God een boerenjongen om alle stukjes terug te brengen en ze in elkaar te passen

zoals ze waren toen Jezus op aarde was. Weet je wie dat was?'

'Joseph Smith!' zei Anna met een glimlach. 'Ik denk dat ik het begin te begrijpen.' Ze praatte met mama nog meer over Joseph Smith en de verschillende stukjes van het evangelie die God door hem teruggebracht had.

In de loop van de week schreef en oefende Anna haar toespraakje. Ze bad tot haar hemelse Vader zodat ze moedig zou zijn en haar boodschap in het jeugdwerk kon vertellen.

Toen het op zondag tijd voor Anna's toespraakje was, stond ze op, haalde diep adem en liet de klas een puzzel zien. Alle puzzelstukjes zaten in elkaar.

'Lang geleden waren veel belangrijke stukjes van het evangelie op aarde. Toen Jezus en zijn apostelen stierven, gingen er een aantal stukjes verloren.' Anna nam een paar





## DE PROFEET VAN DE HERSTELLING

'Joseph Smith [...] was het werktuig in Gods handen om heilige Schriftuur en oude, verloren leer voort te brengen, en het priesterschap te herstellen.'

Ouderling Neil L. Andersen van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Joseph Smith', *Liahona*, november 2014, 28.

stukjes uit de puzzel en legde die neer. 'Toen riepen onze hemelse Vader en Jezus Joseph Smith als profeet om de verloren stukjes van het evangelie terug te brengen. Dat heet de herstelling.' Ze nam een puzzelstukje en liet dat aan de klas zien. Op de achterkant stond 'priesterschapsmacht'.

Daarna liet Anna de andere stukjes zien. Ze las wat er op de achterkant stond voordat ze de stukjes op de juiste plek in de puzzel legde. 'Een levende profeet ... twaalf apostelen ... tempelwerk voor eeuwige gezinnen ... doop door onderdompeling ... handoplegging voor de gave van de Heilige Geest.'

Anna liet de afgewerkte puzzel zien. 'Nu hebben we alle stukjes van het evangelie. Dat betekent dat we kunnen zien hoe we gelukkig kunnen zijn en op een dag weer bij onze hemelse Vader kunnen wonen. Ik ben dankbaar voor de herstelling. In de naam van Jezus Christus. Amen.' ■  
*De auteur woont in Utah (VS).*

# Jezus Christus zal terugkomen!

Erin Sanderson

Met Kerstmis vieren mensen over de hele wereld de geboorte van Jezus Christus. Op een dag zullen we een andere mooie dag vieren, namelijk de wederkomst, de dag waarop Jezus naar de aarde terugkeert! Profeten hebben gezegd wat er zal gebeuren vóór Jezus terugkomt. Een van die dingen is dat het evangelie over de hele wereld verkondigd zal worden.

Als we geloven in onze hemelse Vader en Jezus Christus,

voelen we ons rustig, zelfs als er enge dingen om ons heen gebeuren.

Jezus heeft gezegd: 'Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; niet zoals de wereld die geeft, geef Ik die u. Laat uw hart niet in beroering raken en niet bevreesd worden' (Johannes 14:27).

Als je deze kersttijd aan Jezus denkt, denk er dan aan dat Hij op een dag terugkomt, niet als Kindje, maar als Koning der koningen.

Dan zal iedereen weten dat Hij de Zoon van God en de Heiland van de wereld is. ■  
*De auteur woont in Utah (VS).*



## MEER WETEN

Als Jezus terugkomt, zal Hij duizend jaar op aarde regeren. Die periode wordt het millennium genoemd. In het millennium zullen de mensen zo rechtschapen zijn dat Satan hen niet kan verleiden. Er zal geen verdriet zijn en de mensen die Christus volgen, zullen zich rustig en gelukkig voelen.

## GEZINSBESPREKING

Een schat is iets bijzonders en heel kostbaars. Lees Mattheüs naar Joseph Smith 1:36–37. Bespreek hoe we ons voorbereiden op de wederkomst van Christus door zijn woorden als een schat te verzamelen. Waar kunnen we zijn woorden vinden?

**Lied:** 'Bij zijn wederkomst' (Kinderliedjes, 46)

**Schrifttekst:** Johannes 14:27

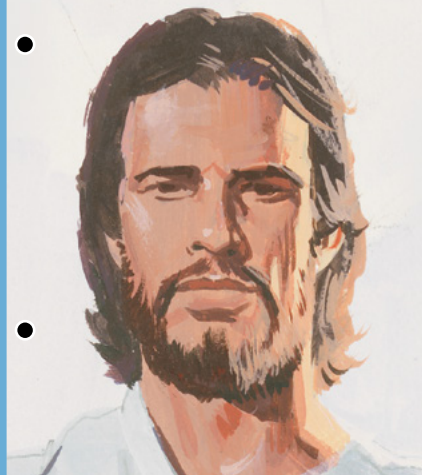
**Video:** ga naar [Biblevideos.org](http://Biblevideos.org) om 'Glad Tidings of Great Joy: The Birth of Jesus Christ' [Blijde tijdingen van grote vreugde: de geboorte van Jezus Christus] te bekijken.

## IK KAN KLAAR ZIJN

Maak een boekje om je aan manieren te herinneren waarop je je nu op de wederkomst van Jezus kunt voorbereiden.

Knip de kaartjes uit en leg ze op elkaar. Trek een stukje garen door de twee gaatjes.

Ik kan klaar zijn als Jezus terugkomt



Ik kan elke dag bidden.



Ik kan in de Schriften lezen.



Ik kan mijn doopverbonden nakomen.

## SCHRIFTUURTIP

Dit zijn drie manieren om de Schriften beter te begrijpen:

1. Bid voordat je in de Schriften leest tot je hemelse Vader en vraag Hem je te helpen om ze beter te begrijpen.
2. Neem de tijd om er even over na te denken.
3. Vertel iemand wat je geleerd en gevoeld hebt en schrijf erover in je dagboek.



Ik kan de geboden onderhouden.



Ik kan de profeet volgen.

# Het kerstverhaal

Lang geleden wilden Maria en Jozef met elkaar trouwen. Maria en Jozef waren goede mensen die deden wat God van hen verlangde.



Op een dag verscheen er een engel aan Maria. Hij vertelde haar dat ze een kindje zou krijgen! De engel zei dat ze het kindje Jezus moest noemen. Het kindje zou de Zoon van God, de Heiland, zijn.



Maria en Jozef moesten naar de plaats Bethlehem reizen om belasting te betalen.




Het was daar heel erg druk. Ze vonden uiteindelijk onderdak in een dierenverblijf. In die nacht werd het kindje Jezus geboren!

Er verscheen een nieuwe  
ster aan de hemel.




In de buurt zorgden herders  
voor hun schapen. Engelen  
kwamen de herders vertellen  
dat de Heiland geboren  
was. De herders zochten het  
kindje Jezus op om Hem te  
aanbidden.



An illustration showing three camels with riders following a bright star in a night sky. The scene is set in a desert landscape with a small town visible in the distance. The sky is filled with stars and a large, bright star is the focal point. The riders are dressed in traditional, colorful robes and head coverings.

Ver weg zagen wijzen de nieuwe ster. Ze wisten dat het een teken was dat de Heiland was geboren. Ze volgden de ster tot ze Jezus gevonden hadden. Ze gaven Hem geschenken en aanbaden Hem.

An illustration of Joseph kneeling on the ground, looking up at a glowing angel. The angel is standing and wearing a long, white robe, with a bright, golden light emanating from behind him. Joseph is wearing a dark tunic and a head covering. The background is a soft, glowing light.

Toen de wijzen vertrokken waren, kreeg Jozef bezoek van een engel. De engel zei dat een slechte koning Jezus kwaad wilde doen. De engel zei dat ze voor hun veiligheid naar Egypte moesten gaan.



Jozef, Maria en Jezus bleven in Egypte tot het veilig was om naar Israël terug te gaan. Jezus groeide in de plaats Nazareth op. Hij leerde om hulpvaardig, vriendelijk en gehoorzaam te zijn. Hij leerde alles wat Hij leren moest om onze Heiland te zijn. Hij volgde altijd Gods plan voor Hem.





Met Kerstmis vieren we de geboorte van Jezus Christus. Wijs de mensen in deze tekening aan die in het kerstverhaal voorkomen.

We kunnen als **Maria en Jozef** zijn door te doen wat God van ons verlangt.

We kunnen als de **herders** en **wijzen** zijn door Jezus Christus te volgen.

We kunnen als de **engelen** zijn door anderen het ware kerstverhaal te vertellen.

En we kunnen als **Jezus** zijn door zijn voorbeeld te volgen! ■

#### UIT DE SCHRIFTEN

Je kunt het kerstverhaal lezen in Mattheüs 1:18–25; 2; Lukas 1:26–38; 2:1–20.



**President  
Howard W. Hunter  
(1907-1995)**

Veertiende president  
van de kerk

## DE WARE KERSTGEEST

*De ware kerstgeest komt tot hen die  
Christus in hun leven hebben toegelaten.*

In de korte brief die Paulus aan de Galaten schreef, toonde hij zich uiterst bezorgd om hun schijnbare ongelof en het feit dat zij zijn leringen aangaande Christus verzaakten. Hij schreef hun: 'Nu is zich te beijveren voor het goede altijd goed, en niet alleen als ik bij u ben, mijn lieve kinderen, van wie ik opnieuw in barensood ben totdat Christus gestalte in u krijgt' (Galaten 4:18-19). Met andere woorden, Paulus zei dat hij leed en het benauwd had tot Christus in hen 'gestalte' had gekregen. Dat is een andere manier om te zeggen dat zij dan 'in Christus' zouden zijn, zoals Paulus dat herhaaldelijk in zijn geschriften zegt.

Het is mogelijk dat Christus in het leven van een mens geboren wordt, en als zoiets gebeurt, is die mens 'in Christus' — Christus krijgt 'gestalte' in hem. Hierbij gaan we ervan uit dat wij Christus in ons hart laten en Hem onze levende metgezel maken. Hij is niet zomaar een algemene waarheid of geschiedkundig feit, maar de Heiland van alle mensen overal en altijd. Als we ernaar streven om aan



Christus gelijk te worden, krijgt Hij 'gestalte' in ons. Als wij de deur open doen, komt Hij binnen. Als wij zijn raad vragen, zal Hij ons die geven. Om Christus in ons 'gestalte' te geven, moeten we in Hem en in zijn verzoening geloven. Zo'n geloof in Christus en het onderhouden van zijn geboden, zijn geen beperkingen voor ons. Daarmee wordt de mens vrijgemaakt. Deze Vrededorst wil ons graag innerlijke vrede geven, waarmee ieder van ons die vrede zou kunnen uitdragen.

De ware kerstgeest komt tot hem die Christus in zijn leven heeft toegelaten als een activerende, dynamische, vitaliserende kracht.

James Wallingford heeft de volgende overpeinzingen over het kerstfeest opgeschreven:

*Kerstmis is geen dag of feest, maar  
een houding van hart en geest.*

*Als we onze naaste liefhebben als  
onzelf;  
Als we in onze rijkdom arm van  
geest zijn en in onze armoede  
aan genade rijk;  
Als onze naastenliefde niet hoog  
opgeeft van zichzelf, maar lank-  
moedig is en vriendelijk;  
Als onze broeder om een brood  
vraagt en wij in plaats daarvan  
onzelf geven; Als iedere dag vol  
kansen gloort en de zon over  
goede daden ondergaat, hoe  
klein ook —  
Dan is iedere dag een dag van  
Christus, en is Kerstmis altijd  
dichtbij.*

*(In Charles L. Wallis, red., Words  
of Life [1966], 33) [...]*

Als u de ware kerstgeest wilt vinden en er deel aan hebben, dan heb ik een suggestie voor u. Ruim tijdens de kerstdrukke tijd in om uw hart tot God te wenden. Ga eventueel tijdens de stille uurtjes op een stil plekje op uw knieën — alleen of met dierbaren — en zeg dank voor het goede dat u hebt gekregen, en vraag Hem of zijn Geest in u mag verblijven terwijl u er oprecht naar streeft om Hem te dienen en zijn geboden te onderhouden. Hij zal u bij de hand nemen en zal Zich aan zijn beloften houden. ■

*Uit 'De ware kerstgeest', Liahona, december 2005,  
12-15.*

# INZICHT



Leden in Natal (Brazilië).

## **Wat kunnen we doen om van de sabbat een verlustiging te maken?**

‘De sabbat is een uitstekende gelegenheid om familiebanden aan te halen. [...] We maken van de sabbat een verlustiging als we onze kinderen het evangelie leren. [...] Naast de tijd die u met uw gezin doorbrengt, kunt u op de sabbat ook erg genieten van familiehistorisch werk. [...] Maak van de sabbat een verlustiging door anderen te dienen, met name hen die zich niet goed voelen, eenzaam zijn of hulp nodig hebben.’

---

**President Russell M. Nelson**, president van het Quorum der Twaalf Apostelen, ‘De sabbat is een verlustiging’, *Liahona*, mei 2015, 130, 131.

# Ook in deze uitgave

## VOOR JONGVOLWASSENEN

### Vervroegd van zending terugkeren

Ik worstelde na mijn thuiskomst met mijn getuigenis. Maar uiteindelijk beloofde ik mijn hemelse Vader dat ik trouw zou blijven, ook al kreeg ik geen antwoorden.



p.44

## VOOR JONGEREN



p.60

### Wat ik als jonge bekeerling heb geleerd

Stel je voor dat je als 17-jarige lid wordt van de kerk en verder niemand in je woonplaats jouw taal spreekt. Lees wat ouderling Klebingat van de Zeventig in die situatie leerde!

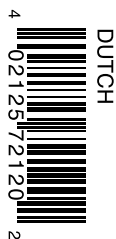
## VOOR KINDEREN

### Het kerstverhaal

Geniet zes pagina's lang van het verhaal met tekeningen over de geboorte van het kindje Jezus!



p.74



2

DE KERK VAN  
JEZUS CHRISTUS  
VAN DE HEILIGEN  
DER LAATSTE DAGEN